12th National Conference on Library and Information Studies (NACLIS) 2016

"Marching towards excellence: Contributions of LIS professionals in building a better society"

Proceedings

Organized by

Sri Lanka Library Association (SLLA)

The Asia Foundation

UNIC COLOMBO

Expographic Books

12th National Conference on Library and Information Studies (NACLIS) 2016

Sri Lanka Foundation, Colombo 07 23rd June 2016

"Marching towards excellence: Contributions of LIS professionals in building a better society"

Proceedings

Organized by

Sri Lanka Library Association (SLLA) 275/75 Prof.Stanley Wijesundera Mawatha, Colombo 07 ++9411 2589103 sllaoffice@gmail.com; slla@sltnet.com www.slla.org.lk © 2016 Sri Lanka Library Association

All rights reserved

ISBN 978-955-9075-23-3

NACLIS 2016 Organizing Committee

Ms Deepali Talagala (Convener)

Ms Wasantha Dharmarathna

Ms Jayanthi Weerathunge

Ms Priyadarshini Hemakumara

Ms Dushyanthi Daniel

Ms Padma Bandaranayaka

Mr Preethi Liyanage

Panel of Reviewers

Dr (Ms) W. Senevirathne

Mr H.M. Gunarathna Banda

Dr R.C.G. Gamage

Ms Dilmani Warnasuriya

Ms Dushyanthi Daniel

Ms Padma Bandaranayaka

Mr B G N Kumarasinghe

Ms Deepali Talagala

We gratefully acknowledge our sponsors

- Bank of Ceylon
- UNIC Colombo

Sarasavi Bookshop Pvt Ltd

- Sampath Bank
  - . . .
- Expographic Books Pvt Ltd

The Book Rescuers - UK

Asia Foundation

DFCC Bank

Editorial: Ms Deepali Talagala

Ms Jayanthi Weerathunge

Message – President SLLA

The Sri Lanka Library Association (SLLA) is happy to present the proceedings of its annual conference, the National Conference in Library and Information Studies (NACLIS). It is the flagship event of the of the SLLA It serves as a platform for the members of SLLA to present their research findings on Library and Information Services (LIS) and to discuss issues in the LIS field that have a bearing on the LIS profession.

The theme of the conference this year is "Marching towards Excellence: contributions of LIS professionals in building a better society." A conference of this nature will facilitate discussions on the role of information, its authenticity, its capture, retrieval, integration and dissemination to the right users, in the right way and the right time

There are about 10 papers to be presented at this one day conference, and the Keynote Address by Professor Gunapala Nanayakkara, an eminent professor in the field of human resource development will bring a value addition to the conference with his vast knowledge in the information discipline and the challenges posed in an ICT environment.

Organizing a national conference in a specific field is by no means an easy task. It is a complete team effort and as such this event wouldn't have been a success, if not for the support of many others, especially the Conference Chair and the members of the NACLIS Organizing Committee, the Council and the ExCo, the paper review panel and those who provided publicity to this event. My unreserved thanks on behalf of the SLLA go to all of them. I also appreciate the assistance given by the SLLA staff, and the Public Relations Officer. I wish to thank the paper presenters for delving deeply into areas in this field and sharing with the LIS community.

I take this opportunity to appreciate the sponsorship provided by many national and international organizations especially the Bank of Ceylon, our main sponsor.

Shivanthi Weerasinghe

Message - Convener - NACLIS 2016

The SLLA National Conference is an annual event aiming at promoting professional and academic experiences among librarians and information professionals in Sri Lanka. In 2003, in conjunction with its 44th AGM, SLLA successfully organized the National Seminar NACLIS. Since then SLLA continued to organize either national or international conferences as an annual event. Our main objective is to motivate the professionals to undertake research, so that findings could be used to promote different aspects of the profession.

This year in conjunction with this event we are also organizing a promotion campaign to motivate developers and users of software and other IT accessories related to library automation. Through this we intend to provide an opportunity for ICT experts to meet the librarians from private as well as public sectors representing schools and higher education, public, research and special libraries. Also this will be an excellent opportunity for LIS professionals to update their knowledge on many aspects.

I take this opportunity to thank the NACLIS Committee, Panel of Reviewers for their untiring support rendered during the past few months. Also the support and guidance of the SLLA Council is greatly appreciated. I would like to express my gratitude to the SLLA administrative staff for helping the Committee throughout the entire process. Last but not least, on behalf of SLLA, I would like to convey my gratitude to all the sponsors and the paper presenters without whose contributions we would not have been able to make this event a success. Finally our heartfelt thanks go to Prof. Gunapala Nanayakkara for accepting our invitation to deliver the keynote address.

I wish SLLA will continue this event with great success in the coming years too.

Deepali Talagala

Message - The Keynote Speaker

Towards a cultured knowledge society

Professionals in information and library science today are expected to work towards creating a cultured knowledge society. There are three principal strategic objectives that they have to pursue: (a) to foster digital opportunities and social inclusion enhancing the use of ICTs for capacity building, empowerment, governance and social participation, (b) to strengthen capacities for scientific research, information sharing and cultural creations, performances and exchanges in knowledge societies; and (c) to enhance learning opportunities through access to diversified contents and delivery systems. These objectives are in the forefront of creating an informed and knowledgeable society where one could expect a rational society, a cultured society, and a progressive society. Being an educationist, I strongly believe that radical and prompt reforms which recognize these objectives must transform our teachers, learning in schools, and thus our education.

Prof. Gunapala Nanayakkara, HRD Consultant, Ministry of Education

Contents

.

	•		
1.	ශී ලංකාවේ ජාතික අධාාපන විදාාපීඨ කථිකාචාර්යවරුන්ගේ තොරතුරු ගවේෂණ අවශාතාවයේ වැදගත්කම	ජගක් පියදර්ශන චන්දන වේදසිංහ	1
2.	පන්ති කාමර සමාජයන්හි හානිකර හැසිරීම් පාලනය කිරිම	බී.ඒ.පිුයානි බාලසුරිය	8
3.	The impact of Libraries in International schools in the effective delivery of curricula and student performance	MAN Sarojini	23
4.	ශී ලංකාවේ විශ්වවිදාහල ආචාර්යවරුන් සහ විදාහර්ෆීන් ශාස්තීය තොරතුරු ගවේෂණයේදී සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිතය පිළිබඳ අධානයනයක්.	පූජා බෝපැත්තේ සෝමානඤ හිමි.	30
	(කැලණිය විශ්වවිදාහාලයේ සමාජිය විදාහ හා මානව ශාස්තු පීඨ ඇසුරෙන්)		
5.	Faculty awareness and knowledge about open access and institutional repositories: a case study at University of Peradeniya	Chamani Gunasekera	44
6.	Information professionals for future library career in knowledge society	Rev. Bodagama Sumana	57
7.	බැංකු හා මූලා විදාාලයේ විදාාාර්ථීන්ගේ තොරතුරු සෙවීමේ පුරුදු පිළිබඳ අධායනය	ජී ඩබ් අයි ගල්ගොඩවත්ත	61
8.	මහඡන පුස්තකාල සේවා පුවර්ධනය කිරිමේහිලා ඡංගම පුස්තකාල සේවාවේ බලපැම පිළිබඳ ව්මර්ශනාත්මක අධාායනය (මහනුවර සහ කොළඔ නගර සිමා ආශිුතව)	පි. ඩබ්ලිව් .ජි ධම්මික වීරකෝත් එම් අයි එම් ඉමිතියාස් එචි එම් පි .හේරත් විඡිත් ඡයසිංහ	77
9.	Documentation of Cultural Heritage of Batticaloa District of Sri Lanka: With special reference to digitization of Palm- Leaf Manuscripts – a project	S Santharooban, T Ramanan M N Ravikumar	83
10.	A Bibliometric assessment of research literature on Ebola virus disease based on Scopus database	Komathy Murugathas S Navaneethakrishnan	94
11.	Role of libraries in achieving the Sustainable Development Goals in Sri Lanka	S M V N K S Wickramasinghe	101

ශී ලංකාවේ ජාතික අධනපන විදනපිධ කට්කාවාර්යවරුන්ගේ තොරතුරු ගවේෂණ අවශෘතාවයේ වැදගත්කම

ජගත් පියදර්ශන චන්දන වේදසිංහ පුස්තකාලයාධිපති, සාරිපුත්ත ජාතික අධාාපන විදාාපීඨය, නිට්ටඹුව e mail jagath.w1965@yahoo.com

ආරාංගය

ශී ලංකාවේ ඇති ජාතික අධනපන විදහපීඨ 18 අතුරෙන් තෝරාගත් විදහපීඨ 06 ක කථිකාචාර්යවරුන්ගේ තොරතුරු ගවේෂණ චර්යා අධනයනයක් කරන ලදී. මෙම අධනයනය සඳහා බස්නාහිර, මධනම සහ වයඹ පළාත්වල පවතින විදහපීඨ පමණක් තෝරා ගැනීමට පාදක වූයේ අනෙක් පළාත්වල පවතින විදහපීඨවලට වඩා එම පළාත්වල පවතින විදහපීඨවලට සිසුන් බඳවා ගැනීමේ පුවණතාව වැඩි වීමත්, ගුරු-සිසු අනුපාතය අවම වන පරිද්දෙන් කථිකාචාර්ය මණ්ඩලයක් සිටීමත්, වැඩි පාඨමාලා සංඛනාවක් ඉගැන්වීමත්, තාකෂණය, ආගම වැනි විෂයයන් කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් යොමු කිරීමත් යන හේතු සාධකයන් ය.

පර්යේෂකයා විසින් මෙම අධ්යයනය මඟින් ශී ලංකාවේ ජාතික අධ්යාපන විදයාපීඨ කථිකාචාර්යවරුන්ගේ තොරතුරු ගවේෂණ අවශයතා හඳුනාගැනීමත්, ගවේෂණ චර්යාවේ කාර්යක්ෂමතා පුමාණ කිරීමත්, තොරතුරු ගවේෂණයේ දී භාවිත කෙරෙන තොරතුරු මූලාශු සොයා බැලීමත්, තොරතුරු ගවේෂණයේ දී මුහුණපාන ගැටලු පිළිබඳ ව සොයා බැලීමත්, ඵලදායීත්වය නිර්ණය කිරීම හා අවශය යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීමත් යනාදී අරමුණු ඉදිරිපත් කර ඇත.

තව ද මෙම අධ්‍යයනය මඟින් ගවේෂණය කිරීමෙන් ඉගෙනීම්-ඉගැන්වීම් කියාවලියට සමගාමී ව සම්පත් පාදක ඉගෙනීම් කටයුතු සඳහා ගවේෂණ චර්යාවේ වැදගත්කම, ජාතික අධ්‍යාපන විදහපීඨවල ශිසෂණලාභී සිසුන්ට කථිකාචාර්යවරුන්ගේ තොරතුරු ගවේෂණ චර්යාව නිසා ලැවෙන පිටිවහල පෙන්වා දී ඇති අතර, තොරතුරු ගවේෂණ චර්යාවේ යෙදෙන කථිකාචාර්යවරුන්ට මුහුණපෑමට සිදුවන ගැටලු හා එම ගැටලුවලින් මිදීමට පර්යේෂකයා විසින් දෙන ලද නිගමන හා යෝජනා ඉදිරිපත් කර ඇත.

පුමුව පද: තොරතුරු ගවේෂණ චර්යාව, ගුරු පුහුණුව, තොරතුරු අවශෘතාව, තොරතුරු ගවේෂණ කුසලතාව

හැඳින්වීම

පාතික අධහාපන විදාහාපීඨයක තනතුරු විහිදී ඇති අකාරය පහත සඳහන් පරිදි දැක්විය හැකි ය. ඒ අනුව රාජකාරී හා වගකීම් පැවරී ඇත. මෙහි දී කථිකාචාර්යවරුන් වර්ග කිහිපයකී. එනම්, සම්බන්ධීකරණ කථිකාචාර්ය (පාලන), සම්බන්ධිකරණ කථිකාචාර්ය (අධනයන හා ගුණාත්මක), ජේෂෂ්ඨ කථිකාචාර්ය, කථිකාචාර්ය ලෙසිනි. එසේම විෂය පුමුබ කථිකාචාර්යවරුන් පුමුබාචාර්යවරුන් ලෙස පෙර කාලයේ පත් කර තිබූ තනතුරු වර්තමානයේ අහෝසි වී ඇත.

පාතික අධනාපන විදනපීඨ කථිකාචාර්යවරයකුගේ තොරතුරු ගවේෂණ චර්යාව ගුරු පුහුණුව සඳහා ආධාරකයකි. ගුරු පුහුණුවේ කාර්යක්ෂමතාව හා ඵලදායිතාව වර්ධනය කිරීම උදෙසා තොරතුරු අවශනතාව වැදගත් වේ. රාජකාරී කටයුතු කිරීමට අවශන දැනුම හා කුසලතා වර්ධනය සඳහා තොරතුරු ගවේෂණ අවශනතාව උපස්ථම්භකවේ. මේ අනුව තොරතුරු ගවේෂණ කුසලතාවෙහි වැදගත්කම මෙන් ම, තොරතුරු සන්නිවේදන කුසලතා හා තාක්ෂණයෙහි පුයෝජනවත් භාවය ද විඥාපන ගවේෂණ චර්යා අධනයනයක දී සැලකිල්ලට ගත යුතු විශේෂ වන කරුණු ලෙස ස්ඵුට වේ.

ජාතික අධ්යාපන විදයාපීඨ කථිකාචාර්යවරයකුට තොරතුරු ගවේෂණ අවශයතාව වැදගත් වනුයේ පහත කරුණු සඳහා ය.

- 01. ඉගැන්වීම හා අධ්යයන කටයුතු
- 02. විෂයමාලා සකස්කිරීමට හා විෂය ක්ෂේතුය ගැන පුළුල් අවබෝධයක් ලබා ගැනීම
- 03. වීෂයයන් සඳහා පුශ්න පතු සකස්කිරීම
- 04. ස්වයං අධ්‍යයනයට හා ස්වයං ගවේෂණය
- 05. දැනුම යාවත්කාලීන කිරීමට හා නව දැනුම ලබා ගැනීම
- 06. දෛනික පුවත් දැන ගැනීම
- 07. කීඩා හා විනෝදාස්වාදය
- 08. ගුරු පුහුණුවේ කාර්යක්ෂමතාව හා එලදායිතාව වර්ධනය කිරීම
- 09. පංති කාමර ඇගයීම
- ඉගැන්වීමේ හා ශිල්පීය තුම හා අධනපන තාක්ෂණය යොදා ගැනීමේ කුසලතා වර්ධනය කර ගැනීම
- අධහාපන ගැටළු පිළිබඳ පර්යේක්ෂණ පැවැත්වීම සහ එහි ප්රිවේල අදාල අංශ වෙත යොමු කිරීමෙන් අධහාපනයේ ගුණාත්මක භාවය වර්ධනය කර ගැනීම
- 12. ශාස්තීය වැදගත්කමකින් යුක්ත වූ පුකාශන සැකසීම හා ඒවා පුකාශයට පත් කිරීම
- 13. අධ්‍යාපන පද්ධතියේ සිටින්නා වූ සියළු ම ගුරුවරුන්ගේ වෘත්තිකතාවය දියුණු කිරීම සඳහා උචිත වූ අබණ්ඩ ගුරු සංවර්ධන අධ්‍යපන වැඩසටහන් සංවිධානය කරගැනීම හා අවශ්‍ය අවස්ථාවන් හි දී සම්පත් දායකයන් ලෙස කි්යා කිරීම
- 14. ගුරු අධ්යාපනඥයින් අතර අනෙහනය සුහදතාවය වර්ධනය කරගැනීම
- 15. පුජාව සමඟ ඉතා සමීප සම්බන්ධතාවයක් පවත්වා ගැනිම

රාජකාරී ඉටු කිරීම සඳහා ජාතික අධිපාපන විදපාපීඨ කථිකාචාර්යවරයකුට තිබිය යුතු දැනුම හා කුසලතා මතු දැක්වේ.

- 01. තමන් උගන්වන විෂය ක්ෂේතුය පිළිබඳ පුළුල් දැනුම
- 02. අධ්යාපනයේ වෙනස් වීම හා නව පුවණාතා පිළිබඳ දැනුම හා අවබෝධය
- 03. ඉගැන්වීමේ නව ශිල්පීය තුම, අධහපන තාකෂණය යොදාගැනීමේ කුසලතාවන්
- 04. කළමනාකරණය හා පරිපාලනය පිළිබඳ දැනුම
- 05. ශික්ෂණලාභීන්ගේ අධ්යයන ගැටලු අවබෝධ කර ගැනීමට අවශය සන්නිවේදන කුසලතාව
- 06. මානව සම්බන්ධතා පවත්වාගැනීමේ හැකියාව
- 07. විවීධ භාෂාවන් පිළිබඳ දැනුම
- 08. ගුරු අධ්යාපනය පිළිබඳ ව විශේෂ දැනුම හා කුසලතාව
- 09. ඉහළ මට්ටමක කැපවීම. ඉවසීම, මානසික ධාරිතාවතිබිය යුතු වීම
- 10. උසස් ශාස්තීය හා වෘත්තීය දැනුම
- 11. අධ්යයන හා සුබසාධන කටයුතු සඳහා සංවිධානාත්මක දැනුම
- 12. මානව සම්බන්ධතා පවත්වා ගැනීමේ කුසලතාව
- 13. අධානපන ක්ෂේතුයේ සිදුවන නවීකරණයන් පිළිබඳ දැනුම්වත්භාවය
- 14. අඛණ්ඩ ගුරු අධ්යාපන වැඩ සටහන් පිළිබඳ ඉහළ මට්ටමේ දැනුම
- 15. තමුන් සතු වගකීම් හා කාර්යයන් ගැන මනා අවබෝධය

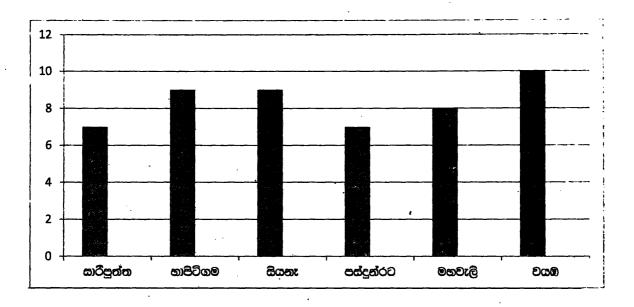
මේ අනුව ජාතික අධනපන විදනාපීඨ කථිකාචාර්යවරයකුට තොරතුරු ගවේෂණ අවශනතාව හා චර්යාව මෙන් ම, එම නිපුණතා ඉතා පුයෝජනවත්වේ. (ජාතික අධනපන විදනාපීඨ තනතුරු සඳහා රාජකාරී ලේබනය, ඉසුරුපාය, අධනපන අමාතනංශය. පි. 204, 2001.01.01 වගු සටහන් පටුන අංක iv)

තෝරාගත් නියැදිය :

මේ සඳහා තෝරාගත් විදාහපීඨ 06 කින් තොරතුරු ලබාගෙන ඇත.

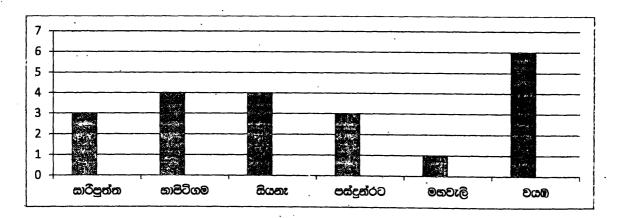
විද ආපිධයේ නම	කටිකාචාර්යවරුන්ගේ පුමාණය	තෝරාගත් නියැදිය	පිළිතුරු දුන් පුමාණය
සාරිපුත්ත ජාතික. අ. විදාහපීඨය	15	10	10
හාපිටිගම ජාතික. අ. විදාහාපීඨය	25	10	10
සියනෑ ජාතික. අ. විදහාපීඨය	35	10	09
පස්දුන් රට ජාතික. අ. විදාාාපීඨය	20	10	09
මහවැලි ජාතික. අ. විදාහපීඨය	25	10	10
වයඹ ජාකික. අ. විදාහාපීඨය	30	10	10

01 පුස්තාරය: උගන්වනු ලබන විෂයයේ අවශෘතාව අනුව කථිකාචාර්යවරුන්ගේ තොරතුරු ගවේෂණයේ අවශෘතාව

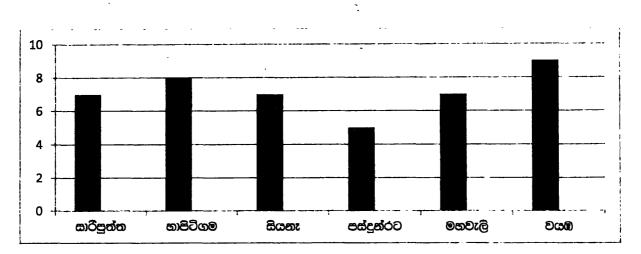

උගන්වනු ලබන වීෂයයේ අවශෘතාව අනුව කථිකාචාර්යවරුන්ගේ තොරතුරු ගවේෂණයේ අවශෘතාව වැඩි පුමාණයක් තිබෙනුයේ වයඹ විදහපීඨයේ ය. මෙයට හේතුව වනුයේ විෂයන්වලට පුළුල් මාතෘකා ඇතුළත් කර තිබීම යි. අඩු පුමාණයක් සාරීපුත්ත විදහපීඨයට ලැබී ඇත්තේ කථිකාචාර්යවරුන් භික්ෂූන් වහන්සේලා බැවින් ආගමික කටයුතුවලට වැඩි නැඹුරුවක් දැක්වීම හේතුවෙන් කාල වේලාවක් නොමැතිවීම නිසා ය.

02 පුස්තාරය: අදාළ විෂයයේ පුශ්න පතු සැකසීම වෙනුවෙන් කථිකාචාර්යවරුන්ගේ තොරතුරු ගවේෂණයේ අවශසතාව

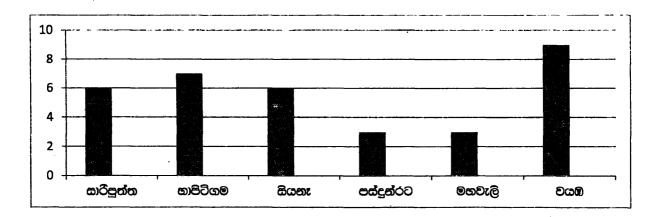

විෂය පුශ්න පතු සැකසීම වැඩි පුමාණයක් වයඹ විදහපීඨය තුළින් පෙන්නුම් කරනුයේ එහි විෂය පැවරුම් වැඩි වශයෙන් ලබා දී ඇති බැවිනි. මහවැලි විදහපීඨය මෙහි අඩු පුමුබතාවක් ගෙන ඇත්තේ ඒ සඳහා අඩු අවධානයක් යොමු කර ඇති බැවිනි. 03 පුස්තාරය: දැනුම යාවත්කාලීන කර ගැනීම වෙනුවෙන් කථිකාචාර්යවරුන්ගේ තොරතුරු ගවේෂණයේ අවශෘතාව

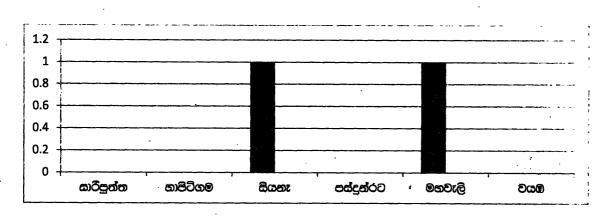

කථිකාචාර්යවරුන්ගේ දැනුම යාවත්කාලීන කර ගැනීම සඳහා තොරතුරු ගවේෂණයේ යෙදීම වයඹ විදහපීඨයේ හා හාපිටිගම විදහපීඨයේ කථිකාචාර්යවරු වැඩි පුමාණයක් යොදාගන්නා අතර අඩු පුමාණයක් පස්දුන්රට විදහපීඨයේ කථිකාචාර්යවරුන් යොදා ගනී. මෙයට බලපාන තේතුව වනුයේ කාල වේලාව සහ විදහපීඨයන්හි පවත්නා සම්පත් හිඟකම යි.

04 පුස්තාරය: පුවෘත්ති නැරඹීම වෙනුවෙන් කට්කාචාර්යවරුන්ගේ තොරතුරු ගවේෂණයේ අවශෘතාව

වයඹ විදහපීඨයේ කට්කාචාර්යවරුන් අතරින් පුවෘත්ති නැරඹීම වෙනුවෙන් තොරතුරු චර්යා ගවේෂණයේ යෙදෙන පිරිස ඉතාමත් වැඩි පුමාණයක් වන අතර පස්දූන්රට සහ මහවැලි අධතපන විදහපීඨයන්හි අඩු පුමාණයක් තොරතුරු චර්යා ගවේෂණයේ යෙදෙන බව මෙයින් පෙනී යයි. අන්තර්ජාල පහසුකම් නො මැතිවීම, දෛනික පුවත්පත් ලැබීමේ පුමාණය අඩුවීම මෙයට බල පෑ හේතුවේ. 05 පුස්තාරය: කීඩා කිරීමට හා විනෝදාස්වාදය වෙනුවෙන් කට්කාචාර්යවරුන්ගේ තොරතුරු ගවේෂණයේ අවශාතාව

කථිකාචාර්යවරුන්ගේ තොරතුරු ගවේෂණයේ අවශෘතාව සම්බන්ධයෙන් කරුණු ඉදිරිපත් කළ 05 පුස්තාරයේ වයඹ, පස්දුන්රට, සාරිපුත්ත සහ හාපිටිගම යන විදහපීඨවල කීඩා කිරීමට හා විනෝදාස්වාදය වෙනුවෙන් කරුණු ඉදිරිපත් වී නොමැත. කීඩා කිරීමට හා විනෝදාස්වාදය වෙනුවෙන් තොරතුරු චර්යා ගවේෂණයේ නිරත වන කථිකාචාර්යවරුන් සිටිනුයේ මහවැලි සහ සියනෑ අධහපන විදහපීඨයන්හි ය. මෙම විදහපීඨවල විෂයක් ලෙස කීඩාව ඉගැන්වෙන අතර ඒ සඳහා පහසුකම් ද ඇත. අනෙකුත් විදහපීඨවල විෂයක් ලෙස ඉගැන්වීම නොකෙරෙන අතර, සාරීපුත්ත අධහපන විදහපීඨයේ ශිසෂණලාභීන් භික්ෂූන් වහන්සේලා වන බැවින්, කීඩාව විෂයයක් ලෙස ඉගැන්වීම හෝ ඒ සඳහා අවශෘ පහසුකම් හෝ නොමැතිවීම ද මෙයට හේතුව විය හැකි ය.

නිගමන හා යෝජනා

- තාක්ෂණික අතින් අද රට කෙතරම් දියුණු තත්ත්වයක පැවතුණ ද, මේ දක්වා සාම්පුදායික කුමවලින් බැහැර වීමක් සිදු වී නොමැත.
- කථිකාචාර්යවරුන්ගෙන් සුළු පිරිසක් නව තාක්ෂණික කුමවලින් තොරතුරු ගවේෂණ චර්යාවට යොමු වී ඇති බව පෙනී යයි.
- ඇතැම් කථිකාචාර්යවරුන්ට පුමාණවත් අන්දමින් තොරතුරු ගවේෂණ හැකියාවක් නොමැත. ඔවුන්ට ඒ සඳහා පුහුණුව ලබා දිය යුතු අතර නවීන සම්පත් ලබා දිය යුතු ය. පරිගණක හා අන්තර්ජාල සේවා පහසුකම්, ඡායා පිටපත් වැනි මුදුණ පහසුකම් විදහපීඨවලින් ලබාදිය යුතුය.
- කථිකාචාර්යවරුන්ට තොරතුරු ගවේෂණ චර්යාව සඳහා පුහුණු පාඨමාලා, දේශන සම්මන්තුණ විදහපීඨවල පැවැත්විය යුතුය.
- විදහපීඨ විෂය නිර්දේශවලට අදාළ ගුන්ථ සහ අන්තර්ජාල පහසුකම් විදහපීඨ පුස්තකාලයෙන් කථිකාචාර්යවරුන් වෙත ලබා දිය යුතුය.
- තොරතුරු ගවේෂණ චර්යාව සඳහා කථිකාචාර්යවරුන් පෙළඹවීමක් කළ යුතු අතර විෂය නිර්දේශ, හා නිපුණතා හා සම්පත් පාදක ඇගයීම් කටයුතු සඳහා තොරතුරු ගවේෂණ අවශෘතාව හා එහි පුයෝජන වටහා දිය යුතුය.

වර්තමාන ලෝකයේ ජීව ශක්තිය වන තොරතුරු ගවේෂණ චර්යාව මඟින් යහපත් සමාජයක උදාර පුරවැසියන් බිහිවනු ඇත. රටේ සමාජ සංවර්ධනය උදෙසා සෘජුව ම දායකත්වය ලබා දෙන ජාතික අධාසපන විදහාපීඨ කථිකාචාර්යවරුන් මඟින් ජාතික සංවර්ධනයට දායකත්වය ලබා දිය හැකි එලදායි ගුරු පරපුරක් අනාගතයට දායාද වේ. එම දායකත්වය උදෙසා කථිකාචාර්යවරුන් විසින් නව තොරතුරු ගවේෂණ චර්යාව වර්ධනය කර ගත යුතු ය. ගුරු සිසුන් සඳහා විදහපීඨවලින් ලබා දෙන ඉගෙනීම්-ඉගැන්වීම් කාර්යයත්, සම්පත් පාදක ඇගයීමත්, නිපුණතා වර්ධනය උදෙසාත්, විෂය සමගාමී කියාකාරකම් උදෙසාත්, මනා දැනුමක් ලබා දීම පිණිසත්, කථිකාචාර්යවරුන් විසින් නව තොරතුරු ගවේෂණයෙහි යෙදී තම විෂය කුසලතා වර්ධනය කරගත යුතු ය.

එහෙත් මෙම අධඅයනය අනුසාරයෙන් පෙනී යන්නේ නවීන තාකෂණික උපකරණ භාවිතයෙන් නව තොරතුරු ගවේෂණ චර්යාව සඳහා කට්කාචාර්යවරුන් උනන්දු නො වීමේ පුවණතාවක් ඇති බව යි. මෙයට පාදක වී ඇත්තේ විදහපීඨවලින් කට්කාචාර්යවරුන් මේ සඳහා යොමු නො කිරීම සහ අවශඅ සම්පත් විදහපීඨවලින් ලබා නො දීම වන අතර, මෙම හේතූන් නිසා කට්කාචාර්යවරුන් අතර තොරතුරු ගවේෂණ චර්යාව පසුගාමී වීමක් දක්නට ලැබේ. මේ සඳහා නුදුරු අනාගතයේ දී අවශඅ සම්පත් ලබා දී කට්කාචාර්යවරුන් තොරතුරු ගවේෂණ චර්යාවට යොමු කිරීම සඳහා අවශඅ වැඩසටහන් රජය විසින් කියාත්මක කළ යුතු ව ඇත.

කථිකාචාර්යවරුන්ගේ තොරතුරු ගවේෂණ චර්යාව පිළිබඳ ව වූ මෙම අධ්යයනයට අනුව ජාතික අධ්යාපන විදයාපීඨ විසින් පුමුබත්වයක් දිය යුත්තේ තොරතුරු තාකෂණය සඳහා යි. තොරතුරු තාකෂණය යනු පරිගණක ආශුයෙන් තොරතුරු ලබා ගැනීම, තොරතුරු ගබඩා කිරීම හා අවශය විටෙක ඒවා නැවත ලබා ගැනීමේ කියාවලිය පිළිබඳ තාකෂණික කුසලතාව හා තොරතුරු සන්නිවේදන කෞශලයය යි.

ආශිත ගුන්ථ නාමාවලිය

ඒකතායක, ටී. කේ. (1998), අධාහපත විදහාපීඨවල වර්තමාන සංවිධාන වාූහය හා සංවිධාන වාතාවරණය පිළිබඳ විමර්ශනාත්මක අධායනයක්, කොළඹ විශ්ව විදහාලයෙහි අධායන දර්ශනපති උපාධි පාඨමාලා පර්යේෂණාත්මක නිබන්ධනය, කොළඹථ කොළඹ විශ්ව විදහාලය

ජාතික අධාහාපන විදාහාපීඨ තනතුරු සඳහා රාජකාරි ලේඛනය, බත්තරමුල්ලථ ඉසුරුපාය, අධාහපන අමාතාංශය, 2011.01.01, පි.206

ශී ලංකාව. පාර්ලිමේන්තුව. <u>1985 අංක 28 දරණ ජාතික අධාාපන පනත් කෙටුම් පත,</u> කොළඹ: රජයේ පුකාශන කාර්යාංශය, 1985, පි.25.

ශී ලංකාව. පාර්ලිමේන්තුව. <u>1986 අංක 30 දරණ අධාහපන විදාහපීඨ පනත් කෙටුම් පත,</u> කොළඹ: රජයේ පුකාශන කාර්යාංශය, 1986.12.07, පි.18.

<u>ශී ලංකා පුජාතාන්තික සමාජවාදී ජනරජයේ ගැසට් පතුය අති විශේෂ, අංක 426/8-</u> 1988.11.04 1 වැනි කොටස, 1 වැනි ඡේදය (සාමානා) පන්ති කාමර සමාජයන්හි හානිකර හැසිරීම් පාලනය කිරිම

බී.ඒ.පියානි බාලසුරිය පුස්තකාලයාධිපති යුී ලංකා සංවර්ධන පරිපාලන ආයතනය, කොළඹ Email : priyani@slida.lk

Abstract

A classroom Society can be defined as a specific location of homogeneous group of student who are equal in age, abilities and behaviours but with the social disparaty. The research used the action research methods to identity the real condition and data collected through observation, methods and conducted personal interviewes from the selected sample. The sample is the students of grade 6, 7 and 8 pupils in the 1C class school at semi urban area in Kandy Disistrict.

Student are misbehaved specially when extra teacher teachs in the periods which are out of the scheduled time table. However, this is very common practice in almost all schools in the country. The study reveled that there is a negative resonse of both students and teachers with this method of occupine their off periods of the school time. The one reason is the particular teacher who assigne to teach such extra class does not ready before hand to tecach and he of she wonders what questions may ask by the student because tudents used to ask questions from the techer what they bring from their tution classes. The objective of raising questions by the student are not to solve problem but just test the knowledge of the teacher. Teachers donot like to face such unconfortable situation and he or she does not like to take the responsibility on wha they teach in such extra classes, Therefore, the research is recommended to introduce some relevant teaching activities which will enhance student enthusisism. This may make and opportunity to get passive participation of the students as well as improvement of teachers' personality.

Keywords: Classroom society, Control misbehavior, Teaching & Learning process, Role of teachers, Relief period

සාරාංශය

පන්ති කාමර සමාජයක් යනු වයසින් සමාන, විවිධ හැකියාවන් හා චර්යාවන් සහිත, සමාජ විෂමතාවයන්ගෙන් හෙබි සිසු සිසුවියන් ඉගෙනුම ඉගැන්වීම් කිුයාවලියේ නිරත වන, පාසල තුළ වූ සුවිශේෂ ස්ථානයක් ලෙස හැදින්විය හැකිය.

පන්ති කාමර සමාජයේ හානිකර හැසිරීම් සුවිශේෂව දක්නට ලැබෙන්නේ නිදහස් කාල පරිච්ඡේදයන්හි ඉගෙනුම ඉගැන්වීමේ කියාවලියේ නිරත වන විටය. නියමිත කාලපරීච්ඡේදයට නියමිත ගුරුවරයා නොමැති අවස්ථාවලදී ඒ වෙනුවට සහනසේවා කාලසටහනට අනුව වෙනත් ගුරුවරයකු එම පන්ති`කාමරයේ ඉගැන්වීමේ කියාවලියට යෙදවීම සෑම පාසලකම සිදුවන්නකි. මෙම අවස්ථාවට පත්වන ගුරුවරයා මෙන්ම සිසුහූද ඒ සම්බන්ධයෙන් දක්වන්නේ එතරම් සුභවාදි පුතිචාර නොවේ. නිදහස් කාල පරීච්ඡේදයක කිසියම් පන්තියක ඉගැන්වීම සඳහා

National Conference on Library and Information Studies (NACLIS 2016) 23rd June 2016

ගුරුවරයෙකුට අවස්ථාවක් ලද විට ඔහු හෝ ඇය තුළ ඇතිවන්නේ එය කරදරයක් යන හැනීමකි. ඔහු/ඇය එම විෂයට සුදානම් නැත. සිසුන් කවර ආකාරයේ පශ්න තමාගෙන් විමසාවිදැයි කුතුහලයකි. උපකාරක පන්ති වලින් ගෙන එන පශ්න සිසුන් මෙබදු අවස්ථාවල ගුරුවරුන්ට ඉදිරිපත් කරනුයේ දැනුම ලබා ගැනීමටම නොව ගුරුවරුවරයාගේ දැනුම විමසා දැන ගැනීමටය. එබදු අවස්ථාවලට මුහුණ දීමට ගුරුවරු අකමැතිය. එමෙන්ම එම කාල පරීච්ඡේදය තුළ තමා උගන්වන දෑ පිළිබඳ ගුරුවරුවරයාට ද වගකීමක්ද නැත.

ගුරු පුහුණුව සඳහා කෙටි කාලීනව පාසලට සම්බන්ධ වන ගුරුවරුන්ටද සහන සේවා කාලසටහනට අනුව සේවය කිරීම අනිවාර්ය වු අතර පර්යේෂිකාවටද දිනකට කාලපරීච්ඡේද 3-4 ක් ආවරණය කිරීමට සිදුවිය. පන්ති කාමර සමාජය තුළ ඇතිවන හානිකර හැසිරීම් පාලනය කර නොගතහොත් ගුරු පෞරුෂත්වයටද හානියක් වන බව දැනුණි. මෙම හැසිරීම් පාලනය කර සාර්ථකව ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම ක්‍රියාවලිය පන්ති කාමරය තුළ පවත්වා ගත යුත්තේ කෙසේද යන ගැටලුව මතු විය.

නිදහස් කාලපරිච්ජේදවල පන්ති කාමරය තුළ සිසුන්ගේ වාධාකාරී හැසිරීම් වලට හේතු සොයා වැලීම හා කැමැත්තෙන් පන්ති කාමරය තුළ රඳවා ගැනීමට උපකුම යෙදීම, හානිකර හැසිරීම් පාලනය කිරීම සඳහා විවිධ විකල්ප කියාමාර්ග ගැනීම මඟින් සිසුන්ට වින්දනයක් දැනුමක් ලවාදීම හා තොරතුරු සාසුරතාවය වර්ධනය කිරීම, අර්ථවත්ව කාලය ගත කිරීමට පුරුදු කිරීම යන අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා පර්යේෂිකාව ගුරු පුහුණුව සඳහා සහභාගිවූ මධාෘම පළාතේ 1 ක මිශු පාසලක 6, 7, 8 ශෝණි වල ඉගෙනුම ලබන සිසුන් සම්බන්ධ කර ගෙන මෙම පර්යේෂණය සිදු කර ඇත.

කියාමූලික පරීක්ෂණ කුමවේදය අනුගමනය කරමින් නිරීක්ෂණ තුමය භාවිත කර සහන කාලපරිච්ඡේද වල පන්ති කාමර සමාජයන්හිදී සිසුන්ගේ හැසිරීම අධෳයනය කර අනතුරුව සම්මුබ සාකච්ජා තුමය මඟින් ගුරු ආකල්ප හඳුනා ගැනීම මෙන්ම සිසු අපේක්ෂාවන් අවබෝධ කර ගෙනඊට අදාළව කටයුතු කිරීම නිසා තම නිදහස් කාලපරිච්ඡේදයේ දී පන්ති කාමර තුළ අර්ථවත්ව හා පීතියෙන් යුතුව ගත කීරීමට සිසුන්ව පොළඹවා ගැනීමට පර්යේෂිකාවට හැකි විය.

සිසුන්ගේ චර්යා රටාවන් හඳුනාගෙන ඔවුන්ගේ රුචි අරුචිකම් වලට අනුව වයසට උචිත වූ විවිධ කියාකාරකම් ඇසුරින් ඉගැන්වීම් කටයුතු වල නිරතවන්නේ නම් සිසුන් හා ගුරුවරයාද අපහසුතාවයට ලක් නොවන බව පෙන්වා ඇත. එසේම ගුරුවරයා විසින් තමාගේ වෘත්තිමය ගෞරවයත් , ගුරු පෞරුෂයත් අනිවාර්යෙන්ම රැක ගත යුතු අතර ගුරුවරුන් නියමිත වේලාවට පන්ති කාමරයට යෑම හා වැඩ පටන් ගැන්ම කළ යුතු බවත් පන්ති කාමර සමාජය තුළ යම් වැදගත් දෙයක් සිදු වන විට සිසුන්ම ඊට සහභාගී වීම අපේක්ෂා කරන බැවින්, අපතේ නොයවා ඉන් පුයෝජන ගැනීම සඳහා ඊට අදාළව වසපෘති ආරම්භ කිරීම සුදුසු බව යෝජනා කර ඇත.

පුමුව පද: පන්ති කාමර සමාජය, හානිකර හැසිරිම් පාලනය, ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් කි්යාවලිය, ගුරු භූමිකාව, නිදහස් කාලපරිච්ඡේද, සහනසේවා කාලසටහන

හැඳින්වීම

පන්ති කාමර සමාජයක් යනු වයසින් සමාන, විවිධ හැකියාවන්ගෙන් යුතු, විවිධ චර්යාවන්ගෙන් නෙබි විවිධ සමාජ මට්ටම් වලට අයත් සිසු සිසුවියන් ඉගෙනුම ඉගැන්වීම් කියාවලියේ නීරත වන පාසල තුළ වු සුවිශේෂ ස්ථානයක් ලෙස හැඳින්විය හැකිය.

1991 දී කිුස්ටියන් "පන්ති කාමරය වනාහි සිසු පිවිතය දිගු කාලක් පිවිතයට හැඩ ගස්වන තැනකි. එය නොයෙක් කිුයාකාරකම් සිදුවන තැනකි. පුතිමාන වර්ධනය වන තැනකි. උපදේශනය තුළ සම්වන්ධතා හා සමාපීය සිදුවීම් ඇතිවන තැනක් " කිුස්ටියන්, (1991) වශයෙන් සඳහන් කර ඇත.

1993 දී රැග් විසින් "බ්යාකාරකම් රාශියක් මගින් ළමයින් තුළ සිදුවිය යුතු වෙනස්කම් රාශියක් සිදු කිරීම සඳහා නිශ්චිත බ්යාවලියක් උදෙසා සකස් වු වාතාවරණයක් ඇති ස්ථානයක් " පන්ති කාමරයක් නිර්වචනය කර ඇත. - ඊ. පී. රැග්. (1993)

මෙබඳු පන්ති කාමර සමාජ තුළ පසුබට ළමයි, සුභග ළමයි, දුස්සමානිත ළමයි, අපචාරී ළමයි, විශේෂිත ළමයි, ඉගෙනුම් නොහැකියා ඇති ළමයි, විශේෂිත පුතිකාර අවශෘ ළමයි යනාදි වශයෙන් චිවිධාකාර ලසුණායන්ගෙන් හෙබි සිසුහු අධෘයන කාර්යෙහි නිරත වෙයි.

මෙවන් සිසුන්ගෙන් යුත් පන්ති කාමරයක් තුළ ඉගැන්වීමේ කි්යාවලියේ නිරතවන ගුරුවරයාට විවිධ ගැටලුවලට මුහුණ පෑමට සිදුවේ. සියලුම සිසුන් එක හා සමාන හැකියා නැති හෙයින් ඉගෙනිමට රුචියක් නැති එමෙන්ම ඉගෙනීමට නොහැකියා ඇති දුස්සාමානිත අපචාරී සිසුන්ද ඒ එබදු සිසුනු ගුරුවරයාට සවන්දීම හෝ කියාකාරී සහභාගිත්වයක් අතර ඇත. නොදක්වන්නෝය. ළඟ සිටින ළමයාට පැන්සලෙන් ඇනීම, විවිධ ශබ්ද කිරීම, ක්ලිප් ගැසීම, කඩදාසි ගුලිවලින් ළමයින්ට ගැසීම, රොකට් යැවීම.... ආඳී විවිධ අවිනීත කියාකාරකම් නිරත විම නිසා පන්ති කාමරයේ විනය පවත්වා ගැනීම ගුරුවරයාට අපහසු වනු ඇත. මෙවැනි අවස්ථාවලදි ගුරුවරයා ඒ ඒ සිසුන් පිළිබඳව වෙන් වෙන්ව හඳුනාගෙන ඔවුන් ඉගෙනීමට පොළඹවා ගැනීමට විවිධ කුම ශිල්ප අනුගමනය කළ යුතුය. එහෙත් එය පහසු කිුයාවක් නොවේ. පළපුරුදු පුහුණු ගුරුවරයෙකුට සිසු විවිධතා හා සිසු මනස වටහාගෙන කටයුතු කළ හැකි වුවත් නුපුහුණු හෝ එතරම් නවක ගුරුවරයෙකුට එම කාර්යය පහස නැත.

අවිනීත ලෙස හැසිරෙන අධ්යතන කාර්යයට බාධා පමුණුවන සිසුන් සිටින පන්ති කාමර සමාජය මැනවින් පාලනය කොට එම හානිකර තත්වයන් ඉවත් කිරීමේ කාර්යය ගුරුවරයා විසින්ම කළ යුතුව ඇත. ඒ සඳහා එබදු හානිකර තත්වයන් ඇතිවීමට සිසුන් විසින් කරන විවිධ අවිනීත හැසිරීම් කවර හේතු නිසා හට ගන්නේ දැයි විමසා බැලිය යුතුය. පන්ති කාමර සමාජයක හානිකර හැසිරීම්- ඇතිවන්නේ ශිෂනයාගේ වරදින්ම නොව ගුරුවරයාගේ අතපසුවීම් හේතුවෙන්ද සමහර අවස්ථාවල අවිනීත හැසීරීම් දක්නට ලැබේ.

පන්ති කාමර සමාජයක හානිකර හැසිරීම් සුවිශේෂව දක්නට ලැඹෙන්නේ නිදහස් කාලපරිච්ඡේද තුළදී ඉගෙනුම ඉගැන්වීමේ කියාවලියේ නිරත වන විටය. නියමිත කාල පරිච්ඡේදයට නියමිත ගුරුවරයා නොමැති අවස්ථාවලදී ඒ වෙනුවට වෙනත් ගුරුවරයකු පන්ති කාමරයේ ඉගැන්වීමේ කියාවලියට යෙදවීම සෑම පාසලකම සිදුවන කියාවලියකි. මෙම

National Conference on Library and Information Studies (NACLIS 2016) 23rd June 2016

කියාවලියට ලක්වන ගුරුවරයාද සිසුහූද ඒ සම්බන්දයෙන් දක්වන්නේ එතරම් සුභවාදි පුතිචාර නොවේ. නිදහස් කාලපරීච්ජේදයක කිසියම් පන්තියක ඉගැන්වීම සඳහා ගුරුවරයෙකුට අවස්ථාවක් ලද විට ඔහු හෝ ඇයතුළ ඇතිවන්නේ එය කරදරයක් යන හැගීමකි.ඔහු/ඇය එම විෂයට සුදානම් නැත. සිසුන් කවර ආකාරයේ පුශ්න තමාගෙන් විමසාවිදැයි කුතුහලයකි. උපකාරක පන්ති වලින් ගෙන එන පුශ්න සිසුන් මෙබදු අවස්ථාවල ගුරුවරුන්ට ඉදිරිපත් කරනුයේ දැනුම ලබා ගැනීමට නොව ගුරුවරුවරයාගේ දැනුම විමසා දැන ගැනීමටය. එබදු අවස්ථාවන්ට මුහුණ දීමට ගුරුවරු අකමැතිය. එමෙන්ම නිදහස් කාල පරීච්ජේදයක් තුළ තමා උගන්වන දෑ පිළිබඳ ගුරුවරයාට වගකීමක් නැත. නිදහස් කාලපරීච්ජේදයකදී සහනසේවා කාලසටහනට අනුව පන්ති යට පැමිනෙන ගුරුවරයා කළයුත්තේ එම කාල පරීච්ජේදය තුළ සෙසු පන්තිවලට බාධා නොවන පරිදි සිසුන් පන්ති කාමරයේ නිහඬව තබා ගැනීම යැයි යන අදහසින් අතැම් ගුරුවරුන් අනුගමන කරන කියාකාරකම්ද පන්ති කාමර තුළ සිසුන්ගේ හානිකර හැසිරීම්වලට හේතුවී ඇත.

නිදහස් කාලපටීච්ඡේදය තුළ පන්තියට එන ඇතැම් ගුරුවරු සිසුන්ට කිසියම් වැඩක් පවරා පැවරුම් බැලීම හෝ (තමාගේ පන්තිවලට අදාල) අභහාස බැලීම හෝ පොතක්/පුවත්පතක් කියවීම ආදී පෞද්ගලික කටයුක්තක නිරත වන හෙයින් එවන් ගුරුවරුන් සිසුන්ටද ජියජනක නැත. එවැනි අවස්ථාවල සිසුන් කරනුයේ පන්ති කාමරයෙන් ඉවත්ව කීඩා පිට්ටනියට, පුස්කකාලයට හෝ පාසලේ තමන්ට ඊසි නිදහස් තැනකට යාමය. එසේ නිදැල්ලේ සිසුන් හැසිටීම පාසල් විනයට හානිකරය. සිසුන් අතර අඩදබර විම්, කළහකාරී කියාවන් වැනි භායානක සිදුවීම් ද ඇති විය හැකිය. එබදු අවස්ථාවල පන්තියේ අනෙක් සිසුන්ද ගැටුමට එක්වී පාසලේ ඩෙස් පුටු බංකු ජනෙල් වීදුරු ආදිය කඩා බිඳ දැමීම වැනි පාසල් පිරියතටද හානිකර දෑ සිදුවිය හැකිය.

පාසල් සිසුන් දඟකාරකම්වලට පෙළඹෙනුයේ එහි බැරෑරුකම් පිළිබඳ ඔවුනට අවබෝධයක් නොමැති නිසාය. එහෙයින් එසේ මතුවන ගැටලු පාසල් පුධානින්ට සහ පරීපාලනයට මහත් දුෂ්කරතා ඇති කරවයි. මෙබදු අවස්ථාවල විදුහල්පති තම කාර්ය මණ්ඩලයට නිවැරදි මඟ පෙන්වීමක් කළ යුතුය. එහෙත් සිදුවන්නේ එයම නොවේ. ගැටුමට තුඩුදුන් සිසුන් අයත් වන පන්ති යේ නිදහස් කාල පරීච්ජේදය තුළ ඉගැන්වීම පැවරුණු ගුරුවරයාට හෝ ගුරුවරුන්ට දොස් පැවරීමය. මේ නිසාම බොහෝ ගුරුවරු සහනසේවා කාල සටහනට පන්ති වලට යාමට අකමැතිය. පන්තියට ගියත් සිසුන්ට තදබල ලෙස නීති රීති පනවා දෝෂාරෝපණය කර ඉගැන්වීම් කටයුතුවල නිරත වේ. මේ නිසා ගුරුවරයා මෙන්ම සිසුහුද එම අවස්ථාවල පන්ති කාමරයේ රැදි සිටිනුයේ අසතුටින්ය.

ගුරුවරුන් තම ගුරු භූමිකාව තුළ හැසිරිය යුතු ආකාරය වටහාගෙන කියාකිරීමෙන් පන්ති කාමර සමාජයට හානිකර හැසිරීම් මඟහරවා ගෙන ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් කාර්යය මැනවින් කිරීමට උනන්දු විය යුතුය. එහෙත් වර්තමානයේ ඇතැම් ගුරු පිරිස් උපකාරක පන්තිවල සේවය කිරීමත් ගුරු භූමිකාව පිළිබඳ මනා වැටහීමක් නොමැති නිසාත්, නිසි පුහුණුවක් නොමැතිකමත් මත තමාගේ කාර්යය ගැන එතරම් තැකිමක් නොකරති. මේ පිළිබඳ අධ්යයනය කොට මෙම තත්වය මඟහරවා ගැනීමට යමක් කළ හැකිදැයි විමසා වැලීම මෙම පර්යේෂණයේ පරමාර්ථය විය.

පර්යේෂණ ගැටලුව

ගුරු පුහුණුව සඳහා කෙටි කාලීනව (මාස 03 ක කාලයක් සඳහා) පාසලට සම්බන්ධ වුවත් සහන සේවා කාලසටහනට අනුව සේවය කිරීමට පර්යේෂිකාවටද අනිවාර්ය වු අතර දිනකට කාලපේද 3-4 ක් ආවරණය කළ යුතු අතර පන්ති කාමර සමාජය තුළ ඇතිවන හානිකර හැසිරීම් පාලනය කර නොගතහොත් ගුරු පෞරුෂත්වයටද හානියක් වන බව දැනුනි. මෙම හැසිරීම් පාලනය කර ගැනීමට කිසියම් කියා පිලිවෙතක් සකස් කළ යුතු විය. ඒ අනුව විවිධ කියාකාරකම් භාවිතා කරමින් නිදහස් කාල පරීච්ඡේදය අර්ථවත්ව ගත කරමින් සිසුන්ට දැනුම, වින්දනය, ලබා දෙමින් ඔවුන්ගේ තොරතුරු සාක්රතාව වර්ධනය කිරීමත් ඒ මගින් සිසුන් තුළ ස්වයංවිනයක් ඇති කිරීමත් යන අපේක්ෂාවෙන් මෙම කාර්ය මුල පර්යේෂණය මහනුවර දිස්කික්කයේ අර්ධ නාගරීක පුදේශයක පිහිටි මිශු පාසලක 6,7, 8 ශෝණිවල සිසුන් සම්බන්ධ කරගෙන කරන ලදී.

පර්යේෂණ අරමුණු

මෙම කාර්ය මුලික පර්යේෂණය සඳහා පාදක කරගත් සුවිශේෂි අරමුණු නම්:

- 01 නිදහස් කාලපරිච්ඡේදවල පන්ති කාමරය තුළ සිසුන්ගේ බාධාකාරී හැසිරීම් වලට හේතු සොයා බැලීම.
- 02 නිදහස් කාලපරීච්ඡේදල සිසුන් කැමැත්තෙන් පන්ති කාමරය තුළ රඳවා ගැනීමට උපතුම යෙදීම.
- 03 පන්ති කාමර සමාජයන්හි හානිකර හැසිරීම් පාලනය කිරීම සඳහා විවිධ විකල්ප කියාමාර්ග ගැනීම.
- 04 පන්ති කාමර හැසිරීම් පාලනය කිරීමට අනුගමනය කරන ලද කියාකාරකම් මගින් සිසුන්ට වින්දනයක් දැනුමක් ලබාදීමට කටයුතු කිරීමෙන් සිසුන්ගේ තොරතුරු සාක්රතාවය වර්ධනය කිරීම.
- 05 නිදහස් කාලපරිච්ඡේදය තුළදී සිසුන්ගේ පන්ති කාමර සමාජය තුළ අර්ථවත්ව කාලය ගත කිරීමට පුරුදු කිරීම.
- 06 භානිකර හැසිරීම් පාලනය කරමින් අර්ථවත්ව කාලය ගත කරවීමට යොදා ගනු ලැබු කියාමාර්ගවල සාර්ථක අසාර්ථකභාවය පිළිබඳව විමසා බැලීම

පර්යේෂණ තුමය ි

පර්යේෂණයක් යනු සතෘ සෙවිම සඳහා කරන පුති උත්සාහයකි. අධසාපන ලෝකයේදි දෛනිකව තීරණ ගැනීමට සිදුවන අතර ඉගෙනුම් අත්දැකිම් සැලසුම් කරන්නේ කෙසේද? උගන්නන්නේ කොහොමද? ශිෂසයින්ට මග පෙන්වන්නේ කෙසේද? යනාදි තීරණ ගැනීම සඳහා විසදුම් කුම ගුරුවරයා විසින්ම සොයාගත යුතුය.

අධතපන පර්යේෂණ කාර්යන්හි නිරත වන පුද්ගලයන් විසින් අනුගමනය කරනු ලබන පර්යේෂණ තුම කිහිපයක් වෙති.

- 01 පුමාණාත්මක පර්යේෂණ
- 02 ගුණාත්මක පර්යේෂණ
- 03 කාර්යමුලික පර්යේෂණ

මෙම අධ්‍යයනයේදී පර්යේෂිකාව විසින් භාවිතා කරනු ලැබුවේ ගුරු පර්යේෂණ වශයෙන් හදුන්වන කාර්යමුලික පර්යේෂණ නැතහොත් කියාකාරී පර්යේෂණ (Action Research). කුමයයි. මෙම කුමය තෝරා ගැනීමට හේතු වුයේ මෙම ගුරු පුහුණුව ලබන කාලය තුළ සඡීවිවම පර්යේෂණයේ නිරත වු නිසාය.

කාර්යමුලික පර්යේෂණයක් මඟින් සිදුවනුයේ පර්යේෂකයන් සහ පර්යේෂණයට භාජනය වන පිරිස අතර සබඳතාවය පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීම හා එම කියාවලිය තුළින් පර්යේෂණයට සම්බන්ධ දෙපසෂය අතර අන්තර් සබඳතාව සහ සහයෝගිතාව දියුණු කර ගැනීමට අවස්ථාව උදා කර ගැනිමයි. එනම් අධහපන පර්යේෂණවල පර්යේෂකයා වනුයේ ගුරුවරයා වන අතර පර්යේෂණයකට භාජනය වන්නෝ තම පන්ති කාමරයේ ඉගෙනුම ලබන ශිෂපයෝය.

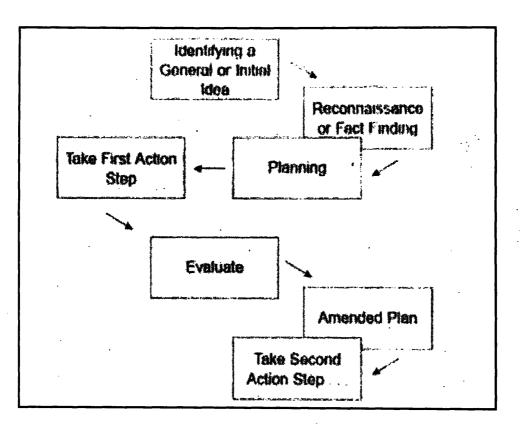
කාර්ය මුලික පර්යේෂණ පිළිබඳව කරන ලද විගුහයක් රැසකි. ඉන් කිහිපයක් පහත දක්වා ඇත.

"කාර්යමුලික පර්යේෂණවු කලී බුද්ධිමය විමර්ශනයකි. එය පන්ති කාමර වෘවහාරයන්හි පැන නගින ගැටළු වලට පුායෝගික විසදුම් සෙවිමේ කුමයයි. (GTZ වෘහපෘතිය.)

- කාර්ය මුලික පර්යේෂණ යනු ප්‍රධාන වශයෙන් සහභාගිත්ව මැදිහත්වීම තුළින් තමන් නියැළෙන කෙෂ්තුයේ වර්ධනය සඳහා ගනු ලබන කි්යාකාරී කි්යා මාර්ගයක් වේ." (කෙමිස්, 1999)
- සුවිශේෂ අවස්ථාවකට, තත්වයකට, ස්ථානයකට අදාලව මතුවන සුවිශේෂි ගැටලුවකට තිබෙන සාධකයන් සමඟ සමීපව, සොයා බලනු ලබන කුමයකි (කොහොන් හා මැනියන්)

කාර්යමුල පර්යේෂණ පිළිබඳව ඉදිරිපත් කර ඇති විවිධ ආකෘති අතුරෙන් 1946 දි Kurt Lewin විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද සර්පිලාකාර වකු ආකෘතිය පාදක කරගෙන මෙම කාර්යමුල පර්යේෂයේ මැදිහත්වීම් වැඩ පිළිවෙළ කිුයාත්මක කරන ලදී.

මෙම පර්යේෂණයේදී කියාමූලික පර්යේෂණ කුමවේදය අනුගමනය කරමින් පර්යේෂණ දත්ත රැස්කිරීම සඳහා නිරීක්ෂණ කුමය සම්මුව සාකච්ඡා කුමය හා පශ්නාවලී කුමය යන ශිල්ප කුමය භාවිත කර ඇත. Lewin's Model AR

කර්ට් ලෙව්න්ගේ සර්පිලාකාර ආකෘතිය

අදාළ පන්ති කාමරවලට සහනසේවා කාලසටහනකට අනුව සහභාගී වී ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් කියාවලියේ නිරත වන අතරම සිසුන්ගේ හැසීරීම් පිළිබඳ සුවිශේෂිව අවධානය යොමු කර නිරීකෂණයක යෙදුණි. ඒ අනුව නිදහස් කාලපරීච්ඡේදවල සිසුන් තම පන්ති කාමරවල පහත සඳහන් හානිකර හැසිරීම් පෙන්නුම් කරන බව අනාවරණය කරගත හැකි විය.

- සහනසේවා කාල සටහනට අනුව පන්ති කාමරයට පැමිණෙන ගුරුවරයාට අවනත නොමැත.
- එම ගුරුවරයා සමඟ පැවරුම් කිරීමට අකමැතිය.
- විටින් විට විවිධ හේතු දක්වා පන්ති යෙන් බැහැරව යයි.
- ළඟ සිටින ළමයාට හිරිහැර කරයි
- තනිවම හෝ ක්ලිප් ගැසීමේ නිරත වෙයි.
- විවිධ ශබ්ද නගමින් ඝෝෂා කරයි.

එසේම ගුරුවරයා පන්තියට පැමිණිමට පුමාද වුවහොත්

01 අඩ දබර කරගනී

02 පන්තියෙන් බැහැරව ගොස් සිටි

එබැවින් මෙම තත්වයන් පාලනය කර සාර්ථක ගුරවරයෙකු ලෙස නිදහස් කාල පරිච්පේදය තුළ සිසුන්ටද අර්ථවත් යමක් කිරීමට වැඩ සටහන් සකස් කළ යුතු විය.

පර්යේෂිකාව ගුරු පුහුණුව සඳහා සහභාගිවූ මධ්‍යම පළාතේ 1C මිශු පාසලේ භෞතික පරීසරය විමසා බලන විට ඉතා සමීපව පිහිටි තෙමහල් හා දෙමහල් ගොඩනැගිලි දෙකක 6-12 දක්වාම ශේණි වහප්තව ඇත. තෙමහල් ගොඩනැගිල්ලක ඉහලම මහලේ 6 හා 7 ශේණිද, දෙවන මහලේ හා අනෙක් ගොඩනැගිල්ලේ ඉහල මහලේ 8, 9 හා 10 ශේණිවලින් කොටසක්ද, බිම් මහල්වල 10, 11, 12 ශේණිද වහප්තව ඇත. එසේම 6-13 සියලුම පන්ති පාලනය කරනුයේ බිම් මහලේ ඇති කාර්යාලය මගින්ය. 6-8 හා9-11 හා 12-13 වශයෙන් හෝ කනිෂ්ඨ ද්වතීය, (6-11) ජෙෂ්ඨ ද්වතීය වෙන් වෙන්ව අංශ වශයෙන් පවත්වාගෙන යා යුතු වයස් පරතරය අතින් එකිනෙකට වෙනස් විශාල සිසු සිසුවියන් සමූහයක් මෙම පාසලේ ඉතා සමීපව මුහුණාට මුහුණාලා පිහිටි ගොඩනැගිලි දෙකකට එකතු කොට ඉගැනුම් ඉගැන්වීම් කියාවලියේ නිරත කරවීම එම සිසු දරු දැරීයන්ගේ හානිකර හැසිරීමට පුබල ලෙස බලපා ඇති බවය. පාසල තුළ පන්ති කාමරවලට එක් එක් කාල කාලපරීච්ඡේදයන්ට අනුව එහා මෙහා යන විට කොරීඩෝවල නිරන්තරයෙන්ම රැඳී සිටින සිසු සිසුවියන්ගේ චර්යාවන් ද පිළිබිමු විය.

මෙම පාසලේ සහන සේවා කාලසටහන යටතේ ඉගැන්වීමට පන්ති වලට යන ගුරුවරු මෙන්ම විෂයභාර පන්ති භාර ගුරුවරුද නිතරම මැසිවිලි නගනුයේ එම පන්ති වල සිටින ඇතැම් සිසුන්ගේ කියාකලාපය නිසාත් පන්ති කාමර වහාප්තිය අනුවත් තමන්ට එම පන්ති වල ඉගැන්වීම අපහසු සහ අපුසන්න බව කියමිනි. මේ පිළිබඳව සුවිශේෂිව විමසිලිමත් වු අතර 6, 7, 8 ශෝණියන්හි පන්ති වලට සහනසේවා කාලසටහනට ගිය විට එම සිසුන්ගේ හැසිටීම් නිරීකෂණය කරන ලදී. එම පන්ති භාර ගුරුවරුන් සමඟත් විශේෂයෙන් එම පන්ති වලට සහනසේවා කාල සටහන් ආවරණය කරන ගුරුවරුන් සමඟත් සාකච්චා කරන ලදී.

එහිදි අනාවරණය වුයේ නිදහස් කාලපරිච්ජේදවලදී පන්ති වල ඉගැන්විම් කටයුතුවල යෙදෙන ගුරුවරුන් සමඟ සිසුන් පැවරුම් නොකරන බවත්, අනෙක් සිසුන්ගේ වැඩට බාධා කරන බවත්, ඇතැම් සිසුන් නොකියාම පන්ති යෙන් බැහැරව යන බවත්, පන්තියට පැමිණි ගුරුවරයා පිළිබඳ කිසි තැකීමක් නොමැති බවත්ය. ඒ අතරතුර ඉඳ හිට පන්තිය තුල සිසුන් කිහිප දෙනෙකු නිශ්ශබ්දව තම අධ්පයන කටයුතුවල නිරතව සිටින අවස්ථාද විය.

සහන සේවා කාල සටහනට අනුව පර්යේෂිකාවට 6, 7, 8 ශේණිවල පන්තිවල ඉගැන්වීම් සිදුවූ හෙයින් එම අවස්ථාවන්හීදී සෙසු පන්තිවලට බාධා නොවන පරිදි පන්තියේ සියලුම සිසුන් කියාකාරීව සහභාගී කරගෙන අදාළ කාලපරිච්ඡේද අර්ථවත්ව ගත කිරීමට සුදුසු වැඩ සටහනක් සැලසුම් කරගෙන ඊට අදාළව කටයුතු කරන ලදි.

මෙම වැඩ සටහන සැළසුම් කිරීමේදී ඛ්යාකාරකම් පාදක ඉගෙනුම් තුමය ඛ්යාත්මක කිරීමට සැලසුම් කළ අතර පොදු අරමුණු තුනක් (3) ක් යටතේ ඛ්යාකාරකම් වර්ග කර ඒ අනුව වහපෘති සැලසුම් කරන ලදී.

- 01 ශාස්තීය : කු්යාකාරකමට සහභාගි වීමෙන් යම් යම් විෂය කරුණු ඉගෙනීම.
- 02 මොජ : ක්යාකාරකමට සහභාගි වීමෙන් ශිෂායන් තම ශිෂා සගයන් සමඟ හෝ ගුරුවරයා සමඟ හෝ තම අදහස් හුවමාරු කර ගනිමින් කටයුතු කිරීම මඟින් යමක් ඉගෙනීම නොහොත් සමාජ කුසලතා චර්ධනය කර ගැනීම.
- 03 විනෝදාත්මක : ක්‍රියාකාරකමට සහභාගි වීමෙන් ශිෂයයන් සෙල්ලම් කිරීම හා විනෝද වීම.

1956 දී විලුම්ස් විසින්ද දක්වා ඇත්තේ "ඉගෙනුම් ඉගැන්විම් කි්යාවලියේදී අනුගමනය කරනු ලවන කි්යාකාරකම් මගින් ශිෂෳයාගේ දැනුම සමවබෝධය හා භාවිතය පිළිබඳ සංවර්ධනයට හේතුවන බවත් එය විශ්ලේෂණය, සංලේෂණය, හා ඇගයිමට ලක් කිරිමෙන් ශිෂෳයන් තුළ ඇති හැකියාව සංවර්ධනයටද හේතුවන බවය." (බිලුම්ස් 1956)

සිසුන්ට උචිත පරිදි ඉගෙනුම් කියාකාරකම් සැලසුම් කිරීමේදී සැලකිලිමත් විය යුතු බව සදහන් කරමින් 2003 දී මාතුපේම අදහස් දක්වා ඇත්තේ මෙසේය.

"ඉගෙනීමට පිවිසීමට හොදම මාර්ගය කීඩාව මේ සදහා හැම ළමයෙකුගේම සමාන සාධක මට්ටමක් අපට බලාපොරොත්තු විය නොහැක. බුද්ධි මට්ටම් අනුව පාරිසරීක බලපෑම් අනුව දරුවෝ විවිධාකාර වේ බුද්ධි මට්ටමට ගැලපෙන කිුයාකරකම් නොලැබුහොත් ඔවුන් දඟකරී හා විප්ලවකාරී හා ගැටුම් ඇතිකර ගන්නෝ වෙති." (මාතුපේම 2003)

පර්යේෂිකාව තම සහනසේවා කාලසටහනකට අනුව ඉගැන්වීමට නියමිත අවස්ථාවලදී භාවිත කිරීමට සිසුන්ගේ වයසට උචිත කියාකරකම් කිහිපයක් සැලසුම් කර ගන්නා ලදි. ඊට අදාළ දුවෘ (ඉගෙනුම් සම්පත්) හා මෙවලම්/උපකරණ පිළියෙළ කර අත්හදා බලන ලදි. අනතුරුව අදාළ කාලපරිච්ඡේදයේදි සිසුන් පන්ති කාමරය තුළ රඳවාගෙන අර්ථවත් කියාකාරකමක නිරතවීමට උත්සහ ගන්නා ලදි.

පර්යේෂිකාව විසින් අනුගමනය කරන ලද කිුයාකරකම් රැසකි. ඒ අතර

1. පිංතුර කියවීම	5. පුනේලිකා පිරවීම	8. නිහඩ කියවීම	
2. පොතක් තාඤාණිකව කියවීම	6. රහස් කොච්චිය,	9. ගීතයක් රස විදීම,	
3. කතන්දරවලට සවන් දිම	7. වැල් කතන්දර කිම	10. ජබොස් කීඩාව,	

4. ගදප පදප නිර්මානය කිරීම 11. අසන ලද පුශ්න වලට පිළිතුරු පුකාශ කිරීම

යන කියාකරකම් වැදගත් විය. මෙම සෑම කියාකාරකමක් මගින්ම සිසුන්ගේ කිනම් හෝ සුවිශේෂි නිපුනතාවයක් සඳහා මඟ පෙන්විමක් වර්ධනය කිරීමක් අරමුණු කරගෙන කියාකරකම් සැලසුම් කර ඇත. කියාකරකම්වල නිරත වනවිට ඔවුන්ගේ චර්යාවන් නිරීක්ෂණය කරන ලද අතර සම්මුබ සාකච්ඡා හා පුශ්නාවලී ලබා දීම හා ඒවා ඇගයිම් මගින් එහි පුතිඵල තහවුරු කර ගන්නා ලදි.

මෙලෙස විවිධ කියාකාරකම් අසුරු කරගෙන නිදහස් කාලපරිච්ජේදය තුළ ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් කියාවලියේ නිරත වන වීට මුල් අවස්ථාවේ පන්ති කාමර සමාජයන්හි දක්නට ලැබුණු හානිකර හැසිරීම් අවම වී, සිසුන් කුමයෙන් නිදහස් කාලපරීච්පේදයේ පන්ති කාමරය තුළ රැදි සිටිමට හා පන්ති යට පැමිණෙන ගුරුවරයාගේ සහයෝගය ලබාගෙන එම කාලයෙන් උපරීම පුයෝජන ලබා ගැනීමට පෙළඹිණ. එහි පුතිඵලයක් ලෙස මෙම කාර්යමුල පර්යේෂණයට භාජනය වු පන්ති වල දරුවන් තම නිදහස් කාලපරීච්පේදයේදී සහනසේවා කාලසටහන සඳහා පර්යේෂිකාවට තම පන්තියට පැමිණෙන මෙන් ආරාධනා තිරීමටත් ඇය පැමිණෙතැයි අපේකෂාවෙන් බලා සිටීමටත් පෙළඹිණ.

සාහිතෳය විමර්ශනය

පන්ති කාමරයෙහි ගුරුවරයෙකු නොමැති විට යම්කිසි ඵලදායි කාර්යයක් ශිෂයයින් නිරත කරවීම, ස්වයං විනයක් ඔවුන් තුළ ඇති කිරීම. ගුරුවරයාට පැවරෙන වගකිමකි. මේ නිසා පවතිනවාට වඩා මනාව කළමනාකරනය වු පන්ති කාමරයක් ඇති කිරීම නිදහස් කාලපේදය භාර ගුරුවරයාගේ කාර්යභාරය විය යුතුය.

පන්ති කාමර කළමනාකරණය යන ආදේශන යෙදුම මෑත යුගයේ දී වඩාත් ජනපිය වී ඇත. මේ අනුව අද කථා කරනු ලබන්නේ පන්තියේ විනය පවත්වා ගන්නා ගුරුවරයෙකු ගැනය. මේ වෙනස අධනපන ක්ෂේතුයේ සමකාලීන දර්ශන පුවේශය හා සංගත වූවකි.

සමාජ සචලතාවය නිසා අද ශිෂෘ පිරිස්වල විෂමතාව වැඩි වී ඇත. එබැවින් පන්ති කාමර භෞතික වතාවරණය ගැන මෙන්ම සමාජ හා මනෝ විදහත්මක වාතාවරණය ගැනද දැනට දක්වනවාට වඩා සුවිශේෂි සැලකිල්ලක් දැක්වීමටත් ඉවසීමෙන් හා උපායශිලීව මනාවු එලදායි සබඳතා සිසුන් සමඟ ඇතිකර ගැනීමටත් ගුරුවරයාට සිදුවේ. තවද නිරතුරුවම භෞතික පුබෝධයක් ලබා දීමේ වැඩ පිළිවෙලක් දියත් කිරීමද වැදගත්ය. ගුරුවරයා මානව හිතවාදියෙකු මෙන් කටයුතු කිරීම හේතුකොටගෙන ගුරු සිසු සබඳතා සුහද වීම නිසා සිසුන් ගුරුවරයා කෙරෙහි විශ්වාසය ඇතිකර ගැනීමට හා ඔවුන්ගේ පුශ්න ගුරුවරයා සමඟ සාකච්ඡා කිරීමට පෙළඹෙයි.

පන්ති කාමර කළමනාකරණය නිසි පරිදි ඉටු වේ නම් ඇති වන විනය ගැටලු අවම වේ. පන්ති කාමර කළමනාකරණය සඵලතාව මැනීමේ හෝ තක්සේරු කිරීමේ උපකරණයක් සෑදීම සම්බන්ධයෙන් පර්යේෂණයක් සිදු කළ හැක. ඒ තුළින් පන්ති කාමර කළමනාකරණය සාර්ථක අසාර්ථකභාවය ගැන ඉඟි ලබා ගත හැකි වන අතර වඩා හොඳ පන්ති කාමර කළමනාකරණය සඳහා යොමු වි හැකිය.

ගුරුවරයෙකුගේ අධීකෂණයට ලක් නොවන සෑම විටම වාගේ සිය කාලය නිකරුනේ අපතේ හරිනු නිරීකෂණය විය. පන්තියේ ගුරුවරයෙකු නොරැදෙන බොහෝ අවස්ථාවල ළමුන් කෑ කෝ ගසමින් පන්ති කාමරයෙන් බැහැරව යාමට තැත් කරන අතර යාබද පන්ති වල වැඩ කිරීමට බාධා ඇති වේ. කුමාරී (2001)

සිසුන්ට තම හැකියාවන් ලැදියාවන්ට අනුව කියාකිරීමට අවස්ථාව උදාවීමට දැනුම දියුණු කර ගැනිම ස්වයං ඉගෙනුමට පෙළඹවීම කියවීම නිර්මාණකරණය වැනි අර්ථවත් කාර්යයන්ට යොමුවීම තුළින් ජීතියක් ලැඞීම විෂය ගැටලු සාකච්ඡා කිරීමට අවස්ථාව උදාවීම ස්වයං විනයක් ඇති කර ගැනීමට හැකි වීම ආදිය පෙන්වා දී ඇත. කුමාරී (2001)

පන්ති කාමරය තුළ විනය පිරිහීමට හේතු රාශියක් වේ. පාසල් භූමිය හා පන්ති කාමරය අවට පිරිසිදුව තිබීම නිසා එම ස්ථානය තවත් අපවිතු කිරීමට සිසුන් පසුබට නොවේ. පාසලේ කටයුතු සංවිධානය කර ඇති ආකාරයද විනය පිරිහිමට බලපායි පාසලට ගුරුවරයා පමා වි පැමිණිම, ගුරුවරු නිවාඩු ගැනීම, පන්ති යට පුමාද චී ගුරුවරයාගේ හා සිසුන්ගේ පැමිණිම ආදිය මේ තත්වයට බලපායි. එබැවින් පන්ති කාමරය තුළ විනය පවත්වා ගැනීම භාරදූර වගකීම පන්ති භාර ගුරුවරයාට පැවරේ. - ගුණපාල (1999)

පර්යේෂණ අනාවරණය

 සිසුන්ගේ චර්යා රටාවන් හඳුනාගෙන ඔවුන්ගේ රුචි අරුචිකම් වලට අනුව වයසට උචිත වූ විවිධ කි්යාකාරකම් ඇසුරින් ඉගැන්වීම් කටයුතු වල නිරතවන්නේ නම් සිසුන් හා ගුරුවරයාද අපහසුතාවයට ලක් නොවේ.

. . . .

- විවිධ ක්‍රියාකාරකම් භාවිතා කරමින් ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියේ යෙදීමෙන් නිදහස් කාල පරීච්ඡේදය අර්ථවත්ව ගත කරමින් සිසුන්ට දැනුම, වින්දනය, ලබා දෙමින් ඔවුන්ගේ තොරතුරු සාක්‍රයාව වර්ධනය කිරීමත් ඒ මගින් සිසුන් තුළ ස්වයංවිනයක් ඇතිකිරීමත් කළ නැක.
- සිසුන්ගේ රුචි අරුචිකම් හඳුනාගෙන ඔවුන්ට උචිත ආකාරයට නිදහස් කාලපරිච්ජේදය තුළ ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියේ නිරත වන විට මුල් අවස්ථාවේ පන්ති කාමර සමාජයන්හි දක්නට ලැබුණු හානිකර හැසිටීම් අවම වී, සිසුන් කුමයෙන් නිදහස් කාලපරිච්පේදයේ පන්ති කාමරය තුළ රැදි සිටිමට හා පන්තියට පැමිණෙන ගුරුවරයාගේ සහයෝගය ලබාගෙන එම කාලයෙන් උපටීම පුයෝජන ලබා ගැනීමට පෙළඹිණ.

නිගමන හා යෝජනා

නිගමන

ලෝකය පුරාම ඉගැන්වීමත් ඉගෙනීමත් සිදු වන්නේ පන්ති කාමර නම් වූ සමාජ වටපිටාව තුළය. මෙම පන්ති කාමරවල සිටින්නේ වයසින් සමාන වූවත් හැකියාව, පුර්ව සාධනය වෙනස් වීවිධ ලක්ෂණ අතින් එකිනෙකාට ඉතා වෙනස් ශිෂනයන්ය. එසේම සංඛනාව අතින් ද, 40-50 අතර පුමාණයක් වෙසෙති. මෙවැනි පන්ති කාමර සමාජයක ඉගෙනුම්, ඉගැන්වීම් කියාවලියට හානිකර හැසිරීම් ඇතිවීම සාමානන තත්ත්වයක් වශයෙන් අද දක්නට ඇත. මෙහිදි විශේෂයෙන්ම සහන සේවා කාලසටහන් ආවරණය සඳහා පන්ති කාමරවලට යන ගුරුවරයාට නිරන්තරව එල්ල වන අතියෝග වලට මුහුණ දීමට සිදු වේ. එවන් පන්ති කාමර සමාජවල සිදුවන හානිකර හැසිරීම් පාලනය කිරීමට විකල්ප උපකුම භාවිත කිරීම සඳහා ගුරුවරයා සන්නද්ධ ව ඇත්නම් එම තත්ත්වය පහසුවෙන් පාලනය කර තම අධ්යයන කාර්යය සාර්ථක කරමින් සිසුන් සතුටින් තැබීමට හැකිය.

- 01. එකිනෙකට වෙනස් වූ ළමයින්ගේ වයසට උචිත වූ විවිධ කියාකාරකම් ඇසුරු කරගෙන නිදහස් කාලපරිච්පේදයන් තුල ඉගැන්වීම් කටයුතු වල නිරත වීම තුළින් සිසුන් හා ගුරුවරයාද අපහසුතාවයට ලක් නොවේ. මෙම කියාවලීන්හි නිරතවිම නිසා සිසුන් තුළ ඇති වන්නා වූ පුබෝදය හේතු කොට ගෙන එම ගුරුවරයා සිසුන්ගේ පියතම ගුරුවරයා බවට පත් වේ. එවිට ගුරුවරයාට ද සහන සේවා කාලසටහනට අනුව පන්ති වලට යාමේදී අපහසු බවක් ඇති නොවන අතර ඔහු හෝ ඇය සිසුන්ගේ පියතම ගුරුවරයෙක් බවට පත්වේ.
- 02. සිසුන්ගේ චර්යා රටාවන් හඳුනාගෙන ඔවුන්ගේ රුච් අරුචිකම් අවබෝධ කරගෙන සිසුන්ට ගැළපෙන විවිධ අධ්‍යාපනික කි්යාකාරකම් සංවිධානය කිරීම තුළින් ඉගෙනීම සඳහා පෙළඹවීම හා ඔවුන් තුළ ස්වයං විනයක් ඇති කරලිය හැකිය.
- 03. දරුවාගේ මානසික ලෝකය ගැන හොඳ අවබෝධයක් ගුරුවරයාට තිබිය යුතු වේ. එහි ඇති ප්‍රතිශේධාත්මක ආකල්ප මෙන්ම වැරදි ඉගෙනීම් කුම ඉවත් කොට ශිෂසයා නිසිමඟට යොමු කිරීමෙන් ඉගෙනීම නිසිලෙස සිදුකළ හැකිය. පාසලකට හොද ගොඩනැගිලි, දක්ෂ ගුරුවරු, කුමවත් විෂය මාලාවක් තිබූ පමණින් ම හොඳ ඉගෙනීමක් දරුවන්ට ලබාදිය නොහැකිය.
- 04. පන්ති කාමරය තුළ කාංසාව නිසා බරපතල ලෙස චිත්තවේග ඇති ළමයින් ද සිටිය හැකිය. එබඳු ළමයින් නිසා පන්ති කාමර සමාජය තුළ හානිකර තත්ත්වයක් ඇතිවීම වැළැක්වීමට ගුරුවරයා එම දරුවන් ගැන විමසිල්ලෙන් සිට මනා සමබර පරිසරයක් ආදරය, දයාව, අපේක්ෂා ඉටු කිරීම, උනන්දු කරවීම, මඟ පෙන්වීම හා සුරක්ෂිත භාවය ලබාදිය යුතුය. සිසුන්ගේ චිත්ත වේගයන් මනසින් සෝදා ඉවත් කිරීම මඟින් පන්ති කාමරය තුළ ශිෂපයාගෙන් සිදුවන හානිකර තත්ත්වයන් වළක්වාගත හැකිය.
- 05. පන්ති කාමර හැසිරීමට හානිකර ලෙස හැසිරෙන සිසුන් කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු කළ යුතු වේ. බොහෝ විට පසුවට සිසුන් දක්නට ලැබෙන්නේ පසුපස පේළිවලිනි. එවන් සිසුන් ගැන වැඩි අවධානයක් යොමු කිරීම තුළින් පන්ති කාමරය තුළ ඉගෙනුම් පරිසරයක් ඇති කළ හැක. ඔවුන්ගේ දක්ෂතා පුමාණය හඳුනාගෙන පරිසරයට අනුරූප ඉගෙන්වීම් කුම සකස් කර ඔවුන් ඉගෙනීමට පෙළඹවිය යුතු වේ.
- 06. සිසුන් බෝහෝ විට විනය කඩ කරන්නේ කෝලහාල වන්නේ කරන්නට වැඩක් නැති අවස්ථාවලදීය. එබැවීන් ඔවුන් ඵලදායි කියාවලියක යෙදවිමට උත්සහ ගන්නේ නම් ඔවුන්ගේ අභිතකර චර්යා බෝහෝ දුරට නැති කර හැකිය. එමෙන්ම අබණ්ඩ අධතාපන කියාවලියක සිසුන් නිරත වීම දක්නට ලැබේ. සිසුන්ගේ කියාකලාපයන් ගැන ගුරු අවධානය වැඩිපුර යොමු වන බව අවබෝධ වූ විට ඔවුන්ගේ විනය පාලනය පහසු වේ.

07. අනුන්ගේ පහන් දැල්වීමට නම් තමාගේ පහන නිතරම දල්වා තබා ගත යුතු සේ ගුරුවරයෙකු නව ලෝකයට ගැළපෙන ලෙස නිතර නිතර වෙනස්කම් කරමින් නව දැනුම සිසුන්ට ලබා දීමට සමත් වීය යුතුය. එබඳු ගුරුවරුන් ඉදිරියේ සිසුන් කිසිවිටෙකත් හානිකර හැසීරීම් සිදු කරන්නේ නැත.

යෝජනා

ස්වයං විනයක් හා ස්වයං ඉගෙනුම පිළිබඳ ආකල්ප දියුුණු කළ යුතු වේ. ස්වයං ඉගෙනීමක් සඳහා සිසුන් පෙළඹවීමට ගුරුවරයා කුමවේද සකසා ගත යුතුය. පන්ති කාමර සමාජයේ හානිකර හැසිරීම් වැළැක්වීමට නම් නීර්මාණ හැකියාව පරිකල්පන ශක්තිය ගැටලු විසඳීමට වීමසුම වැනි ගුරුවරයෙකු ළඟ තිබිය යුතු කුසලතා ගුරුවරුන් විසින් වගා කර ගත යුතුය.

- 01. ගුරුවරුන් නියමිත වේලාවට පන්ති කාමරයට යෑම හා වැඩ පටන් ගැන්ම හා අත්සන් කිරීම ද කළ යුතුය. එසේම අර්ථවත් කාර්යක්ෂම රීතී හා චර්යාකුම සංවර්ධනය කර කු්යාත්මක කරමින් ද කඩාකප්පල්කාරී හැසිරීම් අවම වන සේ පන්තිකාමර සමාජ කළමනාකරණය කළ යුතුය.
- 02. පාඩම් ඉගැන්වීමේදී ඒකාකාරී සාම්පුදායිකව ඉගැන්වීම සිදු නොකොට විවිධ කියාකාරකම් ඇතුළත් කර විවිධත්වයක් ඇති වන සේ ඉගැන්වීම් කළ යුතුය.
- 03. සිසුන් අලුත් විෂය කරුණක් ඉගෙන ගන්නා විට සියලුම සිසුන් සම්පූර්ණයෙන්ම ඉගෙන ගන්නා බවට වග බලා ගැනීම සඳහා පන්ති කාමරය තුළ අවශප පරිදි කණ්ඩායම් සෑදිය යුතුය. මත පුකාශ කිරීම හා සනාථ කිරීම, තර්කයන්ට අනුව යෑම, ගැටලු විසඳීම වැනි බුද්ධිමත් කුසලතා සිසුන්ට ඉගැන්වීමට කුඩා කණ්ඩායම් විශේෂයෙන් පුයෝජනවත්ය.
- 04. පන්ති කාමර සමාජය තුළ යම් වැදගත් දෙයක් සිදු වන විට ශිෂහයන් සෑම ඊට සහභාගී විම අපේක්ෂා කරන බව ද පන්ති කාමර සමාජයේ සිදු වන දේ ශිෂහයන් සෑම කල්හිම දැනගත යුතු බව ද එක වර බහුව්ධ කටයුතුවල නියැළීමට ශිෂහයන්ට හැකි විය යුතු බව ද ගුරුවරුන් ඉදිරිපත් කරන පාඩමේ ප්‍රධාන අරමුණින් වික්ෂේප වීමට ශිෂහයන්ට ඉඩක් නැති බව ද තම ඉගෙනිම හා තම වැඩවල ගුණාත්මකතාවය පිළිබඳ ශිෂහයන්ට වගකිව යුතුයැයි ගුරුවරුන් වීශ්චාස කරන බව (වගවීම) ද ශිෂහයන්ට දැනගැනීමට සැලැස්වීමට ගුරුවරුන්ට පුළුවන් වීය යුතුය.
- 05. ගුරුවරයා තම සිසුන්ට නිතර නිතර දිරී ගැන්වීම් කළ යුතුය. නිවැරදි පශංසාවක් අඩුම වශවෙන් හරියක් තරුවක් මඟින් හෝ උපස්ථම්භනයක් කළ යුතුය. සිසුවෙකු හොඳ වැඩක් කළ විට අභිපේරණයක් ඇති වන පරිදි ඇඟයීමට ලක් කිරීම ගුරුවරයා විසින් කළ යුතුය.
- 06. එම නිසා අපතේ යන කාලය තුළ දී පුයෝජන ගැනීම සඳහා පන්ති පුස්තකාලයන් ආරම්භ කර පවත්වා ගැනීම ද, බිත්ති පුවත්පත් ආරම්භ කර පවත්වා ගැනීම ද, විෂයයන් ට අදාළ කු්යාකාරකම් පන්තිය තුළදීම කිරීමට පහසුකම් සපයා දීම කළ යුතු

වේ. පන්ති කාමරයේ පුසන්න, සිත් ගන්නා සුළු ස්ථානයක් කිරීමට අදාළ අය උනන්දු කළ යුතුය. සිසුන්ට තම නිදහස් කාලච්පේදයේ වටිනාකම සහ ඉන් ගත හැකි පුයෝජන පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා දිය යුතු වේ.

07. ගුරුවරයා විසින් තමාගේ වෘත්තිමය ගෞරවයත් තමාගේ පෞරුෂයත් අනිවාර්යෙන්ම රැක ගත යුතුය. ගුරුවරයා චාම් පවිතු, විනීත වෘත්තියට ගැළපෙන ඇඳුමකින් සැරසීමත්, ගුරුවරයා තමාගේ තත්ත්වය අනිසි අයුරින් භාවිතයේ නොයෙදීම යන ගුරු ආචාර ධර්ම කෙරෙනි සැලකිලිමත් වීම ද පන්ති කාමර සමාජ භානිකර තත්ත්වයන් වැළැක්වීමට උපකාරී වන කරුණු හෙයින් සෑම විටම ගුරු ආචාර ධර්ම රැකීමට කටයුතු කිරීම සුදුසු බව යෝජනා කරයි.

පන්ති කාරමය තුළ හානිකර හැසිරීම් පාලනයට මෙන්ම ඵලදායි අධභාපන කියාවලියකට පහත සඳහන් දෑ වැදගත් ලෙස සලකන්න.

- පන්ති කාමර කළමනාකරණයේ දී දඬුවම් තුම වෙනුවට මනෝවිදහත්මක තුම භාවිතයට ගුරු භවතුන් යොමු කිරීම.
- 02. පත පොතින් ලබන දැනුමට අමතරව සිසුන් විවිධ පර්යේෂණ සඳහා යොමු කිරීම. ඒ තුළින් නව නිර්මාණ බිහි කරවීමට ආශාවන් ඇති කරවීම හා ස්වයං විනයක් ඇතිවීමට සැලසීම.
- 03. පන්ති කාමර තුළ ශිෂෘ කේන්දිය පරිසරයක් ඇති කිරීම. (සිසුන්ට පවරන වැඩ හා අභාහස අභියෝගාත්මක ඒවා විය යුතුය.)
- 04. පන්ති කාමර ඉගෙනුම් කුියාවලියේ දී සුභඟ සිසුන්ගේ සහාය ලබා ගැනීම.
- 05. සිසුන් ස්වභාව ධර්මය පිළිබඳ විවිධ පර්යේෂණ වලට යොමු කිරීම.
- 06. සිසුන් තුළ ස්වයං විනයක් ඇති වීමට අදාළ වන පරිදි කටයුතු කිරීම.
- 07. සිසුන්ට නිරත වීමට ඔවුන්ගේ රුචිකත්වයට ගැළපෙන ඉගෙනුම් අවස්ථා සම්පාදනය කර තිබීම.
- 08. කාලයෙන් පුයෝජන ගැනීම පිළිබඳ ආකල්ප දියුණු කිරිම.
- 09. බිත්ති පුවතපත් ආරම්භ කොට විධිමත් ව පවත්වා ගෙන යෑම.
- කියවීමේ ආකල්ප දියුණු කරමින් පන්ති පුස්තකාල ආරම්භ කර පවත්වා ගෙන යාම.

ආශිත ගුන්ථනාමාවලිය

පොත්

- ඇන්ඩර්සන්, ලොරින් ඩබ්ලිව් (1999) ගුරු සඵලතා වර්ධනය
- කොඩිතුවක්කු, ගොඩිවින් (1996) කාර්ය මූලික පර්යේෂණ පුවේශය, සුනෙර පුකාශන
- ජයසූරිය, චන්දා (1990) අධ්යාපන පර්යේෂණ තුම ශිල්ප
- පාතික අධසාපන ආයතනය (2010)ගුණාත්මක ඉගෙනුම් සඳහා කි්යාමූලික පර්යේෂණය: මුල් ළමාවීය සංවර්ධනය හා ප්‍රාථමික අධසාපනය දෙපාර්තමේන්තුව, ජාතික අධසාපන ආයතනය, මහරගම
- ඩූල, (1971) පන්ති කාමර කළමනාකරණය
- පලිහක්කාර, කේ.එස් (1991) පාසල් කළමනාකරණය
- පලිතක්කාර, හේමමාලි (1998) අධානපන පර්යේෂකයන්ට අත්වැලක්
- මාතුපේම. පී. ඒ (2003)ළදරු හා ළමා මානසික ගැටලු, සමීර පුකාශන
- විතුමසිංහ, ලීලානන්ද (2002) කාර්යක්ෂම හා ඵලදායි ගුරුවරයෙකු වීමට නම් (අධනාපන විදහාවේ මූලික සිද්ධාන්ත සරල බසින් විගුහ කරන සිද්ධි සංගුභයක්)
- සේනාධීර, සිල්වි (1994) අධතාපනයේ සාර්ථකත්වයට බලපාන ඉගෙනීමේ පුරුදු

උපාධි නිවන්ධන

- කුමාරි, ඩී.පී. එස්. ජේ (2000/2001) පාසල තුළදී සිසුන්ගේ අපතේ යන කාලයෙන් පුයෝජන ගැනීම පිළිබඳව බප/කැල තේනේගම මධ්‍ය මහ විද්‍රකාලයේ 7 ඒ ශේුණියේ සිසුන් ඇසුරින් කරන අධ්‍යයනයක් (අපුකාශිත) (ජා. අ. අ. අධ්‍යාපනවේදී උපාධි පාඨමාලාව)
- ගුණපාල, ඒ. එස්. ඩී (1999) පන්ති කාමරය තුළ ගුරුවරයෙකු නොමැති විට ඇති වන සිසුන්ගේ ඝෝෂාකාරී බව හා විනය කඩ කිරීම මඟ හැරීම සඳහා කියා මූලික වැඩ පිළිවෙළක් (අපුකාශිත) (අධ්‍යාපනවේදී උපාධි පාඨමාලාව)
- පතිරණ , ඩී. එස්. වී. (1999)පන්ති කාමරයට නොගැළපෙන චර්යා රටා ඇති සිසුන් විනයානූකූල සිසුන් බවට පත් කර ගැනීම පිළිබඳ අධ්‍යයනයක් , (අපුකාශිත) අධ්‍යපනවේදී උපාධි පාඨමාලාව
- පිරිස්. කේ. එස්. කේ (1998) අනුරාධපුර අධනාපන දිස්තික්කයේ තෝරා ගත් පාසල් ආශිත පන්ති කළමනාකරණය පිළිබඳ අධනයනයක්. (අපුකාශිත)
- විජේසිංහ, එස්. ජේ. පී (2003) ශුි ලංකාවේ පාසල් සිසුන්ගේ විනය ගැටලු විතුහ කිරීම සහ ඒවා විසඳීමට ගත යුතු පිවයර පිළිබඳ බස්නාහිර පළාත ආශුයෙන් කෙරෙන විමර්ශනාත්මක අධ්‍යයනයක්, (අපුකාශිත) අධ්‍යාපන දර්ශනපති පාඨුමාලාව

The impact of Libraries in International schools in the effective delivery of curricula and student performance

M.A.N.Sarojini Librarian, International Centre for Ethnic Studies, Kandy niro.sarojini5@gmail.com

Abstract

The main objective of this research is to evaluate the collection of libraries in International schools for their effective delivery of the curricula objectives to increase the student performances. The study focused on role of school librarians, collection of these libraries (books, journals, newspaper articles, CDs), library staff, library equipment, space, value of reference, lending and text book collections and library services. And also the study covered the role of school principal in the demand of their school libraries. It was important how the collaboration between teacher and librarian or the teacher librarian in these schools affect effective delivery of curricula and student performance.

Survey method was followed for this research. It is included three international schools from Kurunegala and four international schools from Kandy. The population of the study was 07 Librarians, 13 Teachers, and 7 Principals and 105 Grade nine students International schools in Kandy and Kurunegala districts. Primary data was collected by circulating three instructed questionnaires among the librarians, Grade Nine Students and Principals in international schools in Kandy and Kurunegala. Teacher interview guide followed to collect primary data from six History teachers and seven Science teachers who teach grade nine students.

The overall findings indicated that most international schools in Kandy and Kurunegala did not have a librarian or a separate person to cover the librarian's duty properly in the library. Most of them were teacher librarians. However the libraries in international schools which had strong library collection indicated higher student performance.

Key words: School library, School library services, International schools in Sri Lanka, Curricula in international schools, Education system in Sri Lanka

School Library

Library is a result of human knowledge. People began to collect information to reveal the ancient facts to the future. The word 'library' has come from the Latin, liber meaning "book". In Greek and Roman languages, the corresponding term is bibliotheca. In the ancient times people used different materials like clay tablets, papyrus, parchments and velum to record their day to day facts. For example, the Asians used Ola leaves to write down their royal and religious details. After printing machine and paper were invented, information is begun to spread all over the world. Human knowledge was distributed in different types of printed materials. In the 20th century the development of Information and Communication Technology introduced the computer to the world. Thereafter people began to manage information by using computers. As a result of this, people started to gather information in printed and non printed formats according to their requirements and kept it in a separate place where they can access freely.

But education, research and economic information are published in different fields in many formats. Therefore it was very difficult to collect all the information personally. People wanted to collect information and deliver them in a proper way. Therefore types of libraries were introduced according to the collection and its users.

Online Dictionary of Library & Information Science defined library as follows.

"A library is a collection of or group of collection of books and other print or non print materials organized and maintained for use (reading, consultation, study, research etc. Institutional libraries organized to facilitate access by a specific clientele are staffed by librarians and other personnel trained to provide services to meet user needs." (http://lu.com/odilis.cfm). According to this definition a library means a collection of books. It may be print or non print materials. Library materials are for utilization of the users. Librarian and the library staff are the key persons to fulfill user needs.

There are six types of libraries. Those are,

1. Royal libraries

4. National libraries

2. University libraries

- 3. Public libraries

- 5. Special libraries
- 6. School libraries

School library is primarily made up of a small collection with the librarian who plays primary a clerical role. 1960s was one of the greatest periods of growth and development of school libraries due to an increased flow of money and support from the private sector and funding

for education in United States. Then under the project called "Knapp School Library Project" model school library media centers were established across the country (Boardman: 1994).

School librarian is called "School Library Media Specialist" (SLMS) in some countries. School libraries have been defined in a book called Information Power and Information Power two" as follows,

"School library media centers in the 21st century can and should be, hubs for increased student achievement and positive focused school reform" (Smith 2001) school library exists to provide learning opportunities for students and individuals with focus on intellectual content, information literacy and the learner (Morris, 2004) in addition to that it is a place for students to do independent work, use computers, equipment and research materials for tutoring and testing. Some students use the library to find information for their special program activities conducted by the school library such as book clubs, reading circles etc.

According to United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO) and International Federation of Library Association and Institution "The school library provides information and ideas that are fundamental to functioning successfully in today's information and knowledge-based society. The school library equips students with life-long learning skills and develops the imagination, enabling them to live as responsible citizens."

The school library is a collaborative venture in which school librarian, teachers and administrators work together to provide opportunities for the social, cultural and educational growth of students.

Objectives

The main objective of this research is to evaluate the collection of libraries in International schools for their effective delivery of the curricula objectives to increase the student performances. A library has to play a major role in the effective delivery of its curricula. It should fulfill the information needs of its students and curriculum needs of its teachers and staff. The person who manages the school library should be an educated and efficient librarian.

The study focused on role of school librarians, collection of these libraries (books, journals, newspaper articles, CDs), library staff, library equipment, space, value of reference, lending and text book collections and library services. And also the study covered the role of school principal in relation to the demand of their school libraries. It was important how the

collaboration between teacher and librarian or the teacher librarian in these schools affect the effective delivery of curricula and student performance.

Methodology

Survey method was followed for this research. The population of the study was Librarians, Teachers, and Principals and Grade nine students in International schools in Kandy and Kurunegala districts. Primary data was collected by circulating three structured questionnaires among the librarians, Grade Nine Students and Principals in international schools in Kandy and Kurunegala. Teacher interview guide was followed to collect primary data from History and Science teachers who teach grade nine students.

Results and discussion

The overall findings indicated that 57% of international school in Kandy and Kurunegala did not have a qualified librarian or a separate person to cover the librarian's duty properly in the library. Most of them were teacher librarians. 95% of students indicated that they want a library to refer books.

Majority of international schools in Sri Lanka follow National Curricula in English medium and those international schools which followed international curricula for their students had better libraries. Among seven schools, 02 schools had library science qualified librarians. Percentage wise it is 29. In 03 schools, librarians had degree level qualifications in different subjects. They were teacher librarians. Only two school librarians had General Certificate of Advanced Level qualifications.

30% of International schools libraries in Kandy and Kurunegala did not have sufficient library equipment. And it was found that 71% libraries in international schools had lending collection and the balance 29% did not have this collection. 85% of libraries in international schools had updated their collection with new books, new editions of text book and with teacher guide books. 86% of libraries did not have newspaper article collection in the sample. According to librarians 14% of libraries did not update the collections in the library properly.

82% students in international school do not use online journals according to student responses. The others search the internet through the computer labs in the school. 57% of libraries did not have sufficient collection for grade nine students. Most of libraries had only printed book collections including encyclopedias and dictionaries.

85% of teachers and 35% of students indicated that most relevant sources were text books in their libraries. 31% of teachers think that supplementary books in their libraries to relevant to school curricula.49.5% of students refer Encyclopedias in libraries in international schools.

85% of libraries in international schools had updated their collection with new books, new text book edition and with teacher guide books.

65% of grade nine students used lending facilities according to the research, the balance of 35% did not use the lending facility. Those schools which had compulsory of library membership and had library period had enough time to refer and read library books. And they could borrow at least one book per week.

Library membership is was compulsory in some international schools. It is 57% from the sample and 43% of school did not have this rule.

Conclusion and Recommendations

This research revealed that most of international schools in Kandy and Kurunegala districts did not have libraries. However libraries which had sufficient collections and students who had membership showed higher student performance. There were 40 students who had library membership. Out of this, 32 students had received more than 65 marks for their history and science subjects. This indicated that 80% of students who had library membership have shown better performance in their exams. The students who were familiar with Information Communication Technology also showed higher performance for their history and science subjects.

And also the lack of subject related books, library services, poor collaboration between teacher and librarians, not having a library period-and limited free time were also effects on poor library usage. The majority of the libraries in international schools had sufficient space and better environment to study in their libraries. The research proved that sufficient library collection and qualified librarian or teacher librarian made positive effects on student performance and also the students who use library collection showed higher academic achievement. It reveals that usage of school library collection has a positive impact on student performance.

According to this sample, 71% of international schools in Kandy and Kurunegala in Sri Lanka follow National Curricula in English medium. The balance of 29% international schools followed international curricula for their students had better libraries and qualified librarians.

The research proved that sufficient library collections and qualified librarian or teacher librarian made positive effects on student performance. The libraries where there was a qualified librarian had lending collections and lending services to its users. However, all libraries in the sample did not have access to online journals, online periodicals and internet. Some international schools in the sample had given facilities to search the internet through the computer labs in the school.

As a result of having a reference collection in all international schools, all the students were able to refer library collection to fulfill their curricula needs. On the other hand science and history book collections related to grade nine curricula and grade nine text books had been added to these libraries in the sample except one library. Most of libraries had only printed book collections, encyclopedias and dictionaries. Teachers in these international schools think that supplementary books in their libraries are relevant to the school curricula.

It revealed that when teachers had given assignments to do using the library, resulted on students' high performance in their subjects. It shows that the teachers have a direct impact on student academic achievements. The students who had library periods used the library properly than the students who did not have library period.

Recommendations

There are four recommendations:

- International schools should be encouraged to have a library in their schools. National Library and Documentation Services Board or Government has to promote libraries among international schools.
- The Library should be included in the basic requirements when International schools are registered under the business registration through the Companies Act and with the Board of Investments.
- It is worth if National Library could train the librarians and teacher librarians in international schools. Then only the libraries would provide a better service to its' users.
- It is better to take international schools under supervision of the education department.

References

Boardman, E. (September - October 1994). The Knapp school libraries project: The Best \$ 1, 130,000 ever spent on school libraries. Book Report 13 (2), 17-19 Retrieved from LISA Database.

Church, A.P (2003). Leverage your library program to raise text scores: A guide for library media specialist, principals, teachers and parents. Ohio: Linwort Publishing.

IFLA/ UNECSO School library guidelines (2002). Retrieved from http://www.ifla.org/publications/the-iflaunesco-school-library-guidelines-2002

Information Power: Building Partnership for Learning (1998) Chicago: American Librarian Association.

Morris, B (2004), Administering the School library media centre, Westport, CT: Libraries Unlimited, P-32.

Noljan, S. (1998). Pupils reading is better in school with a librarian: Evidence from Slovenia (Research Note). *Journal Research in Reading*. 21 (3), 228-31.

Online Dictionary of Library and Information Science. Retrieved from http://www.library.ucsb.edu/research/db/1182

Ranjith, A.M. (2002). The Role of teacher librarian A Sri Lankan perspective. Kuala Lumpur: University of Malay

Small, R.V., Snyder, J. & Parker, K. (2009). The Impact of New York School libraries on student achievement and motivation, *School Library Media Research*.12, 1-29. Small, R.V., Snyder, J. & Parker, K. (2009). The Impact of New York School libraries on student achievement and motivation, *School Library Media Research*.12, 1-29.

Smith, E.G. (2001) Texas school libraries: Standards, Resources, Services, and Students' Performance. EGS Research & Consulting, Austin: Texas

Todd R. (2002). School librarians as teachers: Learning outcomes and evidence - based practice; 68th IFLA council and General Conference, Glasgow, August (pp.18-24).

William, D. & Wavell, C. (2001).Impact of school library services on achievement and learning, *Critical Literature Review*. London: DFES

Ranjith, A.M. (2000). The Role of teacher librarian A Sri Lankan perspective. (Unpublished master's thesis). University of Malaya.

ශී ලංකාවේ විශ්වවිදාහල ආචාර්යවරුන් සහ විදාහර්ටීන් ශාස්තීය තොරතුරු ගවේෂණයේදී සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිතය පිළිබඳ අධායනයක්.

(කැලණිය විශ්වවිදාහලයේ සමාපිය විදහා හා මානව ශාස්තු පීඨ ඇසුරෙන්) පූජා බෝපැත්තේ සෝමානඤ හිමි. මොල්ලිගොඩ පුවචනෝදය පිරිවෙනේ නිපිටකාචාර්ය somanandabopeththe@gmail.com

හැඳින්වීම

මැටි පුවරුව මාධායකොට ඇරඹි පුස්තකාලය වර්තමානය වනවිට තොරතුරු සන්නිවේදන තාකෂණය සමඟ මුසුව පරිගණකගත වී හමාරය. අතීතයේ බිත්තිවලින් වටවී තිබූ පුස්තකාල වර්තමානයේ බිත්ති රහිත පුස්තකාල බවට පත්ව ඇත්තේ තොරතුරු සන්නිවේදන තාඤණයේ බලමහිමයෙනි.පරිගණකය සොයා ගැනීමත් සමඟ තොරතුරු සන්නිවේදන තාඤණයේ ඇති වූ පෙරලිය පුදුම එලවන සුඑය. එහි විපුල එලයක් ලෙස මුළු ලෝකයම විශ්ව ගම්මානයක් බවට පත් වී හමාර ය. "මේ එළඹ ඇත්තේ වත්මන් සමාජය හා එහි ජීවත්වන මිනිසාගේ පැවැත්ම තීරණය කරන තොරතුරු මත පදනම් වූ ඩිජිටල් යුගයකි. තොරතුරු සුපිරි මාවත (Information Super Highway) හෙවත් තොරතුරු අධිවේගී මාර්ගයේ අපි ගමන් කරන්නෙමු. ඒ සුපිරි මාවත වෙත අප පුවිෂ්ට කරලු මහා බලවතා වන්නේ අන් කවරෙකුත් නොව පරිගණකය යි". ගුණසේකර,(1991).පි.35 ලොව ඕනෑ ම ස්ථානයක නිපදවෙන තොරතුරුක් ඇසිල්ලකින් අප වෙත ගෙන ඒමට තරම් පරිගණකය ඒ හා බද්ධ වූ තොරතුරු සන්නිවේදන තාඤාණය අද දියුණු වී ඇත. ඒ නිසාවෙන් ම පරිගණකයත්, තොරතුරු සන්නිවේදන තාඤාණයත් යොදා නොගන්නා එකඳු කෙෂ්තුයක් හෝ මේ මිහිපිට නොමැති තරම් ය. පුස්තකාල කෙෂ්තුය වෙත පරිගණකය හා තොරතුරු සන්නිවේදන තාඤණය පුවිශ්ට වන්නේ දහනව වන සියවසේ මුල් භාගයේ දී ය. පරිගණකය පුස්තකාලයට සංකුමණයවීමත් සමඟ එතෙක් අත්හුරු කුමයෙන් පැවති පුස්තකාල සේවාවන් පරිගණක ගතවන්නට ගත වූයේ ඉතා කෙටි කාලපරිච්ඡේදයකි. මෙය "පුස්තකාල ස්වයංකීයකරණය"(Library Authomation) ලෙස හැඳින්වේ. විශ්මයට කරුණ නම් පරිගණකය හා තොරතුරු සන්නිවේදන තාඤණය එතෙකින් නොනැවතීම යි. එසේම "අන්තර්ජාල සේවාව සමාජගත වීමත් සමඟම තොරතුරු හා මිනිසා අතර අවියෝජනීය සබඳතාවක් ගොඩ නැඟී තිබෙන බැව් අවිවාදිත ය. වත්මන් ලෝකයේ මානව හා සමාජ සංවර්ධනයට පුධානත ම සාධකය වී ඇත්තේ මෙකී තොරතුරු සන්නිවේදන තාඤාණයේ සීඝුතාවය යි". ගුණසේකර,(1991).පි.47 නූතන සමාජය තොරතුරු මූලික සමාජයක් බවට පරිවර්තනය වී අවසන් බැව් අප කවුරුත් දන්නා කරුණකි. නව තොරතුරු සමාජයක් යනුවෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ ජාල පද්ධතිගත තොරතුරු සමාජයකි. මෙකී තොරතුරු සමාජය තුළ පාඨකයා තොරතුරු පිපාසාවෙන් පෙළෙන අතර එම පාඨකයන්ගේ තොරතුරු පිපාසාව සංසිඳවීම සඳහා වූ අවශා තොරතුරු සැපයීමේ කාර්යාවලියේ දී පුමුඛත්වයන් උසුලමින් කටයුතු කරනු ලබන්නේ පුස්තකාලය යි. අනාදිමත් කාලයක් තිස්සේ සාම්පුදායික පුස්තකාල එම කි්යාවලිය සාර්ථකව සිදුකළ අතර ඒ සඳහා විවිධ සේවාවන් කියාත්මක කරන ලදී. නමුත් එහි දී සපයනු ලැබූ සේවාවන්හි කාර්යකෘමතාව පිළිබඳව සැහීමකට පත්වීමට අපහසු ය. මේ නිසාම නවීන තාඤාණයත් සමඟ පූර්වෝක්තව පෙන්වා දුන් පරිදි ස්වයංකීයකරණය පුස්තකාල කෙෂ්තුයට හඳුන්වා දෙන ලදී. "එදා මෙදා තුර පුස්තකාලය වෙත පරිගණකය හා තොරතුරු සන්නිවේදන තාඤාණය පැමිණීමේ ගමන් මඟෙහි අගුතම ඵලය

ලෙස "සංඛාහංක පුස්තකාල" (Digital Library) හැඳින්විය හැකි ය. වර්තමානයේ මිනිසා තුළ ඇති වී තිබෙන තොරතුරු පිපාසය ඔවුන්ගේ වටිනා කාලය ඉතිරි කරමින් සැපිරීම සඳහා පවතින එකම පුස්තකාල විශේෂය වන්නේ සංඛාහංක පුස්තකාලය යි. මෙය පුස්තකාල කෙෂ්තුයේ වර්තමානයේ පවතින දියුණුත ම අවස්ථාව නියෝජනය කරනු ලබයි". අමරසිරි, (2008).පි.12

සාම්පුදායික පුස්තකාල සංකල්පයෙන් බැහැරට නොගොස් එම ආකෘති තුළම රැදෙමින් සංඛාහංක තොරතුරු සමුද්ධරණය කිරීමේ හැකියාව සංඛාහංක පුස්තකාල තුළින් සැලසෙයි. සාම්පුදායික පුස්තකාලයන් තුළ දී මෙන්ම සංඛාහංක පුස්තකාලයන්හි දී ද කිසියම් කුමවේදයකට අනුව තොරතුරු සංවිධානය කරමින් පාඨකයාට අවශා තොරතුරු සැපයීම සඳහා විවිධ සේවාවන් කියාත්මක කරනු ලබයි. විවිධ පුද්ගලයන් විසින් සංඛාහංක පුස්තකාල නිර්වචනය කර ඇති ආකාරය, එම පුස්තකාල පිළිබඳ පාමාණික අවබෝධයක් ලබා ගැනීමට උපයුක්ත වනු නොඅනුමාන ය. එම නිර්වචන අතරින් දෙකක් පහත දැක්වේ.

"සංඛාහංක එකතුන් සහ තොරතුරු කළමනාකරණ මෙවලම් තොරතුරු ජීවන චකුයේ පැවැත්ම සඳහා එකට එකතු කරනු ලබන පරිසරයකි." Dugld, (1999).p.08 "සම්පත් නිෂ්පාදනය කරන, සුවිශේෂී කාර්ය මණ්ඩලයක් ඇතුළත් ව තේරීමට, ආකෘතිකමය වශයෙන් බුද්ධිමය අන්තර්ගතයට පුවේශය සපයන, තොරතුරු බෙදා හරින, සෘජුව ම හුවමාරු කර ගන්නා, නොකඩවා කාලයක් පවත්වා ගෙන යාමට සහතික කොට ඇති, සංඛාහංක එකතුන් වෙත ආර්ථිකමය වශයෙන් නිශ්චිත සමාජයකට හෝ සමාජ ගණනාවකට තොරතුරු ලබා ගැනීමට අවස්ථාව ඇති සංවිධානයකි." Waters, (2001).p.11

සීඝු ලෙස දියුණුවට පත්ව ඇති තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාකෂණය බලපෑමෙන් වර්තමාන පුස්තකාල සංකල්පය විශාල වෙනසකට භාජනය වී තිබේ. එහි පුතිඵලයක් ලෙස ලෝකයේ සෑම පුස්තකාලයක්ම සෙමෙන් සෙමෙන් සංඛාහංකකරණය (Digitalization) වෙත නැඹුරුවෙමින් පවතී. "සංඛාහංකකරණය කරන ලද එකතුන්, සේවාවන් සහ යටිතල වාහුය සංඛාහංක පුස්තකාල සංකල්පය තුළ අන්තර්ගත වේ. මේවා ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් කියාවලිය සඳහාත්, පර්යේෂණ සඳහාත්, විද්වත් සන්නිවේදනයන් සඳහාත් උපකාරී වේ. මීට අමතරව දනුම අඩංගු දුවායන් සංරකෂණය කිරීම ද සංඛාහංක පුස්තකාල සංකල්පය තුළ දකිය හැකි තවත් විශේෂ ලකෂණයකි. සංඛාහංක පුස්තකාල විසින් පුස්තකාල වල කියාකාරීත්වයේ ස්වාභාවය පමණක් නොව පාඨක පුජාව ආකල්පමය වශයෙන් ද වෙනසකට බඳුන් කරනු ලබයි". ද සිල්වා,(2011).පි.06

තොරතුරු අවශාතා සපුරා ගැනීමේදී සාම්පුදායික පුස්තකාල වලට සමගාමීව සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිතය වඩා වාසි සහගත යැයි පාඨකයා කල්පනා කිරීම මෙම ආකල්පමය වෙනස ලෙස හඳුනා ගත හැකිය. අධාහපන කෙෂ්තුය හා සම්බනධ තොරතුරු අවශාතාවයන් සපුරා ගැනීමේ දී, ඒ සඳහා සාම්පුයික පුස්තකාලයන්ට සාපේකෂව සංඛාහංක පුස්තකාලයන් භාවිතය කෙරෙහි වැඩි තැඹුරුතාවයක් වර්තමාන ලෝකය පුරා දකිය හැකි ය. එහි දී පාථමික හා ද්විතීයික අධාහපනයට වඩා උසස් අධාහපනය හෙවත් විශ්වවිදාහල අධාහපනයට පුමුබස්ථානයක් හිමිවේ. ලෝකයේ බොහෝ රටවල විශ්වවිදාහලයන්හි ආචාර්යවරුන් සහ විදහාර්ථීන් ස්වකීය අධාහයන කටයුතු සඳහා අවශා තොරතුරු ගවේෂණය කිරීමේ දී සහ එම තොරතුරු සමුද්ධරණය කිරීමේ දී වැඩි වශයෙන් සංබාහංක පුස්තකාල භාවිතය කෙරෙහි උත්සුක වන බැව් දක්නට ලැබේ.

විශ්වවිදාහලයකින් අපේක්ෂිත පරමාර්ථයන් සාධනය කර ගැනීම සඳහා ඒ ඒ විෂය කෙෂ්තුයන්ව අදාළව විශ්වය පුරා බිහිවන නව තොරතුරු විශ්වවිදාහල ආචාර්යවරුන්ට මෙන්ම ශිෂා පුජාවට ද එකසේ අතාහවශා බැව් අවිවාදිත ය. එම තොරතුරු වෙත පහසුවෙන් පුවේශ වී ඉතා කෙටි කාලයක් තුළ ගවේෂණය හා සමුද්ධරණය කර ගැනීමේ කියාවලියේ දී විශ්වවිදාහල ආචාර්යවරුන්ට හා ශිෂා විදාහර්ටීන්ට සංඛාහංක පුස්තකාල විශාල පිටුබලයක් සපයනු ලබයි. මෙම පර්යේෂණය තුළින් අපේකෂා කරනු ලබන්නේ ශී ලංකාචේ විශ්වවිදාහල ආචාර්යවරුන් සහ ශිෂා පුජාව ස්වකීය ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් කියාවලිය සාර්ථක කර ගැනීමේ දී ශාස්තීය තොරතුරු ගවේෂණය සඳහා සංඛාහංක පුස්තකාල කොතරම් දුරට භාවිත කරන්නේද? යන්න අධාපයනය කිරීමයි.

මෙම අධානය සිදුකිරීමේදී පුධාන අරමුණක් සහ විශේෂිත අරමුණු කිහිපයක් ඉදිරිපත් කර ගන්නා ලදී. ඒවා මෙසේ දක්විය හැකිය.

පුධාන අරමුණ

 විශ්වවිදාහල ආචාර්යවරුන් සහ විදාහර්ථීන් ශාස්තීය තොරතුරු ගවේෂණයේ දී සංඛාහංක ප්‍රස්තකාල භාවිතය අධායනය කිරීම.

විශේෂිත අරමුණු

- ශාස්තීය තොරතුරු ගවේෂණයෙහි ලාවිශ්වවිදාහල ආචාර්යවරුන්ගේ හා විදාහර්රීන්ගේ සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිතය හා එහි ස්වභාවය හඳුනා ගැනීම.
- සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිතයෙන් සපුරා ගන්නා අවශාතා හඳුනා ගැනීම.
- සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිතය පිළිබඳ පාඨකයන්ගේ ආකල්ප හඳුනා ගැනීම.
- සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිතයේ ගැටලු හඳුනා ගැනීම.

ගැටලුවේ ස්වභාවය

ලෝකයේ සංවර්ධිත රටවල් වල විශ්වවිදාහල ආචාර්යවරුන් හා ශිෂා පුජාව ස්වකීය අධායන කාර්යයන් සඳහා අවශා තොරතුරු ගවේෂණය කිරීමෙහි ලා සංඛාහංක පුස්තකාල වැඩි වශයෙන් භාවිත කළ ද සංවර්ධනය වෙමින් පවතින තුන්වන ලෝකයේ රටක් වන ශී ලංකාවේ විශ්වවිදාහල අධාහපන කියාවලිය තුළ තොරතුරු ගවේෂණයේ දී සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිතය වැනි නව මානයන් සොයා යාම දකිය හැක්කේ මඳ වශයෙනි. විශේෂයෙන්ම විශ්වවිදාහල ආචාර්යවරුන් ශාස්තීය තොරතුරු ගවේෂණය සඳහා සංඛාහංක පුස්තකාල අඩු වැඩි වශයෙන් භාවිත කළ ද ශිෂා විදාහර්ටීන් ඒ පිළිබඳ දක්වන ආකල්පය පවතින්නේ ඉතා පහළ මට්ටමක ය. මෙකී තත්ත්වය වෙනසකට කල් කලයුතු වන්නේ විශ්වවිදාහල අධාහපනයේ ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම කියාවලිය සඳහා අවශාය ශාස්තීය තොරතුරු එකතුන් ගොඩනැංවීම, සංවිධානය, බෙදාහැරීම සහ සංරක්ෂණය යන කාර්යන්හි දී සංඛාහංක පුස්තකාල සාම්පුදායික පුස්තකාලයන්ට වඩා ඉදිරියෙන් සිටින බැවිණි.

පර්යේෂණ ගැටලූව

මේ අනුව මෙම අධානයනය සඳහා පාදක වූ පර්යේෂණ ගැටලුව වන්නේ, ශී ලාංකීය විශ්වවිදාහල ආචාර්යවරුන් හා විදාහර්ථීන් ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් කි්යාවලියට අදාළ ශාස්තීය තොරතුරු ගවේෂණයේ දී සංඛාහංකපුස්තකාල භාවිතයෙහි අඩුබවක් හා ඒ පිළිබඳ විධිමත් අවබෝධයක් නොමැති බවක් පෙනීයාමයි. මේ හේතුවෙන් ඉතා වටිනා පහසුවෙන් පුවේශ විය හැකි සහ ඉහළ කාර්යකෂමතාවයකින් භාවිත කළ හැකි සාහිතායක් උපයෝගීතාවයෙන් ඉතා අඩු වී ඇත. එලෙසම සංඛාහංක පුස්තකාල ගොඩනැංවීම සඳහා වියදම් කරන ලද පිරිවැය හා උපයෝජනය අතර මහත් පරතරයක් නිරීකෂණය කළ හැකිය. මෙකී පරතරය අවම කර ගැනීම සඳහා මෙම තත්ත්වය විශ්ලේෂණය කොට අවශා විසඳුම් කඩිනමින් සැපයීම ඉතා වැදගත්වේ.

සාහිතා විමර්ශණය

විශ්වවිදාහල ආචාර්යවරුන්ගේ හා ශිෂායන්ගේ ශාස්තීය තොරතුරු ගවේෂණයේ දී සංඛාශක පුස්තකාල භාවිතය පිළිබඳ අධායනයක් යන මාතෘකාව පුස්තුත කොට ගනිමින් මීට ඉහත දී සිදු කරන ලද පර්යේෂණ, අධාහපන තොරතුරු හා නාහයාත්මක කරුණු පිළිබඳව විමසා බැලීම මෙහි දී සිදු කෙරේ. විදේශීය පර්යේෂකයන්, විචාරකයන් හා සාහිතාධරයන් මෙම මාතෘකාව යටතේ විවිධ අධාහයනයන් සිදු කර ඇති නමුත් දේශීය වශයෙන් සිදු කරන ලද අධාහයනයන් සොයා සපයා ගැනීම විරල ය. එබැවින් මෙම පර්යේෂණ මාතෘකාවට සාපේකෂව දේශිය හා විදේශීය වශයෙන් විවිධ පර්යේෂකයන්, ලේඛකයන් හා රාජා හා රාජා නොවන ආයතන විසින් සම්පාදිත කෘති, පර්යේෂණ වාර්තා, වාර සඟරා ලිපි හා පුවත්පත් ලිපි යනාදිය ද්විතියීක තොරතුරු මූලාශුයන් වශයෙන් යොදා ගන්නා ලදී. ඒ අතර මෙම මාතෘකාවට සාපේකෂව සිදු කරන ලද දේශීය පර්යේෂණයන් අතර පහත සඳහන් පර්යේෂණවලට හිමිවනුයේ පුමුඛස්ථානයකි.

ඩිජිටල් පුස්තකාල සංකල්පය බටහිර ලෝකයේ ඉතා ජනපිය සංකල්පයක් ලෙස හඳුන්වාදිය හැකිය. ඒ අනුව ඩිජිටල් පුස්තකාල ශී ලංකාවේ විදාහ හා තාඤණික සංඛාහන තොරතුරු භාවිත කරන පුද්ගලයන් සඳහා කෙබඳු ආකාරයෙන් අවශාවේදයි යන්න හඳුනා ගැනීමේ අරමුණින් යුතුව ගමගේ (2001) විසින් සිදු කළ එම අධායනය මෙම පර්යේෂණය සඳහා ඉතා වැදගත් විය.

ශී ලංකාවේ විශ්වවිදාහල සහ විශේෂ පුස්තකාලවල තොරතුරු සන්නිවේදන තාඤාණයේ භාවිතය පිළිබඳ තුලනාත්මක අධායනයක යෙදීම පරමාර්ථ කොට ගනිමින් සංජ්වනී (2006)විසින් සිදු කර ඇති අධායනයේ දී තොරතුරු සන්නිවේදන තාඤාණ මූලාශුයන් භාවිතයේදී ඇති වන ගැටලු හඳුනා ගැනීම සහ හඳුනාගත් ගැටලු අවම කර ගැනීමට යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීමත් සිදු කර ඇත. මෙම අධායනයේදී තොරතුරු සන්නිවේදන තාඤාණයේ භාවිතය පිළිබඳව, තොරතුරු සන්නිවේදන තාඤාණ උපකරණ භාවිතය, පරිගණක ගත කාර්යයන් හා සේවා, මෘදුකාංග, දත්ත පදනම්, ජාලීයකරණය, අන්තර්ජාල පහසුකම් භාවිතය සහ ඩිජිටලීකරණය යන කොටස් යටතේ දත්ත රැස් කර තිබේ.

හෙට්ටිආරච්චි (2001) විසින් ශී ලංකාවේ පුස්තකාලවල තොරතුරු භාවිතය පිළිබඳව සිදුකරන ලද පර්යේෂණය තුළිත් තුලතාත්මකව මෙම කෙෂ්තුය හා බලපාන සාධක විමර්ශනය කර ඇත. අප රට තුළ පවතින තොරතුරු තාඤණය වහාප්තියේ බාධක හඳුනා ගනිමින් ජාල රටාවන්හි දුර්වලතා යොජිත පුතිපාදනයන්හි අවම බව හා හිඟකම නුපුහුණු සේවකයන් සේවය සඳහා යෙදවීම දේශීය ඥානය තුළින් ලැබී ඇති බලපෑම ආදී පුමුබ ගැටලු අවබෝධකර නිරීඤණොත්මකව ඉදිරිපත් කර ඇත. ශි ලංකා විශ්වවිදාහල පුස්තකාලයන්හි සංඛාහංක පුස්තකාල ගොඩනැංවීම සඳහා මුලපිරීම යන තේමාව යටතේ ගමගේ (2002) විසින් සිදු කරන ලද අධාසයනයෙහි අරමුණ වී ඇත්තේ ශී ලංකා විශ්වවිදාහල පුස්තකාලවල සංඛාහංක පුස්තකාල නිර්මාණය සඳහා මුල පිරීම කේනුගත කරමින් එහි ශක්තීන්, බාධක සහ අනාගත පුවණතා හඳුනා ගැනීමයි.

අධායන කුමවේදය

සංගහනය හා නියැඳිය

මෙම පර්යේෂණයේ සංගහනය වන්නේ ශීූ ලංකාවේ ජාතික විශ්වවිදාහල පහළොවෙහි අධායන කාර්යයන්හි නිරත සමස්ත ආචාර්යවරුන් සහ විදාහර්රීන් වේ. ඒ අතුරින් අධායන සංගහනය වශයෙන් කැලණිය විශ්වවිදාහලයේ අධායන පීඨ පහ අතුරින් මානව ශාස්තු හා සමාජීය විදාහ යන පීඨ දෙක නියෝජනය කරනු ලබන ආචාර්යවරුන් සහ ශාස්තුවේදී (විශේෂ) අවසාන වසර විදාහර්රීන් තෝරා ගන්නා ලදී. අධායන සංගහනය වූ පීඨ දෙකට අයත් ආචාර්යවරුන්ගේ සහ විදාහර්රීන්ගේ මුළු එකතුව පහත වේ.

පීඨය	ආචාර්යවරුන්	විදාහාර්ථින්
සමාජීය විදාහ	127	518
මානව ශාස්තු	104	131
එකතුව	231	649

සමාජීය විදහා සහ මානව ශාස්තු පීඨයන් අතර විෂමජාතී සංගහනයක් පෙන්නුම් කරන බැවින් නියැඳිය තෝරා ගැනීමේ දී ස්තරගත අහඹු නියැඳිකරණය (Stratified Random Sampling) භාවිත කරන ලදී. එහි දී ස්තරගත අහඹු නියැඳිකරණයේ දී යොදා ගනු ලබන ගණිතමය සූතු භාවිතයෙන්, 90% ක විශ්වාසනීය මට්ටමක් (Confidence interval) තුළසම්පූර්ණ නියැඳිය හා ස්තරයන්ගෙන් ලබා ගත යුතු (සමාජීය විදාහ හා මානව ශාස්තු යන පීඨ දෙකෙන්) නියැඳිය ගණනය කර ඇත. සමස්ත නියැඳියන් හා ස්තරයන්ගේ නියැඳිය ගණනය කරනු ලබන සුතු

$$n = \frac{\sum_{i=1}^{l} N_i p_i q_i}{ND + \frac{1}{N} \sum_{i=1}^{l} N_i p_i q_i}$$
$$n_i = n \left[\frac{N_i}{N}\right]$$

n- Total sample size n_i-Sample size of each stratum i N- Population size N_i- ith stratum population size B-estimation error p_i - Proportion of success in ith stratum $qi=1-p_i$ $D=\frac{B^2}{4}$

(Mood et al. 2001)

ඉහත ගණනය කිරීම ඇසුරෙන් තෝරා ගන්නා ලද අධායන නියැඳිය පහත වේ.

පීඨය	ආචාර්යවරුන්	විදහාර්ථීන්
සමාජීය විදහා	36	69
මානව ශාස්තු	29	17
එකතුව	65	86

දත්ත රැස් කිරීම හා විශ්ලේෂණය

මෙම අධාංයනය සිදුකිරීමේ දී ඊට අදාල දත්තයන් රැස්කර ගැනීම සඳහා කුම දෙකක් භාවිත කර තිබේ. එනම් පුාථමික දත්ත රැස්කිරීමේ කුමවේදය සහ ද්විතීයික දත්ත රැස්කිරීමේ කුම වේදයයි.

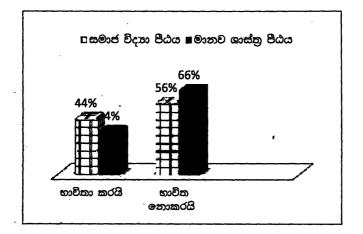
පාථමික දත්ත රැස් කිරීමේ කුමචේදය යටතේ පුශ්නාවලී හරහා දත්ත රැස් කර ගන්නා ලදී.පුශ්නාවලී ලබාදීමේදී මානව ශාස්තු හා සමාජයීය විදාහ යන පීඨ දෙකෙහි ආචාරවරුන් සඳහා එක් පුශ්නාවලියකුත්,එම පීඨයන් දෙක නියෝජනය කරනුලබන ශිෂා විදහාර්තීන් සඳහා එක් පුශ්නාවලියකුත් වශයෙන් පුශ්නාවලී දෙකක් ලබා දෙන ලදී. එම පුශ්නාවලි දෙක ම සකස් ව ඇත්තේ වපුහාත්මක සහ වපුහාත්මක නොවන පුශ්නයන්ගෙනි. මානව ශාස්තු සහ සමාජීය විදාහ යන පීඨයන් දෙකට අයත්වන අධායන අංශයන් නියෝජනය වන පරිදි මෙම පුශ්නාවලී ලබා දුණි. ඒ තුළින් වඩාත් නිවැරදි හා සාධාරණ දත්ත රැස්කර ගැනීමක් සිදු කර ගත හැකි විය.

අධානය සිදුකරගෙන යෑමට අවශාය දත්ත රැස්කරගැනීම සඳහා යොදාගනු ලබන දක්තරැස්කිරීමේ දෙවන කුමචේදය වන ද්විතීයික දත්ත රැස් කිරීම යටතේ සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිතය පිළිබඳව විරචිත ලේඛකයන් ආශුයෙන් අවශා දත්ත ලබා ගනු ලැබීය. එහි දී ඉහතින් සඳහන් කරන ලද මාතෘකාව යටතේ හෝ එම මාතෘකාවට සමගාමීව හෝ රචනා කර තිබෙන කෘති පුධාන වශයෙන් යොදා ගෙන තිබේ.තවද මේ පිළිබඳව ආසන්න වශයෙන් සිදුකෙරුණු පර්යේෂණ ඇතුළත් උපාධි නිබන්ධන, පර්යේෂණාත්මක ලියවුණු ලිපි, පර්යේෂණ,රාජා හා රාජා නොවන වාර්තා, විමර්ශන මූලාශුය හා අන්තර්ජාලය මඟින් ද අවශා දත්ත රැස් කර ගන්නා ලදී.මෙකී දත්ත රැස් කිරීමේ කුමචේද භාවිත කරමින් එක් රැස් කර ගන්නා ලද දත්ත විශ්ලේෂණය කිරීම සඳහා Ms - Excelයන මෘදුකාංගය භාවිත කරනු ලැබ ඇත. පුශ්නාවලිය හරහා දත්ත විශ්ලේෂණයේදී අධායනයේ අරමුණු කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන ලදී.

ආචාර්යවරුන් හා විදාහර්රීන් ලබා දුන් පුශ්නාවලි සඳහා ඉහළ ම පුතිචාර මට්ටමක් දක්වා තිබුණි. ඔවුන් විසින් සපයන ලද පුතිචාර විශ්ලේෂණය කිරීමෙන් අනතුරුව පහත සඳහන් කරුණු ගවේෂණය කර ගත හැකි විය.

අරමුණ 1.0

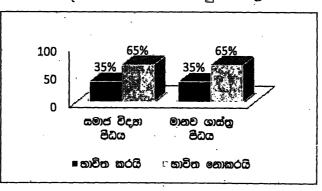
විශ්වවිදහාල ආචාර්යවරුන් හා විදහාර්ථීන් සිය ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් කි්යාවලිය සඳහා අවශා ශාස්තීය තොරතුරු ගවේෂණයේ දී සංඛාහංක පුස්තකාල කොතෙක් දුරට භාවිත කරන්නේ ද යන්න පහත පුස්තාරයන්ගෙන් මනාව පෙන්නුම් කෙරේ.

පුස්තාරය 1 : ආචාර්යවරුන්ගේ සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිතය.

මෙහි දක්වෙන පරිදි පීඨ දෙකෙන් වැඩි වශයෙන් සිය ශාස්තීය තොරතුරු ගවේෂණය සඳහා සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිත කරනු ලබන්නේ සමාජ විදාහ පීඨයේ ආචාර්යවරුන් ය. එය සංඛාහංත්මකව 16 ක් වන අතර පුතිශතයක් ලෙස 44% කි. පීඨ දෙක අතරින් සංඛාහංක පුස්තකාල අඩුවෙන් භාවිත කරනු ලබන්නේ මානව ශාස්තු පීඨයේ ආචාර්යවරුන් ය. එය පුතිශතයක් වශයෙන් ගත් කළ 34% කි.

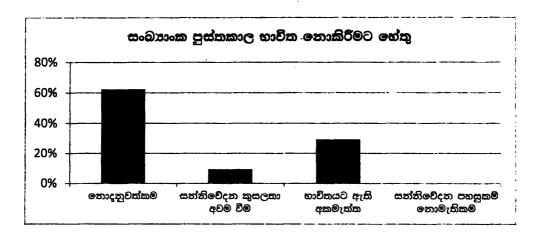
පුස්තාරය 2: විදාහාර්ථීන්ගේ සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිතය

• මෙම පුස්තාරයට අනුව පීඨ දෙකෙන් ම සමස්තයක් වශයෙන් ගත කළ සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිත කිරීම පුතිශතයක් වශයෙන් එකිනෙකට සමාන ය. එය 35% ක් වශයෙන් පුස්තාරයෙහි නිරූපිතවේ.

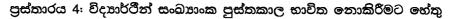
අරමුණ 1.1

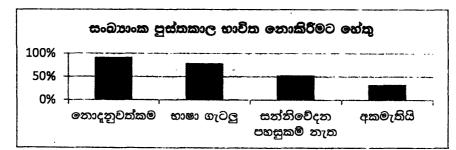
සමස්තයක් වශයෙන් ගත් කළ ආචාර්යවරුත් හා විදහාර්ථීන්ගෙන් බහුතර කොටසක් සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිත නොකර යි. එසේ පුතිචාර දැක්වූ පිරිසගෙන් බහුතර පුමාණයක් සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිත නොකිරීමට හේතු වූ කරුණු පහත පුස්ථාරයන්ගෙන් ස්ථුට කෙරේ.

පුස්තාරය 3: ආචාර්යවරුන් සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිත නොකිරීමට හේතු

පුතිචාර දක්වන ලද පීඨ දෙකේ ම ආචාර්යවරුන් සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිත කිරීමට දක්වන නැඹුරුතාවය අවම මට්ටමක පැවතීමට බලපා ඇති පුධානත ම හේතු සාධකය වි ඇත්තේ මෙකී නව පුස්තකාල සංකල්පය පිළිබඳ පුාමාණික අවබෝධයක් නොලැබීම බව උක්ත පුස්තාරයෙන් ගමාමාන වේ. එය පුතිශතයක් වශයෙන් ගත් කල 62% කි.එසේම පීඨ දෙකෙහි ම සැලකිය යුතු පුමාණයක් සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිතයට සිය අකමැත්ත පළ කර ඇති ආකාරයත්, සන්නිවේදන කුසලතා අවම මට්ටමක තිබීම නිසාවෙන් ද ඇතැම් ආචාර්යවරුන්ට මෙම නව පුස්තකාල සංකල්පය තුළින් පුයෝජන ගැනීමට ඇති ඉඩ කඩ ඇහිරී ගොස් ඇති බවත්මනාව විදාහමානය.

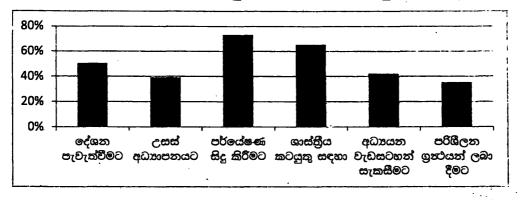

විදාහර්ටීන් සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිත නොකිරීම කෙරෙහි බලපා ඇති පුධාන කාරණාව වන්නේ ද සංඛාහංක පුස්තකාල සංකල්පය පිළිබඳ පවතින නොදනුවත්භාවය බැව් උක්ත පුස්තාරයෙන් මනාව ගමාමාන ය. මීට අමතරව භාෂාව පිළිබඳව ඇති ගැටලුකාරී තත්ත්වය ද සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිතය අවම විම කෙරෙහි බලපා තිබේ.

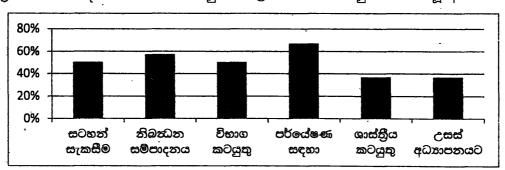
අරමුණ 2.0

විශ්වවිදාහල ආචාර්යවරුන් හා විදාහර්ෆීන් විවිධ අවශානතා සඳහා සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිත කරනු ලබයි. ඔවුන්ගේ අවශාතා විවිධාකාර ස්වරූපයෙන් යුක්ත බව මෙහිදී පැහැදිලි වේ.

පුස්තාරය 5: ආචාර්යවරුන් සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිතයෙන් සපුරා ගන්නා වූ අවශාතා

සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිත කරනු ලබන ආචාර්යවරුන් අතුරින් වැඩි දෙනෙක් සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිතයෙන් ලබා ගන්නා වූ තොරතුරු යොදා ගනු ලබන්නේ සිය පර්යේෂණ කටයුතු සාර්ථක කර ගැනීම සඳහා ය. එයට අමතරව සැලකිය යුතු ආචාර්යවරු පිරිසක් සිය ශාස්තීය කටයුතු සඳහා ද සංඛාහංක පුස්තකාලයෙන් ලබා ගන්නා ලද තොරතුරු යොදා ගනු ලැබේ. සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිතයෙන් ලබා ගන්නා වූ තොරතුරු අවම මට්ටමකින් යොදා ගනු ලබන්නේ උසස් අධාහපතික කටයුතු වෙනුවෙනි.

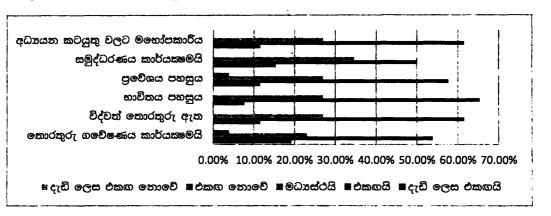

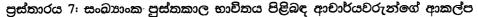
පුස්තාරය 6: විදාහර්ෆීන් සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිතයෙන් සපුරා ගන්නා වූ අවශානා

සංඛාහංක පුස්තකාල සිය තොරතුරු අවශාතාවයන් ඉටු කර ගැනීම සඳහා යොදා ගන්නා ලද විදාහර්රීන් අතුරින් බහුතර දෙනෙක් ඒ හරහා ලබා ගන්නා ලද තොරතුරු පර්යේෂණ කාර්යයන් සාර්ථක කර ගැනීම සඳහා වැඩි වශයෙන් යොදා ගනී. දෙවනුව සිය නිබනධන සම්පාදනය සඳහාත්, තෙවනුවසටහන් සැකසීම සඳහාත් සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිතයෙන් රැස් කර ගන්නා ලද තොරතුරු යොදා ගනු ලැබේ.

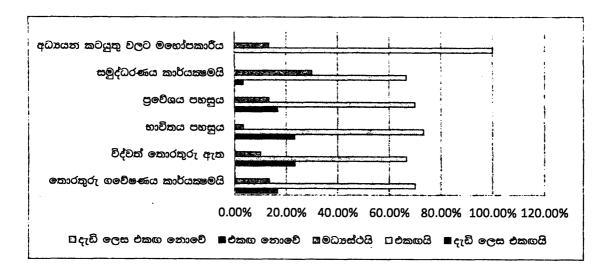
අරමුණ 3.0

සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිතය පිළිබඳ ආචාර්යවරුන් බහුතර දෙනෙක් ධනාත්මක ආකල්පක් දක්වනු ලබයි.

සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිතයේ දී තොරතුරු ගවේෂණය කාර්යකෂම බවත්, එසේ ම විද්වත් තොරතුරු සංඛාහංක පුස්තකාලවල තිබෙන බවත් ආචාර්යවරු වැඩි දෙනෙක් විසින් පිළිගෙන ඇත. තව ද සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිත පහසුයි යන්න පිළිබඳවත්, සංඛාහංක පුස්තකාල වෙත පහසුවෙන් පුවේශ විය හැකි ය යන පිළිබඳවත් ආචාර්යවරුන් බෙහෝ දෙනෙක් ධනාත්මක අදහස් දක්වා තිබේ. විශේෂයෙන් ම සංඛාහංක පුස්තකාලවල අඩංගු තොරතුරු අධායන කටයුතු සාර්ථක කර ගැනීම සඳහා මහෝපකාරී වන බව ද බහුතරයක් ආචාර්යවරුන් පිළිගෙන තිබේ.

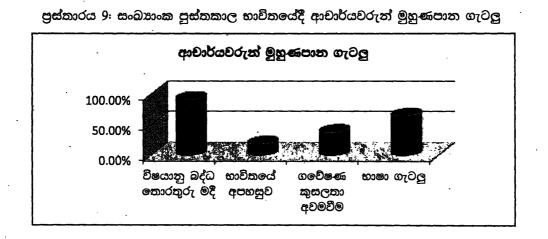

පුස්තාරය 8: සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිතය පිළිබඳ විදාහාර්ෆීන්ගේ ආකල්ප

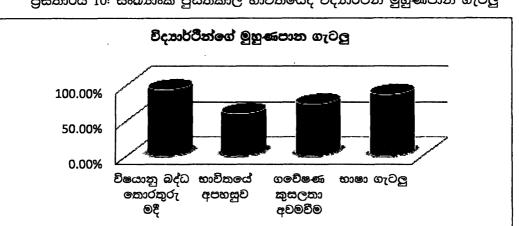
සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිත කරනු ලබන විදාහර්රීන් අතුරින් බහුතරයක් දෙනා සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිතය පිළිබඳ ව ආචාර්යවරුන් මෙන් ම දක්වා ඇත්තේ ධනාත්මක ආකල්පයකි. උක්ත පුස්තාරයට අනුව ශිෂායන් බහුතර දෙනෙක් සංඛාහංක පුස්තකාලවල අන්තර්ගත තොරතුරු අධායන කටයුතු සඳහා මහෝපකාරී වේ යන්නට දක්වා ඇත්තේ ඉහළ මට්ටමේ පුතිචාරයකි. එය පුතිශතයක් වශයෙන් 100% කි. සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිතය භාවිතය පහසුයි යන්නට සිසුන් වැඩි දෙනෙක් සිය එකඟතාවය පළ කර තිබේ. එසේ ම තොරතුරු ගවේෂණය කාර්යකෂමය යන්නටත්, සංඛාහංක පුස්තකාල වෙත පුවේශය පහසුයි යන්නටත් සමාන පුතිශතයකින් යුක්තව ශිෂායන් සිය පුතිචාරය දක්වා තිබේ. තව ද සංඛාහංක පුස්තකාල තුළ විද්වත් තොරතුරු අඩංගු වන බවටත්, එහි තොරතුරු සමුද්ධරණට කාර්යකමෙ බවටත් සමාන පුතිශතාත්මක අගයක් පෙන්නුම් කරමින් සිසුන් සිය එකඟතාවය පුකාශ කර ඇත.

අරමුණ 4.0

වර්තමාන පුස්තකාල කෙෂ්තුය තුළ කි්යාත්මක නව සංකල්පයක් වන සංඛාහංක පුස්තකාලය තුළින් පාඨක පුජාව පුයෝජන රාශියක් සැලසෙන නමුත් එය භාවිත කිරීමේදී විවිධ ගැටලු වලට මුහුණ පෑමට සිදුවේ. සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිත කිරීමේදී විශ්වවිදාහල ආචාර්යවරුන් හා විදාහර්ථීන් මුහුණපාන ගැටලු හඳුනා ගැනීම මෙහිදී සිදුවේ.

පුස්තාරයෙන් විශද කෙරෙන තොරතුරු වලට අනුව සංඛාහංක පුස්තතකාල භාවිත කරනු ලබන ආචාර්යවරුන් පුස්තකාල භාවිතයේ දී විවිධ ගැටලුකාරී තත්ත්වයන්ට මුහුණ පාන බැව් ඉතා පැහැදිලි ය. එහි දී බොහෝ ආචාර්යවරුන් බහුල වශයෙන් සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිතයේ දී මුහුණපාන ගැටලුව ලෙස දක්වා ඇත්තේ විෂයානුබද්ධ තොරතුරු පුමාණවත් ව සංඛාහංක පුස්තකාලවල නොපැවතීමයි. මීට අමතරව භාෂා හැසිරවීමට ඇති ගැටලුකාරීත්වය ද මෙම පුස්තකාල භාවිතය තුළ දී ආචාර්යවරුන් මුහුණපාන තවත් ගැටලුවක් බවට පත් වී තිබේ.ගවේෂණ කුසලතා අවම මීමටමක පැවතීම ද සංඛාහක පුස්තකාල භාවිතයේ දී මතු වන තවත් ගැටලුවක් ලෙස උක්ත පුස්තාරය අධායනය කිරීමෙන් හඳුනා ගත හැකි ය. මෙම පුස්තකාල භාවිත කිරීමේ දී විවිධ අපහසුතාවයන් ඇති වන බව ද ඇතැම් ආචාර්යවරුන් පුකාශ කර ඇත.

පුස්තාරය 10: සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිතයේදී විදහාර්ථීන් මුහුණපාන ගැටලු

සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිත කරනු ලබන විදාහර්ථීන් ද පුස්තකාල භාවිතයේ දී විවිධ ගැටලුවලට මුහුණපාන බැව් මෙම පුස්තාරයෙන් මනාව පැහැදිලි ය. පුස්තාරයෙන් නිරූපිත තොරතුරුවලට අනුව ශිෂායන් සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිතයේ දී මුහුණපන්නා වූ පුධානතම ගැටලු ව වී ඇත්තේ විෂයානු බද්ධ තොරතුරු පුමාණවත්ව නොතිබීමයි. මීට සමගාමීව සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිතයේ දී සිසුන්ට මතු වී ඇති තවත් බරපතල ගැටලුවක් වි ඇත්තේ භාෂා හැසිරවීමේ කුසලතාවය පුමාණවත් ව නොතිබීමයි. මෙම ගැටලු දෙකට අමතරව සන්නිවේදන කුසලතා අවම මට්ටමක පැවතීම හා භාවිතයේ අපහසුතා ද, යන ගැටලුවලට ශිෂායන් සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිතයේ දී මුහුණපාන බැව් උක්ත පුස්තාරය විශද කෙරේ.

මේ අනුව උක්ත දත්ත විශ්ලේෂණය තුළින් විශ්වවිදාාලයේ පීඨ දෙකටම අයත් ආචාර්යවරුන් අතරින් වැඩි දෙනෙකු තොරතුරු ගවේෂණයේදී සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිත නොකරන බවත්, එසේම පීඨ දෙකෙහිම විදාහර්රීන් අතරින් ද වැඩි පිරිසක් සිය අධාහයන කටයුතු සඳහා අවශා තොරතුරු ගවේෂණයෙදී සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිත නොකරන බවත් පුධාන වශයෙන්ම අනාවරණය කර ගන්නා ලදී. ආචාර්යවරුන් සහ විදාහර්රීන් අතරින් වැඩි පුතිශතයක් සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිත නොකිරීමට පුධානන ම හේතු වන්නේ මෙම නව පුස්තකාල සංකල්පය පිළිබඳ පාමාණික අවබෝධයක් නොමැතික ම බැව් දත්ත විශ්ලේෂණය ඇසුරෙන් සොයා ගන්නා ලදී. එසේම පීඨ දෙක අතුරින් මානව ශාස්තු පීඨයට වඩා සමාජ විදාහ පීඨය සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිතයේදී ඉදිරියෙන් සිටී.

6.0 නිගමන

විශ්වවිදාහල ආචාර්යවරුන් සහ විදාහර්ෆීන් ශාස්තීය තොරතුරු ගවේෂණයේ දී සංඛාහංක පුස්තකාල කොතෙක් දුරට භාවිත කරන්නේ ද යන්න අධායනය කිරීමේ දී, විශ්වවිදාහල පරිසරය තුළ දී මෙම දෙපාර්ශවයට ම තොරතුරු අවශා වන්නේ කුමන කාර්යයන් සඳහා ද යන්න විමසා බැලීම ඉතා වැදගත් ය.ඒ අනුව පීඨ දෙකෙහි ම ආචාර්යවරුන් අතරින් බහුතර දෙනෙකුට විශ්විදාහලය තුළ දී වඩාත් තොරතුරු අවශා වන්නේ දේශන පැවැත්වීම සඳහා ය. සමාජයීය විදාහ පීඨයේ විදාහර්ෆීන් වැඩිදෙනෙකුට සටහන් සකස් කර ගැනීම සඳහාත්, මානව ශාස්තු පීඨයේ ශිෂායන් වැඩිදෙනෙකුට නිබනුධන සම්පාදනය සඳහාත් තොරතුරු වඩාත් අවශා වේ.

- පීඨයන් දෙකෙහි ම ආචාර්යවරුන් අතරින් 50% කට වඩා වැඩිපුමාණයක් හා විදහාර්ථීන් අතුරින් 60% කට වඩා වැඩිපුමාණයක් සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිත නො කරයි.
- සමස්තය අතරින් අර්ධයටත් වඩා වැඩිපුමාණයක් වූ ආචාර්යවරුන් හා ශිෂායන් සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිත තො කිරීමට ප්‍රධානත ම හේතු වන්නේ සංඛාහංක ප්‍රස්තකාල පිළිබඳ පාමාණික අවබෝධයක් නොමැතිකමයි. සැළකිය යුතු ප්‍රමාණයක් ආචාර්වයරුන් මෙම නව පුස්තකාල සංකල්පයට රුචිකත්වයක් නො දක්වයි. එසේ ම ශිෂායන් අතරින් 75% කට වඩා වැඩි ප්‍රමාණක් භාෂා සම්බන්ධ ගැටලු නිසාවෙන් සංඛාහංක ප්‍රස්තකාල භාවිත නො කරයි.
- සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිත කරන ආචාර්යවරුන්ගෙන් හා විදාහර්ථීන්ගෙන් බහුතරයක්දෙනා ශාස්ත්‍රීය තොරතුරු ගවේෂණය සඳහා වැඩි වශයෙන් සංඛාහංක පුස්කකාල භාවිත කරනු ලබයි.
- පීඨ දෙකේ ම ආචාර්යවරුත් සහ විදාහර්ටීන් අතරින් බහුතරයක්දෙනා සංඛාහංක පුස්තකාල වැඩි වශයෙන් භාවිත කරනු ලබන්නේ පර්යේෂණ සිදු කිරීම සඳහා අවශා තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා ය.
- සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිතයේ දී තොරතුරු ගවේෂණය කාර්යක්ෂමවතාවයෙන් යුක්තය, විද්වත් තොරතුරු පහසුවෙන් ලබා ගත හැකිය, පහසුවෙන් භාවිත කළ හැක, පහසුවෙන් පුවේශ වීමට හැකිය, තොරතුරු සමුද්ධරණය කාර්යක්ෂමය, අධානයන කටයුතු සඳහා මහෝපකාරීය යන කරුණු පීඨ දෙකේ ම ආචාර්යවරුන් සහ විදාහාර්රීන් අතුරින් වැඩපුමාණයක් පිළිගෙන තිබේ.
- සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිත කිරීමේ දී පීඨ දෙකෙහි ම ආචාර්යවරුන්ට මෙන්ම විදාහර්ථීන්ට ද ප්‍රධාන වශයෙන් ඇති වී තිබෙන ගැටලුව නම් තමන්ගේ විෂය කෙෂ්තුයට අදාළ ව ප්‍රමාණවත් තොරතුරු සංඛාහංකකරණය වී නොමැතිකමයි. එසේ ම පීඨ දෙකේ ම ශිෂායන් වැඩිදෙනෙක් භාෂා සම්බන්ධ ගැටලුවලට ද මුහුණපා තිබේ.
- සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිත කරනු ලබන පීඨ දෙකටම අයත් විදහාර්ථීන් අතරින් බහුතරයක්දෙනාට ඉංශි්සි භාෂාව හැසිරවීමට ඇති කුසලතාවය පවතින්නේ දුර්වල මට්ටමකය.
- සංඛානංක පුස්තකාල භාවිතයෙන් තොරතුරු අවශාතා සපුරා ගැනීමේ දී, ඒ සඳහා සමාජයීය විදාහ පීඨයේ ආචාර්යවරුන්ගෙන් වැඩිදෙනෙක් පර්යේෂණ නිබනධන භාවිත කරන අතර මානව ශාස්තු පීඨයේ ආචාර්යවරුන්ගෙන් වැඩිපුමාණයක් පර්යේෂණ පතිකා භාවිත කරයි. පීඨ දෙකෙහි ම ශිෂායන් බහුතරයක්දෙනා පර්යේෂණ නිබනධන ඇසුරෙන් අවශා තොරතුරු ලබා ගනී.

7.0 යෝජනා

විශ්විදාහලය තුළ සිදුකෙරෙන ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් කි්යාවලිය සාර්ථක ව කර ගැනීම සඳහා සංඛාහංක පුස්තකාල ඉතා පුයෝජනවත් නව සංකල්පයකි. ශී ලංකාවේ විශ්වවිදාහල පද්ධතිය තුළ අධායන කි්යාවලියේ නිමග්න ආචාර්යවරුන්ගේ සහ විදාහර්ටීන්ගේ සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිතය වර්ධනීය තත්ත්වයකට පත් කිරීමටත්, වර්තමානයේ දී ඔවුන් සංඛාහංක පුස්තකාල භාවිතයේ දී මුහුණපාන ගැටලු නිරාකරණය කර ගැනීම සඳහාත් යොදා ගත හැකි යෝජනාවත් පහතින් සඳහන් කරණු ලැබේ.

- සියළු ම විශ්වවිදාහල ආචාර්යවරුන්ට සහ විදහාර්ෆීන්ට සංඛාහංක පුස්තකාල සංකල්පය, එහි ස්වභාවය, වැදගත්කම, එය භාවිතයෙන් අධාහයන කටයුතු සඳහා ලබා ගත හැකි ප්රයෝජන ආදිය පිළිබඳ ඉතා නිරවුල් අවබෝධයක් ලබා දිය යුතු ය.
- විශේෂයෙන් ම `විදහාර්ථීන් දනුවත් කිරීමේ දී ඒ සඳහා විශ්වවිදහාල පුස්තකාලයන් මූලිකත්වය ගෙන කටයුතු කළ යුතු ය.

- පුස්තකාලය තුළ හෝ ඉන් පරිභාහිර ව විවිධ දේශන, වැඩමුළු ආදී පාඨක වැඩසටහන් සංවිධානය කිරීම මඟින් සංඛාහංක පුස්තකාල පිළිබඳ ව විදාහර්ථීන්ට අවශා දනුම ලබා දීම.
- සංඛාහංක පුස්තකාල කෙෂ්තුය පිළිබඳ පාමාණික දනුමකින් යුතු දේශීය හා විදේශීය සම්පත් දායකයන් සම්බන්ධ කර ගනිමින් දනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් සංවිධානය කිරීම හා පැවැත්වීම.
- දේශිය හා ජාතායන්තර වශයෙන් පවතින සංඛාහංක පුස්තකාල පිළිබඳ වත්, ඒවාට පුවේශ වන ආකාරය පිළිබඳ වත් පුමාණවත් දැනුමක් ආචාර්යවරුන්ට සහ විදහාර්රීන්ට ලබා දීමට කටයුතු කිරීම.
- මෙම දත්වත් කිරීමේ වැඩසටහත්වලදී සංඛාහංක පුස්තකාල වෙත පුවේශ විම, තමාගේ විෂයට අදාළ අවශා තොරතුරු ගවේෂණය කිරීම, ගවේෂණය කරන ලද එම තොරතුරු සමුද්ධරණය කිරීම ආදී සංඛාහංක පුස්තකාල භාවීතයේ පුධාන කාර්යයන් පිළිබඳ ව විශේෂ අවබෝධයක් ලබා දිය යුතු ය.
- දනට දේශීය වශයෙන් නිර්මාණය කර තිබෙන සංඛාහංක පුස්තකාල වැඩි දියුණු කිරීම. එහිදී ඒ සඳහා අවශා තාඤණික ඥානය දේශීය හා විදේශීය විෂය ප්‍රාමාණිකයන්ගෙන් ලබා ගැනීම.
- සංඛාහංක පුස්තකාල නිර්මාණය කිරීමට හා භාවිත කිරීමට අදාළ ව නූතන තොරතුරු සමාජයට ගැලපෙන වඩාත් සුදුසු නව පුතිපත්තීන් සම්පාදනය කිරීම.
- සංඛාහංක ප්‍රස්තකාල භාවිත කරනු ලබන හා නො ලබන සෑම දෙනෙකුට ම සංඛාහංක ප්‍රස්තකාලයත් වෙත පහසුවෙන් ප්‍රවේශ වී අවශා තොරතුරු ගවේෂණය කිරීම සඳහා යොදා ගනු ලබන ගවේෂණ කුම පිළිබඳ දනුවත් කිරීම.

ආශිත ගුන් නාමාවලිය

අමරසිරි, පී.ඩී. (2008), පුස්තකාල සංඛාහංකකරණය, කොළඹං පුස්තකාල හා පුලේඛන සේවා මණ්ඩලය,

ගමගේ, (2001), ඩිජිටල් පුස්තකාල: ශී ලංකාවේ විදහා හා තාඤණේක සංඛාහන තොරතුරු භාවිත කරන පුද්ගලයන් පිළිබඳ අධායනයක්, සමාජ විදහාපති උපාධිය, කොළඹ: කොළඹ වීශ්වවිදහාලය, ෙ

ගමගේ, (2002), ශිු ලංකා විශ්වවිදාහල පුස්තකාලයන්හි සංඛාහංක පුස්තකාල ගොඩනැංවීම සඳහා මුලපිරීම පිළිබඳ අධායනයක්, සමාජ විදාහපති උපාධිය, කොළඹ: කොළඹ විශ්වවිදාහලය

ගුණසේකර, ධනපාල (1991), පරිගණකය හා පුස්තකාල සේවාව, කොළඹ: ගොඩගේ

ද සිල්වා, උදයංගනී (2011), සංඛාහංක පුස්තකාල සංඛාහංක ස්වරූපයේ පුස්තකාලයන්හි ස්වභාවය, ඉතිහාසය හා වර්ධනය, කැලණිය: පුස්තකාල විදාහ අධායනාංශය, .

යාපා, එත්.යූ. (2003), අතතා පුස්තකාල හා තොරතුරු තාඤාණය, කොළඹං ශී ලංකා පුස්තකාල විමර්ශන, පුස්තකාල හා පුලේඛන සේවා මණ්ඩලය

සංජීවනී, (2006), ශී ලංකාවේ පුස්තකාලවල තොරතුරු භාවිතය භාවිතය පිළිබඳ තුලනාත්මක අධායනයක්, සමාජ විදාහාපති උපාධිය, කැලණිය: කැලණිය විශ්වවිදාහාලය,

හෙට්ටිආරච්චි, (2001), ශී ලංකාවේ විශ්වවිදාහල සහ විශේෂ පුස්තකාලවල තොරතුරු සන්නිවේදන තාකෂණයේ භාවිතය පිළිබඳ තුලනාත්මක අධායනයක්, සමාජ විදාහපති උපාධිය, කැලණිය: කැලණිය විශ්වවිදාහලය

Dugld, Paul. (1999), Digital libraries in Electronic Era, New York: Academic press

Waters, Don. (2001), Digital library initiatives, second edition, London: Library Association

Faculty awareness and knowledge about open access and institutional repositories: a case study at University of Peradeniya

Chamani Gunasekera Senior Assistant Librarian, Main Library, University of Peradeniya chamanig@yahoo.com

Abstract

The main objective of this study is to investigate the awareness and knowledge of the academics towards the open access publishing and institutional repositories. A survey method was adapted and a questionnaire specifically designed for the study administered among all permanent academics in eight faculties of the University of Peradeniya. The results revealed that only 44% of the respondents were aware about open access publishing and nearly 16 % of them never heard about the term of "open access". These results gave an insight that majority of the respondents are not familiar with the term of open access. The results further revealed that most of the respondents learnt about the Institutional Repositories as a result of a web search engine, information provided at faculty or any other meeting held in the university and by working in a field with established subject based archives. Only 44% of the respondents mentioned that they are not aware of it. The interesting finding is that more than half of the respondents reported their willingness to contribute to the Institutional Repository while 18% of them were not willing to contribute in future.

Keywords: Institutional repositories, Open access, Faculty awareness, Academicians

Introduction

An institutional repository also referred to as a digital repository or digital commons are described as increasingly becoming an essential component of academic institutions. Institutional repositories (IRs) were developed by universities and other cultural institutions as a means of collecting, preserving, and providing access to the work of scholars affiliated with a specific institution. An IR showcases scholarly and research output to the wider community, and significantly helps in institutional advancement and outreach. It has the benefit of sharing and marketing research with others. It also provides an opportunity to raise profile and brand awareness of an institution, faculty and students to the global community. (Nagra, 2012)

According to Lynch (2003) an institutional repository is a "set of services that a university offers to the members of its community for the management and dissemination of digital materials created by the institution and its community members. It is most essentially an organizational commitment to the stewardship of these digital materials, including long term preservation where appropriate, as well as organization and access or distribution." At present development of institutional repositories has largely taken place in universities. Repositories provide services to faculty, researchers, and administrators who want to archive research, historic, and creative materials. (Lynch, 2003)

Faculty contribution is considered one of the success factors for an IR even though several studies have found low rates of faculty submission (Foster and Gibbons 2005; Davis and Connolly 2007). These studies found that the challenges for an IR are not in the technical implementation but in affecting the culture changes necessary for it to become an integral part of activities of the research institution. Cultural rather than technological factors limit the use and development of IRs. Literature suggests that ingrained behaviors, inertia, indifference and resistance to change hamper the adoption of the working practices needed to support the IR (Ware 2004).

University libraries invest a significant amount of funding and staff time in institutional repository projects with the goal of collecting, preserving, and disseminating the intellectual output of their communities. Institutional repositories are often built without an expressed need for such a service; for this reason, libraries must actively promote them, educate users, and liaise with faculty to ensure success. Technical services and Reader services librarians

- Page | 45

have equally important roles in instituting and ensuring the success of institutional repositories in their communities. (Gaffney, 2008)

According to Shearer (2003) the success of an IR should be determined by its use, and one of the measures of usefulness is contribution of content. Faculties are typically best at making a major contribution to an IR, by creating, not preserving, new knowledge, because they are becoming so involved in producing scholarly works and participating in the evolving scholarly communication process. As IRs are flourishing to preserve scholarly output and to make it openly accessible, more and more faculty members are in favour to provide open access to the universities' research output, maintained either institutionally or on a subject basis. (Shearer, 2003)

One of the challenges for libraries managing institutional repositories has been convincing faculty to self-archive their work in the repository. Although there are number of studies have been done examining this challenge but very few studies could be found in Sri Lanka regarding that topic. Therefore, the present study was conducted to investigate awareness and knowledge of open access and institutional repositories as it was apparent to understand the needs and potential contribution of faculty to the university IR. The study addresses the questions of whether the faculty staff is aware and uses the digital repositories and how they learnt about it.

Objectives

The main objective of the study was to investigate awareness and knowledge about open access publishing and institutional repositories of academics of the University of Peradeniya (UOP).

There are four specific objectives, which are as follows:

- 1. To investigate the knowledge on open access publishing of the academics
- 2. To examine the frequency of the use of IR
- 3. To investigate the awareness of the University IR
- 4. To examine the willingness to contribute to the University IR

Methodology

A survey method was adapted and a questionnaire specifically designed and pre tested to collect data was used to achieve the objectives of the study. The study population consisted of all permanent academics of eight faculties in University of Peradeniya which was taken as the sample of this study. The self administered questionnaire was distributed to all 751 academics in May, 2015 and they were requested to send completed questionnaires within one month of time. Due to low rate of responses received after one month a reminder was sent on August, 2015 and received data were analysed using SPSS (17.0).

Review of related literature

There have been several previous studies that looked at academic's attitudes to open access, and their willingness to contribute to repositories. In as early as 2001, a survey of scholars randomly chosen from nine scientific disciplines from colleges and universities in the United States and Canada was conducted to determine faculty participation in depositing materials into digital repositories (Lawal 2002). In a study carried out by Xia in 2008 found that "faculty authors are indeed not enthusiastic about archiving their articles into their institutional repository even though they are familiar with self-archiving practice". The study further found that "data collected from self-archiving in a subject repository and an institutional repository seem not to support the subject culture theory that scholar's familiarity with self-archiving through practices in a subject repository will ensure enthusiasm about self-archiving in the repository of their own institution" (Xia, 2008).

Brian Quinn (2010) approached the question of how to increase faculty participation in a repository by examining psychological resistance to digital repositories. He summarizes the literature on user behavior and digital repositories noting that most studies found that faculty did not see value in depositing articles in a repository, did not feel they had the time to deposit articles, and were reluctant to learn and relearn yet another technology system that they would not use very often. Quinn suggested that looking at the psychology of resistance can help librarians develop more effective strategies for encouraging faculty to deposit articles in a repository. He concluded that mandates alone will not overcome psychological resistance to participation (Quinn, 2010). Creaser and others (2010) investigated the awareness of scholarly authors toward open access repositories and the factors that motivate their use of these repositories. The study based on the findings obtained from a mixed

methods approach which involved a questionnaire returned by over 3000 respondents, supplemented by four focus groups held across Europe. The research found that although there was a good understanding and appreciation of the ethos of open access in general, there were clear differences between scholars from different disciplinary backgrounds in their understanding of open access repositories and their motivations for depositing articles within them. (Creaser et al, 2010)

Watson (2007) examined authors' publishing behaviours, attitudes, concerns, and their awareness and use of their IR. The study found that despite a reasonable amount of advocacy many authors had not heard of IR and were not aware of its purpose also. Once explained, all authors saw at least one benefit to depositing a copy of their work to IR, but many were unsure how to deposit, preferring to depend on the Library to do the work. The authors voiced few concerns or conditions regarding the inclusion of their work in IR, but felt that it would be an extra, inconvenient step in their workload. This research led to the development of the Embed Project which is investigating how to embed the IR into the research process, and thereby encourage more authors to deposit their work. (Watson,2007)

Foster and Gibbons (2005) stress that faculty and researchers were apathetic to "typical IR promotional language" because they did not recognize benefits in "their own terms." Jantz and Wilson (2008) find that about one third of disciplinary areas on IRs surveyed had no faculty content and IR development was not necessarily necessary to foster scholarly communication discussions. Kim (2007) conducted a study to investigate the factors that motivate or impede faculty contribution. The study found that faculty members who planned to contribute to the IR in the future agreed more strongly with of the concept of open access materials and possess a greater altruism in making their work publicly accessible. It was also found that the faculty members pressured by grant-awarding bodies to self-archive were much less likely than others to contribute to the IR and it recommended a larger survey and . follow-up interviews to be conducted to investigate these factors in greater detail.(Kim,2007) A team of University of Houston researchers surveyed the 123 member libraries of the Association of Research Libraries (ARL) regarding their IR efforts and published findings in an ARL SPEC Kit (Bailey et al. 2006). Survey content was comprehensive; it queried ARL members about the extent of their involvement with IRs, people involved in the IR effort, budgets, policies, recruiting content, system software packages, benefits, and evaluating IRs. Of the 87 respondents, 37 (43%) have implemented IRs, 31 (35%) are planning for IRs, and

Page | 48

19 (22%) have no plans for IR involvement. The survey researchers note that perceptions of staff planning for an IR do not always correspond with experiences of staff who have implemented an IR, particularly concerning time and resources required to implement an IR and the level of difficulty in recruiting content. (Bailey et al. 2006)

In the Sri Lankan context, very few studies that conducted on IR and most of them shared their experiences in developing IRs in their respective universities. Murugathas and Balasooriya (2014) conducted a study to discuss the experiences in developing an IR at faculty of Medicine, University of Jaffna and they emphasized some challenges to be considered when developing a repository. At the same time they emphasized the benefits of the IR for a university in aiming to encourage the other universities to develop repositories of their own.

Data analysis

The questionnaires were distributed among all permanent academic staff members in the University of Peradeniya (UOP) on May and August, 2015 and out of 751, 279 duly completed questionnaires were received making 37.1% response rate. The faculty wise response rate is presented in table 1 below.

	Faculty	Frequency	Percentage
1	Arts	59	21.2
2	Agriculture	51	18.3
3	Allied Health	13	4.7
4	Dental sciences	17	6.1
5	Engineering	36	13.0
6	Medicine	34	12.3
7	Science	56	20.1
8	Veterinary science	12	4.3
	Total	279	100.0

Table 01: Faculty wise distribution of respondents

As shown in the table 1, majority of the respondents (21.2%) are from the Faculty of Arts, followed by 20.1% from the Faculty of Medicine and 18.3% from the Faculty of Agriculture. By academic position, the response rate is presented in the table 2 and majority of the respondents (62.2%) were senior lecturers followed by more than seventeen percent were professors.

	Academic Position	Frequency	Percentage
1	Senior professor	16	5.7
2	Professor	48	17.2
3	Associate professor	06	2.2
4	Senior lecturer grade I &II	173	62.2
5	Lecturer/Lecturer (Probationary)	36	12.9
	Total	279	100.0

Table 02: Respondents by academic position

Knowledge on open access publishing

Since the idea of the institutional repositories comes with the idea of open access, examining the academics' knowledge on open access is essential. Therefore the respondents were asked to indicate whether they are aware of opportunities to publish their research articles in open access journals. As shown in figure 1, out of 279, only 125 (44.8%) were aware of the open access publishing and 23 (8.2%) respondents mentioned that they did not know about open access publishing. Majority of the respondents (47%) did not respond to the questions.

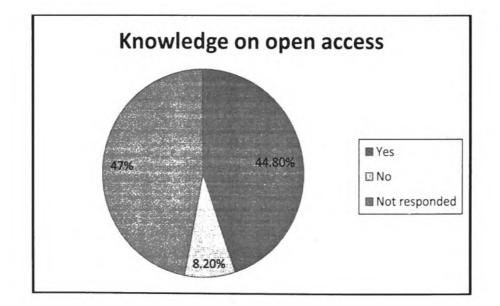

Figure 1: Knowledge of open access publishing of respondents

Familiarization of the term of "open access"

The respondents who were aware on open access publishing were asked to indicate their level of awareness on open access according to their choice in the list given in the questionnaire and the results are presented in the table 03.

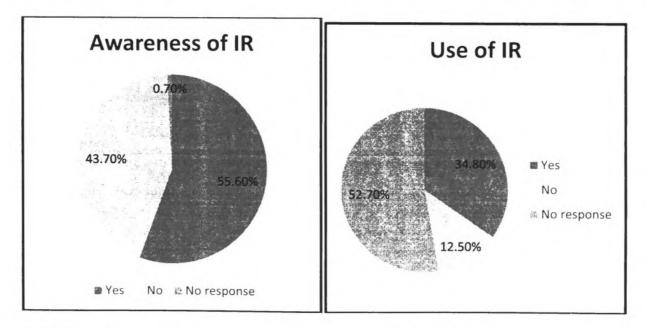
	Level of familiarize	Frequency	Percentage
1	Never heard of the term of open access before	44	15.8
2	Came across this concept but nothing know about it	26	9.3
3	Came across this concept but know little about it	35	12.5
4	Came across this concept but know quite a bit about it	24	8.6
5	Very knowledgeable about open access	12	4.3
6	Not responded	138	49.5
	Total	279	100.0

Table 03: Familiarization of the term on open access

As revealed in table 03, more than fifteen percent of the respondents never heard about the term "open access" before, while 9.3% nothing know about it and 12.5 % know little about it. The significant find was nearly half of the respondents were not responded for the question. These results give an insight that majority of the respondents (37.6%) are not familiar with the term "open access" because only 4.3% are knowledgeable about open access while 8.6% of them know quite a bit about it.

Awareness of Institutional Repositories (IR)

The respondents were asked to mention whether they knew any institutional repositories and a total of 155 (55.6%) respondents indicated yes and 122 (43.7%) reported no. (Figure 2)

Figure2: Awareness of IR

Figure 3: Use of IR

Those who knew about the IR were asked to indicate how they learnt about it, and the results are presented in table 04.

	Ways of learning	Frequency	Percentage
1	Result of a web search engine	44	15.8
2	Information provided at faculty, department or any meeting at the university	40	14.3
3	Working in a field with established subject based archives	37	13.3
4	Publicity on the university library web site	24	8.6
5	Faculty library	12	4.3
6	Fellow postgraduate students	10	3.6
7	From other academic staff	09 .	3.2
8	Following the debate on open access	07	2.5
N	ote : N=279		

Table 04: Way of learning about IR

As revealed in table 4, 15.8% of the respondents mentioned that they learnt about IR as a result of a web search engine followed by 14.3% learnt from the information provided at faculty, department or any other meeting held in the university. Of the respondents, 13.3% mentioned that they learnt on IR by working in a field with established subject based archives and 8.6% learnt as result of the publicity given by the university library web site.

Frequency of the use of IR

The respondents who were aware on IR were asked to mention whether they used IR and the results are presented in Figure 3. As explicit in figure 3, 97 respondents (34.8%) reported yes and 35 (12.5%) reported no and significant finding was 147 (52.7%) respondents not responded for the question.

Those who use IR were asked to mark how frequently they use IR according the choices given in the questionnaire and the results are presented in the table 05.

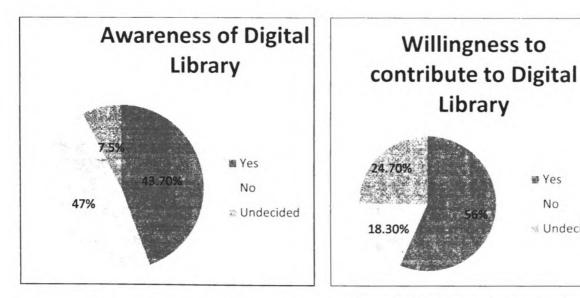
	Frequency	Frequency	Percentage
1	Always	0	0
2	Very frequently	27	9.7
3	Somewhat frequently	70	25.1
4	Rarely	47	16.8
5	Not at all	88	31.5
6	Not responded	47	16.8
	Total	279	100.0

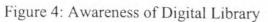
Table 05: Frequency of use IR

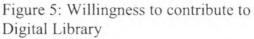
With regard to the frequency of IR use, only 9.7% use IR very frequently while 25.1% somewhat frequently, and surprisingly 16.8% rarely used and majority of the respondents (31.5%) has not used IR at all.

Awareness of University Institutional Repository (Digital Library)

The digital repository called as "Digital Library" maintained by the Main Library of UOP was started in December, 2011 by using D-space software. Even after four years of inception the enthusiasm to upload the publications especially the research articles by the academics was very low and it seems the scholars in the UOP are not much interested in depositing materials in IR. Therefore the academics need to be convinced that by contributing to the repository, it will enhance their reputation and result in wider dissemination of their work among the academic community. To examine the awareness of university digital repository, the respondents were asked to indicate whether they are aware about the "Digital Library". As shown in figure 4, out of 279, only 122 (43.7%) respondents were aware of the Digital Library and 131 (47%) mentioned that they were not aware of it and 21 (7.5%) marked "undecided" as the response.

Ves

No

Undecided

Willingness to contribute the university IR (Digital Library)

A successful IR depends on the willingness of authors to deposit their work. Therefore the respondents were asked to indicate whether they are willing to make available of their intellectual output in the Digital Library. As shown in figure 5, out of 279, 154 (56.2%) respondents mentioned yes and 51 (18.3%) mentioned No, while 69(24.7%) mentioned undecided.

Conclusion

Institutional Repositories provide the essential infrastructure for research and scholarship in today's digital world. IR has a great potential to increase visibility and brand awareness of institutions and their community nationally and internationally. The success of an institutional repository requires careful planning, support, and the participation with active involvement from everyone in the institution. (Nagra, 2012) Therefore this study examined awareness and knowledge of the academics towards the university IR as they are the main stake holder in the university IR and their view and needs are very much essential when developing an active IR for the university. The results revealed that more than 44% of the respondents were aware about open access publishing but nearly 16% of them never heard about the term "open access" before and these results give an insight that majority of the respondents are not familiar of the term "open access" . The results further revealed that nearly 16% of the respondents learnt about IR as a result of a web search engine followed by 14 % learnt from the information provided at the faculty, department or any other meeting held in the university and 13.% learnt on IR by working in a field with established subject based archives. With regard to the awareness of the "Digital Library" only 43% of the respondents were aware of it and 47% mentioned that they were not aware about the Digital Library and 56% of respondents reported their willingness to contribute for the IR while 18% were not given their willingness.

Recommendations

The results indicated that more than half of the academics were not aware about university IR and therefore the library should develop some strategies to populate the IR among the academic community specially to recruit the contents. In promoting the repository it is important to stress the benefits of the institutional repository to the academics as well as to the institution. Russell and Day (2010) suggested that IR promotion methods and advocacy needs to be presented in a scholarly context using the examples that are more understandable and applicable to diverse groups in different settings. (Russell and Day, 2010) Handouts and brochures, blogs, news announcements, university wide emails, Digital or print display boards and faculty developments events can be used as effective methods for IR promotion and marketing among the university community.

Acknowledgement

The financial assistance provided under the University Research Grant (RG/2014/67/L) is acknowledged.

References

Bailey, C. W. Jr., Coombs, K. Emery, J. Mitchell, A. Morris, C. Simons, S. and Wright, R. (2006) *Institutional Repositories*. Washington, D.C.: Association of Research Libraries. SPEC Kit 292

Chan, Leslie. (2004) Supporting and Enhancing Scholarship in the Digital Age: The Role of Open Access Institutional Repository. *Canadian Journal of Communication*, 29(3). Retrieved from http://cjc-online.ca/index.php/ journal/article/view/1455/1579 on 17/03/2016

Creaser, C. Fry, J. Greenwood, H. Oppenheim, C. Probets, S. Spezi, V. and White, S.(2010) Authors' Awareness and Attitudes Toward Open Access Repositories, *New Review of Academic Librarianship*, 16, Retrieved from http://www.tandfonline.com/action/show Cit Formats?doi=10.1080%2F13614533.2010.518851 on 16/03/2016

Davis, P.M. and Connolly, M. J. L (2007) Institutional repositories: Evaluating reasons for non-use of Cornell University's installation of DSpace. *D-Lib Magazine*, 13(3-4)

Foster, N.F. & Gibbson, S. (2005). Understanding faculty to improve content recruitment for institutional repositories. *D-Lib Magazine*, 11(1), Retrieved from http://www. dlib.org/dlib/january 05/ foster/01foster.html on 12/03/2016

Gaffney, Megan (2008) Involving the library and campus community in institutional repository projects, *The Serials Librarian*, 55(4), Retrieved from http://www.haworthpress.co on 02/03/2016

Jantz, R.C. and Myoung, C. W. (2008) Institutional Repositories: Faculty Deposits, Marketing, and the Reform of Scholarly Communication. *The Journal of Academic Librarianship*, 34, 186–95

Kim, Jihyun (2007) Motivating and Impeding Factors Affecting Faculty Contribution to Institutional Repositories, *Texas Digital Library*, 8(2), Retrieved from http://journals.tdl. org/jodi/article/view/193/177 on 15/03/2016

Lawal, I (2002) Scholarly Communication: The Use and Non-Use of E-Print Archives for the Dissemination of Scientific Information. *Issues in Science and Technology Librarianship*, Vol. 36. Retrieved from http://www.istl.org/02-fall/article3.htmlon on 12/03/2016

Lynch, C. (2003). Institutional Repositories: Essential Infrastructure for Scholarship in the Digital Age. ARL Bimonthly Report 226. Retrieved from www.arl.org/newsltr/226/ir.html on 10/03/2016

Page | 55

Murugathas, K. and Balasooriya, H. (2014) Developing an Institutional repository: experiences at the library, Faculty of Medicine, University Jaffna, Journal of University Librarians Association of Sri Lanka, 18 (1), 35-45

Nagra, K.A. (2012) Building Institutional Repositories in the Academic Libraries, Community & Junior College Libraries, 18(3-4), 137-150

Quinn, B. (2010) Reducing psychology resistance to digital repositories. Information Technology and Libraries, 29(2), 67-75.

Russell, R. and Day, M. (2010) Institutional Repository Interaction With Research Users: A Review of Current Practice, New Review of Academic Librarianship, 16, Retrieved from http://www.tandfonline.com/ action/show CitFormats ?doi=10. 1080 %2 F13614533.2010.509996 on 18/03/2016

Shearer, M. K. (2003) Institutional repositories: towards the identification of critical success factors. *The Canadian Journal of Information and Library Science*, Vol. 27(3), 89-108

Ware, M. (2004) Institutional repository and scholarly publishing. *Learned publishing*, 17, 115-124.

Watson, Sarah (2007) Authors' attitudes to, and awareness and use of, a university institutional repository, *Serials*, 20(3), 225-230

Xia, J. (2008) A comparison of subject and institutional repositories in self-archiving practices. *Journal of Academic Librarianship*, 34(6), 489–495.

Information professionals for future library career in knowledge society Rev. Bodagama Sumana Probationary lecturer in Library Science, Bhiksu University of Sri Lanka, Puttalam Road, Anuradapura Bodagama.sumana2@gmail.com

Abstract

Today is ever changing competitive era where dynamic competency and skills are the moving force of every profession in the world. As Einstein quoted we cannot solve the problems by using the same skills, efficiency, attitudes which were created for solving some precedent problem. This view is applicable for every profession including library and information science profession. Library and information science profession has undergone enormous changes according to ever challenging needs of the today's innovative and knowledge era. To meet the needs of the changing world LIS professionals should possess various personal and professional skills to be a part of changing word. Application of Information and communication technology, strategic managerial approach and human oriented services in library profession is the need to cope up dynamic needs of the innovative user community which asks every LIS professional to be information professionals. Knowledge era is an era where knowledge is the source for every activity of society. Life and economy depends on strategic accessibility of knowledge and information. With this libraries are entering into the world to meet the needs of the people who are depending on the knowledge for their existence. The knowledge-based society places greater importance on the diffusion and use of information and knowledge, as well as its creation. In this new innovative world, libraries are indebted to focus on maintaining and enhancing their knowledge resources in order to cope up with ever challenging demands

Key words: Knowledge society, LIS Professionals, Information and Communication Technology, Public library

Research problem

What are the relevant professional qualifications for Librarians that should be fulfilled as a professional librarian in modern academic social context?

Methodology

This study is conducted using primary and secondary data from a sample group and books and journals. Semi structured interview method is used to gather data from the sample group. The public librarians in Anuradapura District are selected as sample group for this research. Researchers conducted in this field are also referred as literature review. Data is analyzed qualitatively.

Objective

- The main objective is to investigate what are the relevant professional qualifications for Librarians that should be fulfilled as a professional librarian in modern academic social context.
- To suggest librarians about professional qualifications that they should attribute as professional librarians.
- To support academics in this field to have a sufficient knowledge on professional qualifications of a librarian.

Discussion

According to Abels et al (2003), an Information Professional refers to a person, who "strategically uses information in his/her job to advance the mission of the organization. The IP accomplishes this through the development, deployment, and management of information resources and services. The IP harnesses technology as a critical tool to accomplish goals. IPs includes, but is not limited to librarians, knowledge managers, chief information officers, web developers, information brokers, and consultants". So, IP is wide-ranging. Anyone who deals in the provision of information at any stage, whether in terms of technology, education, systems or actual information professional' refers particularly to "academic librarians and archivists, who are revamping to become knowledge managers; and library and information school educators, who seek to equip practicing and trainee librarians with all the necessary skills and competencies. Information professionals as they fit in knowledge management and their possible contribution to it and to their organizations

- New roles of information professional;
- Skills and challenges of and for information professionals;
- The future of information professionals

Recommendations

- 1. Librarians should promote academic researches.
- 2. They should have a sufficient knowledge on modern technology.
- 3. They should develop the library to the international level with international qualities.
- 4. Librarian should create conducive working environment by appropriating infrastructure

Conclusion

According to this research it was found out that a lot of librarians do not meet computer skills such as MS Office and Library management system software. In addition they do not have a great interest to develop their libraries. They seem to be dissatisfied in their profession. They are not provided with enough benefits to be motivated in their profession.

However, with all these changes with never changing fundamental motto in LIS profession librarian still a connection between information and user community, but in this changed world he need to be more efficient in personal, professional and all other skills required to meet the fundamental need of library users in changed world which is knowledge world. As librarians, we are the players of this knowledge world and we have higher responsibility than any others. Being the bridge between knowledge and users LIS professionals must have unique personal and professional skills to meet ever challenging demand of innovative era. The skills discussed in this paper under the research are very much essential to every LIS professionals to perform his duty to the expectations of changing world.

References

Abell, A and Oxbrow, N. (2006), Competing with knowledge: the information professional in the knowledge management age. London: Facet Publishing.

Mline, P. (2000), Information professionals and the knowledge aware, intelligent organization: Skills for the future. *Australian Library Journal*, 49(2):139-151.

Jones, D. (2008). Knowledge Management from the information professional perspectives: Identifying Partners in your organizations. Retrieved from http://factiva.com/infopro/resource8.asp?Node=right1 (Retrieved on 2.1.09).

O'Connor, M.J., "Review article: The librarian as manager", Journal of librarianship and information, 13 no.2, (1981): 131-135. Print.

Oswitch, Pauline A., "The role of the information professional in development", *Information Development*, 6 no.1, (1990): 28-33. Print.

Electronic Journal of Academic and Special Librarianship v.10 no.3 (Winter 2009) http://southernlibrarianship.icaap.org/content/v10n03/ahmad_p01.html

Journal of Knowledge Management Practice, Vol. 10, No. 2, June 2009 Knowledge Management For 21st Century Information ProfessionalsPriti Jain, University of Botswana බැංකු හා මූලා විදාහාලයේ විදාහාර්ථීන්ගේ තොරතුරු සෙවීමේ පුරුදු පිළිබඳ අධායනය ගල්ගොඩවත්ත, ජී. ඩබ්. අයි. පුස්තකාල සහකාර (කණිෂ්ඨ විධායක), ශී ලංකා බැංකුකරුවන්ගේ ආයතනය, බැංකු හා මූලා විදාහලය, කොළඹ 08 inoka@ibsl.lk

Abstract

Banker's task in building the relationship between customers and the bank is massive. The banker will provide financial assistance to the clients in accordance with their required needs. Duties concerning savings, loans, taxes, investment, and securities are all within the job realm of a banker. Because of this banker becomes the provider of unique services in a bank. They constantly get involved in banks and financial studies in order to maintain an efficient and effective banking service and to join the field of banking. According to Oxford dictionary, student is a person studying at a university or other place of higher education and someone who is studying to enter a particular profession. Therefore the bankers need information not only for their professional and daily activities but also to banking and finance studies. Their information needs cover a broad area. They need national and international information prevails as people and institutions as well as about banks and the financial field. Bankers will be able to implement the planning work, reporting work, administrative activities, work evaluation and decision making processes systematically only if the bankers are armed with the relevant information. The main objective of this is to study information seeking behavior of students of College of Banking and Finance. The sub objectives are to identify the aims of their information seeking activities and problems faced in seeking information, to study use of information and communication tools for seeking information. The survey was based on primary and secondary data gathered through structured questionnaire, observation and literature reviews. Collected data ware analysed using appropriate methods.

Following are the major findings of this study. Highest percentage (86%) of banking students show interest in using the library for their information needs. Most of them are compelled to use the library only during the examination period and weekends. Recommended books in the syllabus, past question paper with answers and newspapers are the most used resources in the library. Through the majority of the banking students, prefer to use internet for their information needs but non availability of internet facility for students, lack of Tamil medium books, non availability of reading room facilities except the reference facility, lack of space are some difficulties they face in the library.

The following suggestions are made to improve library service for banking students. To expand user promotion programs, provide internet access with Wi-Fi facilities, subject related database facilities and Reading / discussion room and to increase Tamil medium books.

The IBSL will be shifted to a 12 storyed new building at the end of this year. Plans are underway to expand the library facilities for graduate studies also. We think Most of the suggestions made above will be solved after implementing the new plan at the state of art new premises.

Keywords: Information needs; Information seeking behavior; Banking students; Library usage; College of Banking and Finance

හැඳින්වීම

මානව පැවැත්ම හා සංවර්ධනය සඳහා බලපාන පුධාන සහ අතාවශා සාධකයක් වශයෙන් තොරතුරු හඳුනාගත හැක. මින් පැහැදිලි වන්නේ වර්තමාන සමාජයේ සියලු කාර්යයන්, නිවැරදි වේලාවට, නිවැරදි ස්වරූපයෙන් ලැබෙන නිවැරදි තොරතුරු මත පදනම් වී ඇති බව ය. ආහාර, නිවාස, ඇඳුම් පැළඳුම් මෙන්ම තොරතුරු ද මිනිසාගේ පුධාන අවශාතාවයක් බවට පත්ව ඇත්තේ එබැවිනි. මිනිසා ස්වකීය තොරතුරු අවශාතා සපුරා ගැනීමේ දී ඒ සඳහා සිය පවුල් පරිසරය, සමාජ වටපිටාව, සේවා ස්ථාන, විවිධ ආයතන හා සංවිධාන මෙන්ම පොත්පත්, සඟරා, පුවත්පත්, රූපවාහිනි, ගුවන් විදුලිය, අන්තර්ජාලය වැනි ලිබිත, මුදිත, ගුවා දෘෂා හා විදයුත් යනා දී විවිධ මූලාශු භාවිත කරනු ලබයි. එදිනෙදා ජීවිතයේ පැන නගින විවිධ ගැටලු නිරාකරණය කර ගැනීමට, දැනුම හා බුද්ධිය වර්ධනයට, රැකියා කටයුතු සාර්ථකව පවත්වාගෙන යාමට, කළමනාකරණ තීරණ ගැනීමට හා, පුතිපත්ති සැලසුම් සම්පාදනය කිරීමට, පර්යේෂණ හා නව සොයා ගැනීම සිදු කිරීමට මෙන්ම විනෝදය ලබා ගැනීම යනාදියේ දී තොරතුරුවල සහය ලබා ගනියි. විවිධ අවශාතා සඳහා, විවිධ පුද්ගලයින්ට අවශා වන තොරතුරුවල ස්වභාවය විවිධත්වයක් ගනු ඇත.

කිසියම් රටක ආර්ථිකයේ ජීව රුධිරය වන්නේ මූලා පද්ධතිය යි. එකී මූලා පද්ධතිය තුළ බැංකුවට හිමි වන්නේ අද්විතීය ස්ථානයකි. මූලා කෙෂ්තුයේ කොදු නාරටිය (Backbone) ලෙස ද හැඳින්වෙන බැංකුව, පුධාන මූලා ආයතනයක් වශයෙන් රටක ආර්ථික සංවර්ධනයට උර දී සිටියි. බැංකු යනු මූලික වශයෙන් මුදල් තැන්පතු භාර ගැනීම සහ ණය දීමේ මූලා වාාපාරයක් වශයෙන් සරලව අර්ථ දැක්විය හැක (සමරසිරි, 2014). එය තැන්පතු, ණය සහ ඊට අදාළ සේවාවන් සමඟ ගනුදෙනු කරන මූලා ආයතනයක් වන අතර ඉතිරි කරන්නට අවශා පුද්ගලයින්ගේ මුදල් 'තැන්පතු' ස්වරූපයෙන් භාර ගැනීමත්, මුදල් අතාවශා පුද්ගලයින්ට ණය ලබා දීමත් සිදු කරයි (Akrani, 2011). බැංකු (Bank) යන වචනය පුරාණ රෝමයේ 'බැන්කු' (Bancu) යන වචනයෙන් බිඳී ආ 'බැන්කෝ' යන වචනයෙන් පරිනාමය වී ඇත (සමරසිරි, 2013). තැන්පතු භාර ගැනීම, ණය දීම, බැංකු ඇපකර, සුරක්ෂිතාගාර සේවා, ණයවර ලිපි නිකුත් කිරීම, මුදල් සංකුාම, විදේශ විනිමය ගනුදෙනු, අරමුදල් කළමනාකරණය, ලංසු බැඳුම්කර නිකුත් කිරීම, ණය කාඩපත් නිකුත් කිරීම, බැංකු අණකර වැනි සේවා බැංකුවක කාර්යයන් අතර වේ. කෙසේ වෙතත්, මහ බැංකුව, වාණිජ බැංකු, සංවර්ධන බැංකු, සමුපකාර බැංකු, ගාමීය බැංකු, විදේශ විනිමය බැංකු, විශේෂිත බැංකු, ජාතානන්තර බැංකු, ඉතිරි කිරීමේ බැංකු යනාදිය ඒවාට සුවිශේෂී වූ ගනුදෙනුකාර සේවා කියාත්මක කරයි.

සෑම බැංකුවකම ගනුදෙනුකරුවන් හා ගනුදෙනු කරන පුද්ගලයා, නැතහොත් බැංකුව හා ගනුදෙනුකරු සම්බන්ධකරන පුරුක බැංකුකරු වේ. බැංකුකරු යනු, ගනුදෙනුකරුවන්ගේ මූලාමය කරුණු සම්බන්ධයෙන් උපදෙස් ලබා දෙන තැනැත්තා ය. ඉතිරිකිරීම, ණය දීම්, බදු, ආයෝජන සහ සුරැකුම් වැනි රාජකාරීත් බැංකුකරුගේ රැකියාවට උරුම වේ. ගනුදෙනුකරුවන්ගේ අවශාතාවලට අනුව ඔවුන්ට මූලා මඟපෙන්වීම බැංකුකරුවන් විසින් ලබා දේ (http://www.exforsys.com/careercenter/career-tracks/duties-of-a-banker.html, 2006). එබැවින් බැංකුවක් විසින් ගනුදෙනුකරුවෙක් වෙත ලබා දෙන සෑම සේවාවක්ම කාර්යකෂම හා සඵලදායී ලෙස ඉටු කිරීමේ බැංකුකරු වගකීමෙන් බැඳී සිටියි. එහි දී බැංකුකරුවෙකුට වෘත්තීය අධාපයන සුදුසුකම් මෙන්ම පළපුරුද්ද අතිශයින් වැදගත් වේ. මේ සඳහා බැංකු වෘත්තිකයින් සහ බැංකු වෘත්තියට පිවිසීමට බලාපොරොත්තුවෙන් සිටින පුද්ගලයින් බැංකු හා මූලා අධායන පාඨමාලා හා සම්බන්ධ වී සිය දැනුම, කුසලතා සහ ආකල්ප වර්ධනය කර ගැනීමට පෙළඹී සිටියි.

ශී ලංකාවේ බැංකු හා මූලා පාඨමාලා හා විභාග කටයුතු සඳහා කියාකාරී ආයතනය වශයෙන් ශී ලංකා බැංකුකරුවන්ගේ ආයතනය පෙරමුණේ සිටියි. තවත් ලෙසකින් සඳහන් කළ හොත් එය මහ බැංකුවේ මූලික අධීඤණය යටතේ දිවයිනේ බැංකු හා මූලා විභාග පවත්වන එකම ආයතනය යි. දිවයිනේ විවිධ බැංකු නියෝජනය කරමින් බැංකු විදාහර්ථීහු විශාල පුමාණයක් මෙම ආයතනයෙහි පාඨමාලා හා සම්බන්ධ වී සිටිති. බැංකු වෘත්තිකයින් වශයෙන් ඔවුන්ට වෘත්තීය කටයුතු සඳහා පමණක් නොව උසස් අධානපන කටයුතු සඳහා ද තොරතුරු අතාවශා වේ.

තොරතුරක් යනු යම්කිසි පුවෘත්තියක්, සිදුවීමක් හෝ කරුණක් සම්බන්ධයෙන් ලබා ගත් හෝ සන්නිවේදනය කළ දැනුම ය. (http://www.dictionary.com/browse/information)

සරසවි සිංහල සිංහල ශබ්දකෝෂයට අනුව, විදාහර්ටී යන වදනෙහි අර්ථය "දැනීම අපේඤා කරන, දැනුම ලබා ගැනීමට මෙහෙයවුණු, ශාස්තු ගුහණයෙහි නියැලුණු" යන්නය (සරසවි සිංහල, සිංහල ශබ්ද කෝෂය, 2013). ඒ අනුව බැංකු විදාහර්ටීන් යනු බැංකු හා මූලා විෂය ඤෝතුය පිළිබඳව දැනුම අපේඤා කරන, ඒ සම්බන්ධ කටයුතුවල නියැලුණු පිරිසකි.

ශී ලංකා බැංකුකරුවන්ගේ ආයතනය (Institute of Bankers of Sri Lanka – IBSL)

ශී ලංකා බැංකුකරුවන්ගේ ආයතනය 1979 අංක 26 දරණ (සංස්ථාපිත) පනත යටතේ පිහිටවනු ලැබූ ආයතනයකි. එය ශී ලංකා මහ බැංකුවේ සහ බලපතුලාහී බැංකුවල ආශිත හා සම්මාන සාමාජිකයින්ගෙන් යුක්ත පාලක මණ්ඩලයක් විසින් පාලනය කරනු ලබයි. බැංකු හා මූලා කටයුතු පිළිබඳ නාහයික හා පුංයෝගික අධායනයන් හි යෙදී සිටින බැංකු වෘත්තිකයින්ට උපදෙස් හා පුහුණුව ලබා දීම, බැංකු හා මූලා කෙෂ්තුයේ විභාග පැවැත්වීම හා ඒ සඳහා සහතිකපත් පිරිනැමීම, මූලා කරුණු පිළිබඳ දේශන හා සාකච්ඡා පැවැත්වීම මෙහි මූලික අරමුණු ලෙස කියාත්මක වේ. වාවහාරික බැංකු හා මූලා අන්තර් පාඨමාලාව (IABF), වාවහාරික බැංකු හා මූලා ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාව (DABF), බැංකු හා මූලා කටයුතු පිළිබඳ සහතිකපතු පාඨමාලාව (CBF) සහ බැංකු හා මූලා කටයුතු පිළිබඳ ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාව (DBF) මෙම ආයතනය මඟින් මෙහෙයවන පුධාන පාඨමාලා වේ. ඊට අමතරව වාර්ෂිකව පැවැත්වෙන විවිධ විෂයකෙෂ්තු කේන්දුකොටගත් සහතිකපතු සහ ඩිප්ලෝමා පාඨමාලා ද වේ.

බැංකු හා මූලා විදාහලය (College of Banking and Finance – COBAF)

බැංකු විදාහාර්රීන් උදෙසා ආයතන මඟින් මෙහෙයවන සෑම පාඨමාලාවකම දේශන පැවැත්වෙන්නේ මෙම බැංකු හා මූලා විදහාලයෙහි ය. අධායන උපකාරක සේවාවක් ලෙස මෙහි පිහිටුවා ඇති පුස්තකාලය මඟින් බැංකු විහාර්රීන්ගේ තොරතුරු අවශාතා සඳහා අවශා තොරතුරු මූලාශු ලබා දීම සහ මඟ පෙන්වීම සිදු කරයි. ශී ලංකා බැංකුකරුවන්ගේ ආයතනයෙහි ලියාපදිංචි සාමාජිකයින්ට සහ මෙම විදහාලයේ පාඨමාලා හදාරණු ලබන විදහාර්රීන්ට පමණක් පුස්තකාලය පරිශීලනය කිරීමේ වරපුසාදය හිමි වේ. අධායන හා විෂය නිර්දේශ ගුන්ථ ඇතුලු විභාග පුශ්නෝත්තර මෙන්ම බැංකු හා මූලා කෙෂ්තුයට අවශා අනෙකුත් දෙස් විදෙස් ගුන්ථ සම්භාරයකින් සහ පුවත්පත්, වාාපෘති වාර්තා, අණ පනත්, බැංකු වාර්ෂික චාර්තා ඇතුළු ශාස්තීය වාර සඟරා එකතුවකින් පුස්තකාලය සමන්විත වේ.

සාහිතෘ විමර්ශනය

තොරතුරු යනු මොනවා ද?

තොරතුරක් යනු, "යම්කිසි පුවෘත්තියක්, සිදුවීමක් හෝ කරුණක් සම්බන්ධයෙන් ලබා ගත් හෝ සන්නිවේදනය කළ දැනුම ය" (http://www.dictionary.com/browse/information, 2016) "යමක් හෝ යම් දෙයක් පිළිබඳව ලබා ගන්නා දැනුම ය" (http://www.merriam-webster.com/dictionary/information, 2016)

තොරතුරු අවශෘතා

විවිධ පුද්ගලයින්ට විවිධ අවශාතා සඳහා තොරතුරු අවශා වේ. මේ පිළිබඳව අදහස් දක්වන (Igwe, 2012), තොරතුරු අවශාතා ආකාර කිහිපයක් දක්වයි.

- අධාපාපන හා ශාස්තීය තොරතුරු අවශාතා
- දේශපාලන තොරතුරු අවශාතා
- රැකියා අවස්ථා සහ වාාපාර තොරතුරු අවශාතා
- ආර්ථික තොරතුරු අවශාතා
- සමාජ සහ වීන්දනාත්මක තොරතුරු අවශාතා
- කෘෂිකාර්මික, භූගෝලීය හා පාරිසරික තොරතුරු අවශාතා
- වෛදා හා සෞඛා තොරතුරු අවශාතා
- විදාහාත්මක සහ තාකෂණික තොරතුරු අවශානා
- ආගමික හා සංස්කෘතික තොරතුරු අවශාතා
- තෛතික හා මානව හිමිකම් තොරතුරු අවශාතා
- ජාතාන්තර සහ විශ්වීය තොරතුරු අවශාතා

තොරතුරු ගවේෂණ පුරුදු

තොරතුරු ගවේෂණ පුරුදු අධායනය කිරීම, පාඨක අධාාපනයේ වැදගත් පැතිකඩක් ලෙස පෙන්වා දිය හැක (Dervin and Nilan, 1986).

යම්කිසි පුද්ගලයෙකු ස්වකීය තොරතුරු අවශාතා හඳුනා ගැනීම, තොරතුරු ගවේෂණය කිරීම හා භාවීත කිරීම හෝ පිටපත් කර ගැනීමේ කටයුතු වල නිරත වීම තොරතුරු ගවේෂණ පුරුදු වේ (Wilson, 1999). පුද්ගලයාගෙන් පුද්ගලයාට තොරතුරු සෙවීමේ පුරුදු වෙනස් වීය හැක. එය එකිනෙක පුද්ගලයාගේ තොරතුරු අවශාතාව හා තොරතුරු සොයන ආකාරය අනුව තීරණය වන්නකි. ඒ සඳහා බලපෑ හැකි කරුණු පහත සඳහන් වේ (Prasad, 2000).

- 1. එක් එක් පුද්ගලයාගේ පසුබිම හා ගුණාංග
- 2. ඔහුගේ හෝ ඇයගේ තොරතුරුවල ස්වභාවය හා තොරතුරු මාදිලිය
- 3. තොරතුරු වර්ගය හා පහසුවෙන් ලබා ගත හැකි බව
- 4. ඉල්ලීමකට පුතිචාර දැක්වීමේ තොරතුරුවලට ඇති හැකියාව
- 5. තොරතුරු සහ තොරතුරු සොයන්නා අතර කාර්යකෘම සබඳතාව අඩු කිරීම හෝ වැළැක්වීම සඳහා බලපාන සාධක
- 6. තොරතුරු මූලාශු එකකින් හෝ ඊට වැඩි පුමාණයකින් ස්වකීය තොරතුරු අවශාතාව සපුරා ගැනීමට හැකි වීමත් සමඟ එකිනෙකාට දැනෙන තත්ත්වය හා තෘප්තිය

කෙසේ වෙතත් තොරතුරු අවශාතා ඇති ඕනෑම අයෙක් ලබා ගන්නා ලද තොරතුරුවලින් යහපත් පුතිඵල ලබා ගැනීමට නම් විධිමත් තොරතුරු සෙවිමේ කි්යාවලියකට සම්බන්ධ වීය යුතුය. එය පියවර කිහිපයකින් සමන්විත වන තොරතුරු ගවේෂණ පුරුද්දකි (Ibid, 2000).

- 1. අරමුණ හඳුනාගැනීම (Identifying objective)
  - 2. අවශාතාව පැහැදිළි කර ගැනීම (Defining need)
  - 3. තොරතුරු පද්ධති කරා පුවේශ වීම (Accessing information systems)
  - 4. තොරතුරු මූලාශුය සොයා ගැනීම (Establishing sources of information)
  - 5. තොරතුරු අත්පත් කර ගැනීම (Information acquisition)
  - 6. තොරතුරු භාවිත කිරීම (Use of information)
  - 7. තෘප්තිය/අතෘප්තිය (Satisfaction/ dissatisfaction)

පුස්තකාල හා විඥාපත විදහා ජාතහන්තර විශ්වකෝෂය ට අනුව, කුමත හෝ අරමුණක් සඳහා කුමත ආකාරයක හෝ තොරතුරු සෙවීමේ කාර්යයක නියැලී සිටින පුද්ගලයින්ගේ කියාවන්ගේ හා අන්තර්කියාවන්ගේ සංකීර්ණ රටාව තොරතුරු ගවේෂණ පුරුදු වේ (International Encyclopedia of Information and Library Science,1997).

තොරතුරු ගවේෂණ පුරුදු පිළිබඳව අදහස් දක්වන (Aina, 2004) එකිනෙක පුද්ගලයින්ගේ පෞර්ෂත්වය, ආකල්ප, වටිනාකම්, කුමය, පුරුදු සහ සමාජීකරණ මට්ටම මත තොරතුරු ගවේෂණ පුරුදු පදනම් නම් වන බව පෙන්වා දේ. එමෙන්ම අධාහපත තත්ත්වය, පුස්තකාලය භාවිත කරන ආකාරය, තොරතුරු සෙවීම සඳහා කැප කළ හැකි කාලය යනාදිය මත උපයෝජකයෙකුගේ තොරතුරු සෙවීමේ පුරුදු පදනම් වේ.

තොරතුරු මූලාශු ගවේෂණය සහ එම තොරතුරු භාවිත කිරීමට සම්බන්ධ මානවයාගේ කි්යාකාරකම් තොරතුරු සෙවීමේ පුරුදු වශයෙන් දක්වා ඇත. තොරතුරු ගවේෂණ පුරුදු, තොරතුරු භාවිත කිරීමේ පුරුදු යන පදවලින් හැඳින්වෙන්නේ ද මෙයයි (Kumar and Tholkappian, 2013).

වැංකු විදහර්ටින්ගේ තොරතුරු ගවේෂණ පුරුදු

(Devadason and Lingam ,1997) පුකාශ කරන පරිදි, පැවරුණු කාර්යය පසුබිමට අදාළ සැලසුම් කිරීමේ කටයුතු, කියාත්මක කිරීම් සහ තොරතුරු පද්ධති හා සේවා කියාත්මක කිරීමේ කටයුතු සඳහා උපකාරී වන සේ විවිධ වෘත්තීය කණ්ඩායම් තමන්ට අවශා තොරතුරු පිළිබඳව හඳුනා ගැනීම අතිශයින් වැදගත් වේ.

බැංකුකරුවන්ට තොරතුරුවල වැදගත්කම බිඳිය නොහැක. මූලා කළමනාකරණය යනු අඛණ්ඩව සංවර්ධනය වන ශිඤාණයකි. මූලා කෙෂ්තුයේ සිදුවන මෙම සංවර්ධනයන් මූලික වශයෙන්ම හේතු වී ඇත්තේ කළමනාකරණ විදාහඥයින් විසින් ශිසුයෙන් බිහිවන මූලා තොරතුරු පදනම් කර ගනිමින් සිදු කෙරෙන පර්යේෂණයන් ය. බැංකු පර්යේෂණ කටයුතුවලදී උද්ගත වන අභියෝග හා දුෂ්කරතාවන්ට ඤාණික පුතිචාර දැක්වීමට නම් තොරතුරු කරා පුවේශ විම අතිශයින් වැදගත් වේ. එහි පුතිඵලයක් වශයෙන් මූලා කළමනාකරණ පර්යේෂණ සඳහා උපකාරී වන සමෝධානිත දුවාක් බවට තොරතුරු පත් වී ඇත (Amusa ..etal, 2016).

අධ්පයනයේ පුධාන පරමාර්ථය සහ අරමුණු

පුධාන පරමාර්ථය:

බැංකු හා මූලප විද හර්ටීන්ගේ තොරතුරු සෙවීමේ පුරුදු පිළිබ!දව අධපයනය කිරීම

අරමුණු

- තොරතුරු සෙවිමේ අරමුණු හ!දුනා ගැනිම
- තොරතුරු සෙවිමේ දී මුහුණදෙන ගැටලු පිළිබ!ද අධ්යයනය කිරීම
- තොරතුරු සෙවීමේ දී තොරතුරු සන්නිවේදන මෙවලම් භාවිත කිරීම පිළිබ!දව අධ්‍යයනය කිරීම

පර්යේෂණ කුමචේදය

බැංකු හා මූලා විදාහලයට අමතරව, ශී ලංකා බැංකුකරුවන්ගේ ආයතනයේ පූර්ණ අනුමැතිය ඇතිව ශී ලංකාවේ පිළිගත් අධාහපන ආයතන කිහිපයක් බැංකු හා මූලා පාඨමාලා සඳහා උපකාරක පන්ති පවත්වාගෙන යනු ලබයි. බැංකු හා මූලා විදාහලයේ පාඨමාලා සඳහා ලියාපදිංචි වී ඇති මෙම විදාහර්ථීන් සියල්ල අධායනයේ සංගහනය ලෙස යොදා ගෙන ඇත.

මෙම අධා3යනයේ දී පුාථමික හා ද්විතියික දත්ත රැස් කිරීම සඳහා විධිකුම කිහිපයක් භාවිත කර ඇත. වාුහගත පුශ්නාවලී සහ නිරීඤාණ කුමවේද පුාථමික දත්ත රැස් කිරීම සඳහා භාවිත කර ඇත.

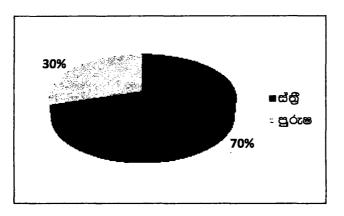
ද්වීතියික දත්ත සඳහා ගුන්ථ පුකාශන, වාර සඟරා ලිපි, පුවත්පත් ලිපි, අන්තර්ජාල පුකාශන, අධාාපනික වාර්තා, පර්යේෂණ ලිපි, සංඛාාලේඛන වාර්තා, වාර්ෂික වාර්තා, අත් පතිකා උපකාර කර ගෙන ඇත.

සමස්ත සංගහනයම සමීඤාණය සඳහා යොදා ගැනීම දුෂ්කර හෙයින් බැංකු හා මූලා විදාාලයේ උපකාරක පන්ති සඳහා සහභාගී වන විදාාර්රීන්ට පමණක් සමීඤාණය සීමා කර ඇත. ඒ අනුව බැංකු හා මූලා විදාහලයේ අහඹු ලෙස තෝරා ගත් බැංකු විදාහර්ෆීන් 50 කට ලබා දුන් වනුහගත පුශ්නාවලි හරහා පුමාණාත්මක හා ගුණාත්මක දත්ත රැස් කර ගෙන ඇත.

දත්ත විශ්ලේෂණය

01. බැංකු විදාහාර්ටීන්ගේ ස්තීු පුරුෂ භාවය සහ වයස් පරතරය

සමීකෂණය සඳහා සහභාගී වූ බැංකු විදාාර්ථීන් අතුරින් වැඩිම පුතිශතය ස්තී පාර්ශවයේ විය. ඒ අනුව විදාාර්ථීන්ගෙන් 70% ක් ස්තී පාර්ශවයේ වූ අතර ඉතිරි 30% පුරුෂ පාර්ශවයේ විය.

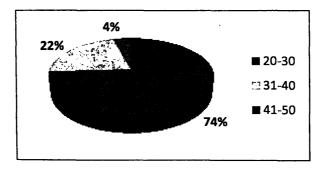

1 පුස්තාරය විදාහර්ටීන්ගේ ස්ති පුරුෂ භාවය (මූලාශුය: පර්යේෂණ නියැදි සමීකෂණය - 2016)

බැංකු සහ මූලා විදාහාලයේ උපකාරක පන්ති සඳහා පැමිණෙන විදහාර්ථීහු විවිධ වයස් කාණ්ඩවල පසු වන්නෝ වෙති. සමීඤාණයට සම්බන්ධ වූ අවුරුදු 20-30, 31-40 සහ 41-50 යන වයස් කාණ්ඩවලට අයත් විදහාර්ථීන්ගේ පුතිශත අගය පිළිවෙළින් 74%, 22% සහ 4% ක් විය. විදාහර්ථීන්ගෙන් වැඩි පිරිසක් අවුරුදු 20-30 වයස් පරතරයේ වූහ.

02. රැකියාව හා රැකියාවේ ස්වභාව

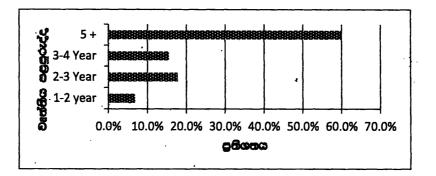
විදාහර්ථීන්ගෙන් 90% ක් බැංකු කෙෂ්තුයේ රැකියා නියුක්තිකයින් වූ අතර ඔවුන්ගෙන් 95% ක්ම පූර්ණ කාලීන රැකියාලභීන් වූ අතර 5% ක් අර්ධකාලීන හා අනියම් රැකියාලාභීන් විය.

2 පුස්තාරය බැංකු විදාහර්ටීන්ගේ වයස් පරතරය (මූලාශුය: පර්යේෂණ නියැදි සමීඤාණය - 2016)

03. වෘත්තීය පළපුරුද්ද

බැංකු කෙෂ්තුයේ වසර 5 කට වැඩි වෘත්තීය පළපුරුද්ද ඇති විදාහර්ටීන් පුමාණය 60%ී ක් විය. පළපුරුද්ද වසර 3-4 දක්වා 15.5%ී ක් ද, වසර 2-3 දක්වා 17.7%ී ක් ද වසර 1-2 දක්වා 6.8%ී ක් ද වශයෙන් ද විය.

3 පුස්තාරය බැංකු විදාහර්ටීන්ගේ වෘත්තීය පළපුරුද්ද

(මූලාශුය: පර්යේෂණ නියැදි සමීකෂණය - 2016) -

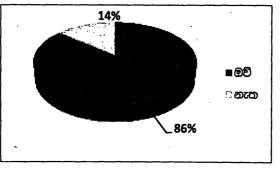
04. අධාාපන සුදුසුකම්

විශ්වවිදාහල උපාධි, පශ්චාත් උපාධි ඩිප්ලෝමා, ඩිප්ලෝමා හෝ උසස් ඩිප්ලෝමා, සහතිකපතු සහ උසස්පෙළ සමත් යනා දී වශයෙන් විදාහර්රීන් ලබා ඇති ඉහළම අධාහපන සුදුසුකම පිළිබඳව සිදු කළ විමසීමේ දී පිළිතුරු ලබා දුන් පුතිශත අගයන් පිළිවෙළින් 28%, 4%, 32%, 18% සහ 18% විය. මෙම දත්තවලට අනුව ඩිප්ලෝමා සුදුසුකම්ලත් විදාහර්රීන්ගේ පුතිශතය ඉහළ අගයක් ගෙන තිබේ. එය පුතිශතාත්මකව 32% කි.

05. තොරතුරු අවශාතා සඳහා පුස්තකාලය භාවිත කිරීම

ස්වකීය තොරතුරු අවශාතා සඳහා බැංකු හා මූලා විදාාලයීය පුස්තකාලය භාවිත කිරීමට විදාාර්ථීන් දක්වන උනන්දුව සහ කැපවීම පිළිබඳව කළ විමසීමේ දී 86% ක පුතිශතයක් පුස්තකාල භාවිත කිරීමට පෙළඹී ඇති ආකාරයක් දැකිය හැකි විය. ඉතිරි 14% පුස්තකාලය භාවිත නොකරන

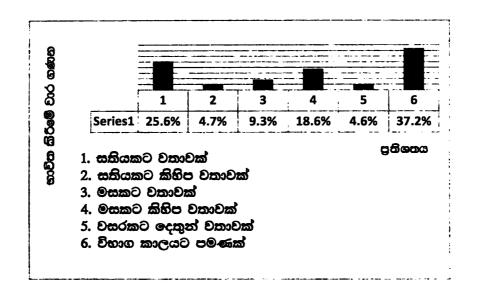
පිරිසට අයත් විය.

4 පුස්තාරය පුස්තකාලය භාවිත කිරීම (මූලාශුය: පර්යේෂණ නියැදි සමීඤාණය - 2016)

06. පුස්තකාලය භාවිත කිරීමේ වාර ගණන

පුස්තකාලය භාවිත කරන බැංකු විදාහර්ෆීන් කොපමණ වාර ගණනක් පුස්තකාලය භාවිත කරන්නනේ ද යන්න පිළිබඳව විමසීමක් සිදු කරන ලදි. එහි දී ආදළ විදාහර්ෆීන් ලබා දුන් පුතිචාර පහත සඳහන් පුස්තාරයේ දැක්වේ. එම දත්තවලට අනුව විභාග කාලයට පමණක් පුස්තකාලය භාවිත කිරීමට පෙළඹී ඇති පුතිශතය 37.2% ක වැඩි අගයක් පෙන්නුම් කරයි.

5 පුස්තාරය පුස්තකාලය භාවිත කිරීමේ වාර ගණන

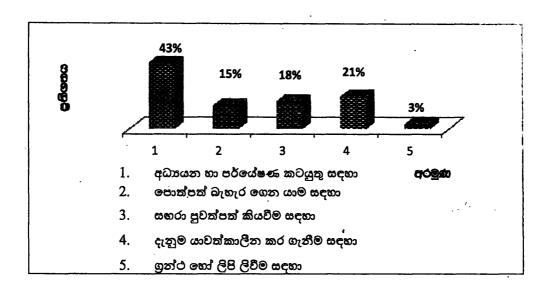
(මූලාශුය: පර්යේෂණ නියැදි සමීකෂණය - 2016)

07. පරිශීලනය කරනු ලබන වෙනත් පුස්තකාල

බැංකු හා මූලා විදාහලයේ පුස්තකාලය හැරුණු කොට ඔවුත් පරිශීලතය කරත පුස්තකාල මොනවාද යන්න පිළිබඳව තොරතුරු විමසන ලදි. එහි දී විදාහර්රීන් භාවිත කරන වෙනත් පුස්තකාල ලෙස දක්වා තිබුණේ, ස්වකීය වෘත්තීය ආයතනයේ පුස්තකාලය, වෙනත් අධාහපන ආයතනවල පුස්තකාල, කොළඹ මහජන පුස්තකාලය හෝ වෙනත් මහජන පුස්කාල සහ ජාතික පුස්තකාලය යනාදියයි.

08. පුස්තකාල භාවිත කිරීමේ අරමුණු

විවිධ විදහාර්ෆීන් විවිධ අරමුණු සපුරා ගැනීම සඳහා පුස්තකාල භාවිත කරයි. එම අරමුණු පිළිබඳව විදහාර්ෆීන්ගෙන් කළ විමසීමේ දී ඔවුන් ලබා දුන් පුකිචාර පහත පුස්තාරයෙන් නිරූපනය කෙරේ. එහි මූලික වැදගත්කමක් හිමි වි ඇත්තේ අධායන හා පර්යේෂණ කටයුතු යන අරමුණ සඳහා ය. එය පුතිශතාත්මකව 43% කි.

6 පුස්තාරය පුස්තකාලය භාවිත කිරීමේ අරමුණු

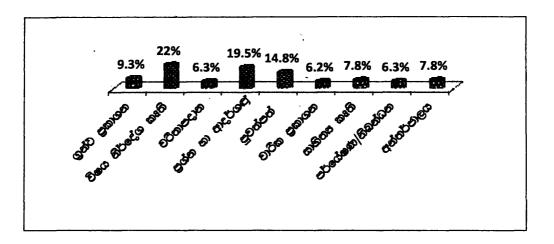
(මූලාශුය: පර්යේෂණ නියැදි සමීකෂණය - 2016)

09. තොරතුරු අවශාවන විෂය කෝතු

බැංකු කෙෂ්තුයේ කටයුතු ඉතා සංකීර්ණ වේ. මෙකී තත්ත්වය තුළ බැංකු විදාහාර්ථීන්ට බැංකු කෙෂ්තුයේම විවිධ විෂය කොටස් පිළිබඳ තොරතුරු අවශා වේ. මේ නිසාම විවිධ විදාහාර්ථීන් විවිධ විෂයයන් පිළිබඳ තොරතුරු රැස් කිරීමට රුච්කත්වයක් දක්වයි. සමීකෂණයේ දී ලබා ගත් දත්තවලට අනුව විදාහාර්ථීන්ට තොරතුරු අවශා වන එවැනි විෂයයන් දක්වා තිබුණි. ආර්ථික විදාහව, ඉලෙක්ටුොනික බැංකුකරණය, මූලා සේවා, බැංකු නීතිය, කළමනාකරණය, කුෂුදු මූලා, වාහපාර අධායනය, කොටස් වෙළෙඳපොළ, උපායශීලී කළමනාකරණය, අවදානම් කළමනාකරණය, අලෙවිකරණය, ගිණුම්කරණය, තොරතුරු තාකෂණය, රකෂණය, පර්යේෂණ සහ වහාපෘති, ඉංගීුසි භාෂාව එම විෂයයන් අතර විය.

10. තොරතුරු මූලාශු සඳහා පවතින ඉල්ලුම

තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා විදාහර්ථීන් විවිධ තොරතුරු මූලාශු භාවිත කරනු ලබයි. එකිනෙක තොරතුරු මූලාශු අතුරින් වැඩි වශයෙන් පරිශීලනය කරනු ලබන මූලාශු මොනවාද යන්න පිළිබඳව තොරතුරු ලබා ගැනීමට කටයුතු කරන ලදී. එහි දී පුශ්නාවලියේ ඉදිරිපත් කළ වීවිධ ස්වරූපයේ තොරතුරු මූලාශු අතුරින් පුස්තකාලයේ දී අඩු වැඩි වශයෙන් පරිශීලනයට යොමු වන තොරතුරු මූලාශු හඳුනා ගැනීමට හැකි විය. එහි දී වැඩිම ඉල්ලූමක් විෂය නිර්දේශ කෘති සහ පුශ්න හා ආදර්ශ පිළිතුරු සඳහා හිමි වී ඇත. එම පුතිශත අගයන් පිළිවෙළින් 21.9% ක් සහ 19.5% ක් විය.

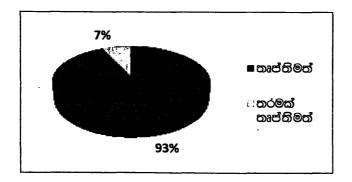

7 පුස්තාරය තොරතුරු මූලාශු සඳහා පවතින ඉල්ලුම

(මූලාශුය: පර්යේෂණ නියැදි සමීකෂණය - 2016)

11. කාර්ය මණ්ඩලයෙන් ලැබෙන දායකත්වය

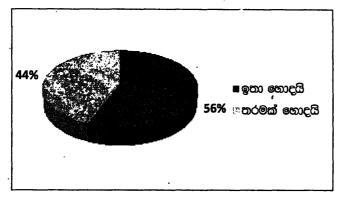
තොරතුරු සෙවීමේ කාර්යයේ දී පුස්තකාල කාර්යමණ්ඩලයෙන් ලැබෙන දායකත්වය සහ සහයෝගය පාඨකයින් පුස්තකාලයට ගෙන්වා ගැනීමට හේතු වන වැදගත් සාධකයක් වේ. සෑම පුස්තකාලයකම කාර්ය මණ්ඩලය ස්වකීය පුස්තකාල සේවා පවත්වාගෙන යාමේ දී පුයජනක සහ සුහදශීලී සේවාවක් දියත් කිරීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කළ යුත්තේ එබැවිනි. බැංකු විදාහර්ටීන්ට, පුස්තකාල කාර්යමණ්ඩලයෙන් ලැබෙන සහයෝගය පිළිබඳව කළ විමසීමේ දී දක්වන ලද පුතිචාරවලින් පුස්තකාල කාර්යමණ්ඩලය පිළිබඳව සුභවාදී ආකල්පයක් දක්වන බව පැහැදලි විය. මේ පිළිබඳව තෘප්තිමත් වූ 93% ක පිරිස සහ තරමක් දුරට තෘප්තිමත් වූ 7% ක පිරිස හැරුණු කොට තෘප්තිමත් නොවේ යැයි පුකාශ කළ කිසිවෙක් නොවුණි.

8 පුස්තාරය කාර්ය මණ්ඩලයෙන් ලැබෙන දායකත්වය (මූලාශුය: පර්යේෂණ නියැදි සමීඤණය - 2016)

12. පුස්තකාල පහසුකම්

පුස්තකාලක පහසුකම් ද පාඨකයින් පුස්තකාලය තුළ රඳවා ගැනීමට හේතු සාධකයක් වේ. බැංකු විදාහර්ථීන් තුළ බැංකු හා මූලා විදාහලයීය පුස්තකාලයේ තොරතුරු මූලාශු සහ පහසුකම් පිළිබඳ ධනාත්මක පුතිරූපයක් පවතින බව ලබා දුන් පුතිචාරවලින් අනාවරණය විය.

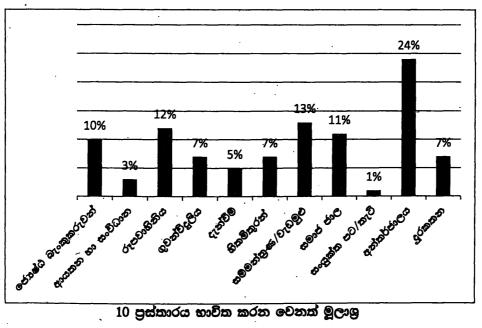

9 පුස්තාරය පුස්තකාල පහසුකම්

(මූලාශුය: පර්යේෂණ නියැදි සමීකෂණය - 2016)

13. තොරතුරු ලබා ගැනීමට භාවිත කරන වෙනක් මූලාශු

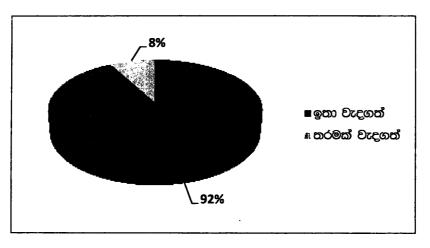
පුස්තකාල සහ එහි තොරතුරු මූලාශු හැරුණු කොට තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා බැංකු විදාහර්ථීන් භාවිත කරන වෙනත් මූලාශු වේ. එම මූලාශු සහ ඒවා භාවිත කිරීම සම්බන්ධයෙන් දක්වන ලද පුතිචාර පහත දැක්වෙන පුස්තාරයේ සඳහන් වේ. බැංකු විදහාර්ථීන් තොරතුරු ලබා ගැනීමේ දී අනෙක් මූලාශු වලට වඩා අන්තර්ජාලය භාවිත කිරීමට වැඩි රුචිකත්වයක් දක්වන බව පෙනේ (24%).

(මූලාශුය: පර්යේෂණ නියැදි සමීකෂණය - 2016)

14. තොරතුරු සඳහා අන්තර්ජාලය භාවිත කිරීම

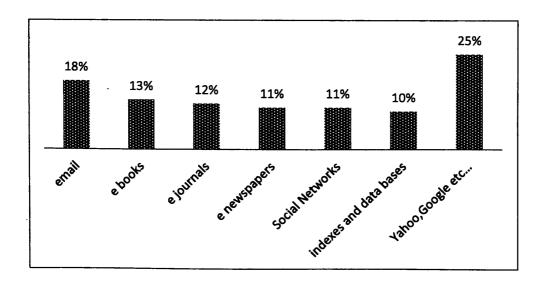
සමස්තයක් වශයෙන් නවීන තොරතුරු මූලාශුයක් වන අන්තර්ජාලය බැංකු විදහාර්ථීන්ට කොතෙක් දුරට සිය තොරතුරු අවශාතා සපුරා ගැනීම සඳහා ඉවහල් වන්නේ ද යන්න විමසා බලන ලදි. එහි දී තොරතුරු ලබා ගැනීමේ දී අන්තර්ජාලය භාවිත කිරීමට 92% ක් පුකාශ කළ අතර තරමක් වැදගත් වන බවට 8% ක් පුකාශ කරන ලදි.

11 පුස්තාරය අන්තර්ජාලයේ දායකත්වය (මූලාශුය: පර්යේෂණ නියැදි සමීඤාණය - 2016)

15. වැදගක් අන්තර්ජාල මූලාශු

අන්තර්ජාල මූලාශු අතුරින් වඩා වැදගත් වන මූලාශු විශේෂය පිළිබඳව කළ විමසීමේ දී වැඩි පුතිචාර පුමාණයක් දක්වා තිබුණේ විෂය නාමාවලි සහ ගවේෂණ යන්තු නැමති මූලාශු සඳහා ය. එම පුතිශතය 25% කි.

12 පුස්තාරය වැදගත් අන්තර්ජාල මූලාශු (මූලාශුය: පර්යේෂණ නියැදි සමීකෂණය - 2016)

නිගමන

අධායනය සඳහා සහභාගී වූ සමීකෂණ නියදියේ විදාහර්ටීන්ගෙන් 90%ක් ම බැංකු කෙෂ්තුයේ රැකියා නියුක්තිකයින් ය. එයිනුත් 95% ක් පූර්ණ කාලීන රැකියා ලාභීන් වන අතර, ඉන් 60% ක් වන වැඩි පිරිස අවුරුදු 5 ට වඩා වැඩි වෘත්තීය පළපුරුද්දක් ඇති අය වේ. බැංකු හා මූලා පාඨමාලා හරහා ස්වකීය වෘත්තීය තත්ත්වය ස්ථාවර කර ගැනීම හා සංවර්ධනය කර ගැනීම බැංකු විදාහර්ටීන්ගේ පුධාන අරමුණ වී ඇති බව පෙනේ.

බැංකු විදාහර්රීන්ගෙන් 86% ක් බැංකු හා මූලා විදාහලයේ පුස්තකාලය පරිහරණය කරයි. නමුත් මෙම පිරිසෙන් බහුතරය එනම් 37.2% ක් පුස්තකාලය භාවිත කරන්නේ විභාග කාලයට පමණක් වන අතර අනෙක් 25.6% ක් සතියකට වතාවක් පුස්තකාලය පරිහරණය,කරයි. සාමානායෙන් බැංකුවක සේවා කාලය අනෙකුත් ආයතනවලට වඩා වෙනස් වේ. ඇතැම් අවස්ථාවල බැංකු වෘත්තිකයින්ට පැය 8 කට වඩා සේවය සැපයීමටත්, සති අන්තයේ සේවය කිරීමටත් සිදු වේ. ඇතැම් බැංකු දින 365 තුළම සේවය සපයයි. අනෙක් කරුණ නම් ඔවුන්ගේ සේවා ස්ථානය කලින් කලට වෙනස් වීමයි. මේ නිසා කිසිදු බැංකුකරුවෙකුට නිශ්චිත ස්ථානයක දීර්ඝකාලීන වශයෙන් සේවය කළ නොහැක. මෙවන් තත්ත්වයක් තුළ ඔවුන්ට නිරන්තරයෙන් පුස්තකාල පරිහරණය කිරීමට අවස්ථාවක් නොමැති වීම සාධාරණය.

විදාහාර්රීන් පුස්තකාලය භාවිත කිරීමේ පුධාන අරමුණ වශයෙන් දක්වා ඇත්තේ අධායන හා පර්යේෂණ කටයුතු ය. එම පුතිශතය 43% කි. ගුන්ථ හෝ ලිපි ලිවීම වැනි ශාස්තීය කටයුතු සඳහා පුස්තකාල භාවිත කරන පුමාණය 3% ක් වැනි අවම පුතිශතයක් ගනියි. පුස්තකාලයේ දී ස්වකීය තොරතුරු අවශානා සඳහා විදාහර්රීන් බහුල වශයෙන් භාවිත කරන තොරතුරු මූලාශු අතර, විෂය නිර්දේශ කෘති (22%) සහ පුශ්න පතු /ආදර්ශ පිළිතුරු (19.5%) වේ.

පුස්තකාලයේ මූලාශු හැරුණුකොට තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා වැදගත් වන තවත් තොරතුරු මූලාශු ද වේ. මේ පිළිබඳව රැස් කළ දත්තවලට අනුව විදාහර්රීන්ගෙන් වැඩි පුතිශතයක් (24%) අනෙක් මූලාශුවලට වඩා අන්තර්ජාලය භාවිත කිරීමට උනන්දුවක් දක්වන බව පෙනේ. තොරතුරු ලබා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් අන්තර්ජාලයේ වැදගත්කම පිළිබඳව කළ විමසීමේ දී විදහාර්රීන්ගෙන් 92% ක් ම පුකාශ කරනු ලැබුවේ අන්තර්ජාලය තොරතුරු සෙවීමේ දී ඔවුන්ට ඉතා වැදගත් වන බවයි. අන්තර්ජාල මූලාශු අතුරින් වීදහාර්රීන්ගෙන් වැඩි පිරිසක් විෂය නාමාවලි සහ ගවේෂණ යන්තු භාවිත කර තොරතුරු ලබා ගැනීමට පෙළඹී ඇත (25%).

ආර්ථික විදහාව, ඉලෙක්ටොනික බැංකුකරණය, මූලා සේවා, බැංකු නීතිය, කළමනාකරණය, කුදු මූලා, වහාපාර අධායනය, කොටස් වෙළෙඳපොළ, උපායශීලී කළමනාකරණය, අවදානම් කළමනාකරණය, අලෙවිකරණය, ගිණුම්කරණය, තොරතුරු තාකෂණය, රකෂණය, පර්යේෂණ සහ වහාපෘති, ඉංගුීසි භාෂාව වැනි විෂයයන්ට අදාළ යාවත්කාලීන වන තොරතුරු ඔවුන්ගේ අධායන කටයුතු හා වෘත්තීය කටයුතු සඳහා වැදගත් වන බව සඳහන් කෙරුණි.

බැංකු විදාහර්රීන්ට පුස්තකාල තුළ දී මුහුණ දීමට සිදු වන දුෂ්කරතා ද විය. පුස්තකාලය තුළ දි සිසුන්ට අන්තර්ජාල පහසුකම් ලබා නොදීම පුධාන ගැටලුවක් ලෙස 90% ක පුතිශතයක් පෙන්වා දී තිබුණි. කෙසේ වෙතත් විදාහර්රීන් බහුතරයක් එනම් 92% ක පුමාණයක් තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා වෙනත් මාර්ගවලින් අන්තර්ජාලය භාවිත කරන බව සමීඤාණයේ දී අනාවරණය කර ගත හැකි විය. දෙමළ භාෂා මාධායේ පොත්පත් සීමිත වීම සහ පුස්තකාලය තුළ කණ්ඩායම් වශයෙන් පාඩම් සාකච්ඡා කිරීමටත්, බාහිර මුදිත පොත්පත් පුස්තකාලය තුළ පරිහරණය කිරීමටත් පවතින නීති රීති නිසා විදාහාර්ටීන් දුෂ්කරතාවන්ට ලක් වන බවත් දක්වා තිබුණි.

සමස්තයක් වශයෙන් විදහාර්ලීන් වෙත ලබා දෙන පුස්තකාල පහසුකම් සහ පුස්තකාල කාර්යමණ්ඩලයේ සහයෝගය පිළිබඳව ඔවුන් තුළ ධනාත්මක ආකල්පයක් පවතින බව පැහැදිලි විය.

යෝජනා

- බැංකු හා මූලා විදාාලයේ පුස්තකාලය භාවිත නොකරන පිරිසක් ද වන හෙයින් පාඨක පුවර්ධන වැඩසටහන් තව දුරටත් පුළුල් හා විධිමත් පරිදි කියාත්මක කිරීම.
- විදාහාර්ෆීන්ට අවශා වන විවිධ විෂයයන් පිළිබඳ යාවත්කාලීන තොරතුරු පුස්තකාලය තුළ දී ලබා දීමට කටයුතු කිරීමට අමතරව, එකිනෙකාට අවශා පුවත්පත් හෝ සඟරා ලිපි අදාළ පුද්ගලයින්ගේ ඊමේල් ගිණුමට ලැබෙන පරිදි පුවර්තන සම්පුජානන සේවය මාර්ගගත සේවාවක් වශයෙන් වහාප්ත කිරීම.
- බැංකු කෙෂ්තුයට අදාළ තොරතුරු ඇති නාමාවලි සහ වෙබ් අඩවි මිල දී ගැනීම හා ඒ සඳහා පොදු ප්රවේශය ලබා දීම.
- අසසෙ පහසුකම් සැපයීම.
- කියවීම් සහ සාකච්ඡා කාමර (ඍ්‍රාසබට බා ෘසිජම්සදබ ඍදදපි) පහසුකම් ඇති කිරීම.
- විද්වත් කතුවරුන් විසින් බැංකු හා මූලා විෂය කෙෂ්තුය අළලා දෙමළ භාෂා මාධායෙන් ප්‍රකාශයට පත් කර ඇති පොත්පත් ප්‍රතිග්‍රහණය කිරීමේ කටයුතු තවදුරටත් පුළුල් කිරීම.
- ඡායා පිටපත් අංශය වැඩි දියුණු කිරීම හා අන්තර්ජාලයේ පවතින විෂයට ආදාළ අතාවශා තොරතුරු මුදිත පිටපත් වශයෙන් ලබා දීමට කටයුතු කිරීම.
- පුස්තකාල කටයුතු ස්වයංකීයකරණය කිරීම සඳහා විධිමත් පරිගණක පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීම.

සමාප්තිය

බැංකු හා මූලා විදහාලයීය පුස්තකාලය සීමිත ඉඩකඩක් සහිත තනි ගොඩනැගිල්ලක පවත්වාගෙන යන පුස්තකාලයකි. 2016 වසර අවසානයේ දී ශී ලංකා බැංකුකරුවන්ගේ ආයතනය කොළඹ 07, ඇල්විටිගල මාවතෙහි, මහල් 12 කින් යුතු නව ගොඩනැගිල්ලට ගෙන යාමෙන් පසු පුස්තකාල සේවා තව දුරටත් පුළුල් හා විධිමත් පරිදි පවත්වාගෙන යාමටත්, මාර්ගගත තොරතුරු සේවාවක් ආරම්භ කිරීමටත් අපේකෂා කෙරේ. දැනටමත් බැංකු හා මූලා කෙෂ්තුයට අදාළ කෘතිවල නවතම සංස්කරණ හා සිංහල, ඉංගීසි ශාස්තීය සඟරා පුස්තකාලය විසින් අත්පත් කර ගන්නා අතර, වැදගත් දෙස් විදෙස් විෂයීය ගුන්ථ රාශියක්, පුවත්පත් කැපුම් එකතුවක් සහ වාර්තා එකතුවක් පුස්තකාලය සතු වන බව සඳහන් කළ යුතුය. බැංකු විදාහර්රීන්ගේ පහසුව පිළිබඳව පුස්තකාලයේ නිරන්තර අවධානයට ලක් වන අතර, ඔවුන්ට පුස්තකාලය නිතර පරිහරණය දූෂ්කර හෙයින් පුස්තකාලය විසින් පොතක් සඳහා ලබා දෙන සති දෙකක බැහැර දීම කාල සීමාව තවත් සති දෙකක් දක්වා දීර්ඝ කර ගැනීමට ද අවස්ථාව ලබා දී තිබේ. ඒ අනුව දඩ මුදලකින් තොරව මාසයක බැහැරදීම් කාලයක් විදාහර්රීන්ට ලබා ගත හැකි වේ. පුස්තකාලයේ සාමානා රාජකාරී කාලසීමාව පෙ.ව.8.15 සිට ප.ව.5.15 දක්වා වේ. බැංකු විදාහර්රීන්ගේ පහසුව පදනම්කොට ගෙන විභාග පැවැත්වෙන කාලසීමාව තුළ සතියේ දින හතම විවෘතව තැබෙන පුස්තකාලය, අනෙක් දිනවල සතියේ සදඥා දින හැර දින 6 ක් විදාහර්ථින්ට පුස්තකාලය පරිහරණය කිරීමේ අවස්ථාව ලබා දී තිබේ. නිදහස් දිනය, සිංහල අලුත් අවුරුද්ද, වෙසක්, පොසොන්, නත්තල් දිනවල හැර වසරේ සෑම රජයේ නිමාඩු දිනකම පුස්තකාලය විවෘතව තැබෙන්නේ බැංකු විදහාර්රීන්ට නිවාඩු දිනවල පුස්තකාල පරිහරණයට අවස්ථාව ලබා දීම පිණිස ය. පුස්තකාලය පිළිබඳව වැඩිදුර තොරතුරු ශී ලංකා බැංකුකරුවන්ගේ ආයතන වෙබ් අඩවියට පිවිසීමෙන් (www.ibsl.lk) ලබා ගත හැක.

ආශිත ගුන්ථ නාමාවලිය

Aina, L.O. (2004), Library and information science text. Ibadan; Stirlin-Horden.

Akrani, G.(2011), *What is a bank? Introduction, definition and features of bank*, [Online] Retrieved from http://kalyan-city.blogspot.com/2011/02/what-is-bank-introductiondefinition.html.

Amusa, O.I., Bello, T.O.L., Omotoso, A.O. and Osunrinade, O.K. (2016), Influence of Information Literacy Skills on Information Needs and use among Banking Personnel in Ogun State, Nigeria, Library Philosophy and Practice (e-journal). Paper 1389. Retrieved from http://digitalcommons.unl.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=3797&context= libphilprac.html.

Devadason, F.J. and Lingam, P.P. (1997). A methodology for the identification of information needs of users. *IFLA Journal*. 23(1), 41-51 pp.

Dervin, B and Nilan, M (1986). Information needs and uses. In: M.E. Williams (Ed). Annual Review of Information Science and Technology. New York: Knowledge Industry Publications. Vol.21, 3-33 pp.

Duties of a banker (2006), Retrieved from http://www.exforsys.com/career-center/career-tracks/duties-of-a-banker.html.

Igwe, K.N. (2012) *Introduction to information science*. Offa: Department of library and information science, Federal Polytechnic, Offa

International Encyclopedia of Information and Library Science .Second edition (1997), Edited by John Feather and Paul Sturges, Routledge, London.

Kumar, K. and Tholkappian, S.(2013), Information Seeking Behaviour of Library Users in Women's Educational Institutions: A Survey, International Resaerch: Journal of Library & Information Science, 3(4),738-750 pp.

Prasad, H.N.(2000), *Information needs and users*, Forinf@ No 8.Abril-Junio, Retrieved from http://lemi.uc3m.es/est/forinf@/index.php/Forinfa/article/viewFile/33/34.html.

Wilson, T.D (1999). Models in Information Behaviour Research. Journal of Documentation. Vol. 55 No.3. 249-270 pp.

සමරසිරි, පී.(2013), ආර්ථික විදාහ මූලධර්ම හා පුතිපත්ති, කොළඹං ශී ලංකා මහ බැංකුව

සරසවි සිංහල-සිංහල ශබ්ද කෝෂය (2010), නුගේගොඩං සරසවි පුකාශකයෝ

මහජන පුස්තකාල සේවා පුවර්ධනය කිරීමේනිලා ජංගම පුස්තකාල සේවාවේ බලපැම පිළිබඳ ව්මර්ශනාත්මක අධ්පයනය (මහනුවර සහ කොළඹ නගර සිමා ආශිපාව) පි.ඩබ්ලිව්.පී. ධම්මික වීරකෝන් පුස්තකාලයාධිපති ඩී එස් සේනානායක අනුස්මරණ මහජන පුස්තකාලය මහනුවර එම්. අයි. එම්. ඉම්තියාස් පුස්තකාලයාධිපති ඩී එස් සේනානායක අනුස්මරණ මහජන පුස්තකාලය මහනුවර එච්. එම්. පි. හේරත් පුස්තකාලයාධිපති ඩී එස් සේනානායක අනුස්මරණ මහජන පුස්තකාලය මහනුවර විපිත් ජයසිංහ පුස්තකාලයාධිපති කොළඹ මහජන පුස්තකාලය

සාරාංශය

මහජන පුස්තකාල මගින් කියාත්මක කරන සේවා පුවර්ධනය කිරීමෙහිලා විවිධ පුවේශයන් (Approaches) භාවිතා කරනු ලැබේ. මෙහිදි ජංගම පුස්තකාල සේවාව මගින් මහජන පුස්තකාල සේවා පුවර්ධනය කිරීමට ඇති කරන බලපැම් පිළිබඳව අධසනය කිරීම මෙම ලිපියේ මුලික පරමාර්ථය වේ. විවිධ වර්ගයන්ට අයත් පුස්තකාල අතරින් පුස්තකාල සේවා අවශසවන්නා වූ සෑම පුජාවකටම සේවා සැපයීම මූලික අභිපාය කරගත් පුස්තකාල විශේෂයකි මහජන පුස්තකාල. පාදේශීය මට්ටමන් තොරතුරු එක්රැස් කර සන්නද්ධ වෙමින් දීප වසාප්තව පවත්වාගෙන යන මහජන පුස්තකාල මඟින් සාක්ෂාත් කර ගත හැකි විවිධ සේවාවන් වේ. ඒ අතරින් තම පාඨක පුජාව හඳුනාගනිමන් ඔවුන්ගේ අවශසතා සපුරාලීම සඳහාත් පුස්තකාලයක් වෙත ගොස් තම තොරතුරු අවශසතා සපුරා ගැනීමට නොහැකිවුත් උපයෝජකයින්ට පුස්තකාල සේවා ලබාදීම සඳහාත්, එම ආයතනයේ ඉලක්ක සපුරාලීම සඳහාත්, මහජන පුස්තකාල මගින් කියාත්මක කරන වසාප්ති සේවාවන් අතර පුධානතම කියාකාරී වැඩ සටහන් ලෙස ජංගම පුස්තකාල සේවාව හදුනාගත හැකිය.

ශි ලංකාවේ පළාත් පාලන ආයතන පුස්තකාල සේවාවේ ආරම්භය ස්වේඡා අනුගාහක පුස්තකාල ආරම්භය හා සම්බන්ධිත වන අතර පළමු මහඡන පුස්තකාලය (1920 දි) මහනුවරීන් ආරම්භ වු බවට වර්තා වන අතර ම ඊට සමකාලිනව (1925) කොළඹ මහඡන පුස්තකාලය ද ආරම්භ වී ඇත. එබැවින් මෙම පුධාන නගර ආශිතව ඡංගම පුස්තකාල සේවාව කියාත්මක වන ආකාරය පිළිබඳවත් මහඡන පුස්තකාල සේවා පුවර්ධනය කිරීමේහිලා ඡංගම පුස්තකාල සේවාවේ බලපැම පිළිබඳවත් මෙහිදී ව්මර්ශනාත්මකව අධ්පයනය කෙරේ

පුමුව පද : පුස්තකාල විදාහව. මහජන පුස්තකාල. ජංගම පුස්තකාල සේවය

හැඳින්වීම

¹ Corresponding Author (e-mail dhammikaweerakoon@yahoo.com; pwgdweerakoon@gmail.com

මහජන පුස්තකාල

ශී ලංකාව තුළ පවත්නා විවිධ වර්ගවලට අයත් පුස්තකාල අතරින් පුස්තකාල සේවා අවශය සැමට සේවා ලබාදීමේදී පොදු වේතනාවෙන් පළාත් පාලන ආයතන යටතේ පාලනය වන්නා වූ පුස්තකාල විශේෂයක් ලෙස මහජන පුස්තකාල හඳුන්වා දිය හැකිය. එසේම මහජන පුස්තකාල වූ කලී සමස්ත සමාජයෙහි පුයෝජනය සඳහා පුළුල් දැනුම් සම්භාරයක් මෙන්ම දැනුම පාදේශීය මට්ටමින් සපයනු ලබන සුවිශේෂී ආයතන විශේෂයකි. මහජන පුස්තකාල මගින් සපයනු ලබන සේවාවන් විශාල පරාසයක් තුළ විහිදී සංවිධානය වන බව කිව යුතුය. අධහපනය, විනෝදාස්වාදය හා වින්දනය මෙන්ම විඥාපන හා තොරතුරු සේවා ඉතා වැදගත් සේවාවන් වේ. මෙම සේවාවන් ලබාදීම නිසා මහජන පුස්තකාල සේවාව, අධහපන, සංස්කෘතික මෙන්ම සන්නිවේදනය පිළීබඳ පුජාතන්තුවාදී ආයතනයක් ලෙසද හැඳින්විය හැකිය. මෙම අර්ථය මත 1992 දී සංශෝධිත මහජන පුස්තකාල පිළිබඳ යුනෙස්කෝ පුඥප්තියේ මෙසේ සඳහන් කර ඇත. "Living force for education, culture and information, and as an essential agent for the fostering of peace and spiritual welfare through the minds of men and women".

අබන්ඩ වූද යාවජීව වූද අධහපනයක් සැපයීම පුජාතන්තුවාදයේ මූලික යුතුකමක් වශයෙන් ද මානව සමාජය අධහපනික හා සංස්කෘතික වශයෙන් ලබන පුගතිය තාත්විකව අගය කිරීමේ සංකේතයක් වශයෙන් ද මහජන පුස්තකාලය සැලකිය යුතු වේ. මිනිසාගේ සිතුම් පැතුම් හා නිර්මාණාත්මක කුසලතාවයන් පිළිඹිඹු කරන්නාවූ ලේබන සම්භාරය නොමිලයේ නිදහසේ හා පොදුවේ පරිහරනය හා තුක්ති විඳීමට සලසන පුධාන මාර්ගය මහජන පුස්තකාලයයි. වත්මන් සමාජයේ අතහාවශු අංගයක් ලෙස සැලකෙන මහජන පුස්තකාලය මගින් ඉටුකල හැකි මෙනෙවර වැදගත්ය. පුජාතාන්තීය සමාජයේ ආරක්ෂාව තනවුරු කිරීම සඳහාත්, ජනතාවගේ දේශපාලනමය අවබෝධය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහාත්, විවේක කාලය පුයෝජනවත් හා නිර්මාණශීලි අයුරින් ගෙවීම සඳහාත්, අනගි මෙහෙයක් මහජන පුස්තකාලයකට ඉටුකල හැකිය. මේ නිසා සමාජයීය කටයුතු වලදී විශාල බලපෑමක් ඇතිකල හැකි ආයතනයක් ලෙස මහජන පුස්තකාල නම්කල හැකිය.

ජංගම පුස්තකාල සේවාවේ ඉතිහාසය

ඉතිහාසයේ පලමුවතාවට ජංගම පුස්තකාල සේවාව ආරම්භ වී ඇත්තේ 1859 දි බිතානයයේ දිය. .එහිදී අශ්ව කරත්ත මගින් කාර්මික ආයතනවල සේවය කරන කාර්යය මණ්ඩල සඳහා කියවීමට පොත් ගෙන ඒම කරන ලදී.. .නමුත් මෙම අදහස වඩාත් ඉක්මනින් පුචලිත නොවු නමුත් ටික කලකට පසුව ජංගම පුස්තකාල සේවාව බිතානයේ පැතිරවීමක් දක්නට ලැබිණි.. වසර 10කට පසුව 1907 සිට එක්සත් රාජධානිය, ජර්මනිය, වොෂින්ටනය (ඇමරීකා එක්සත් ජනපදය) අශ්ව කරත්ත මගින් ගාමය පුදේශවලට මෙම සේවාව ලබාදි ඇත. බිතානයයේ මැන්චස්ටර් නාගරීක පාදේශවල බස් රථ යොදා ගනිමින් 1931 දි ජංගම පුස්තකාල සේවාව පවත්වාගෙන ගොස් ඇත. 1950 වන විට එක්සත් රාජධානිය ගාමිය පුදේශ සඳහා ද බස්රථ යොදා ගනිමින් ජංගම පුස්තකාල සේවාව වහාප්ත කර ඇත. ජර්මනිය 1926 දි නාගරීක පාදේශවල ජංගම පුස්තකාල සේවාව ආරම්භ කර ඇත. ස්කැනේඩියානු රටවල් තමන්ටම ආවේනික වු වාහන ජංගම පුස්තකාල සේවාව වහාප්ත කිරීමට යොදා ගෙන ඇත. ස්විඩනයේ පළමු ජංගම පුස්තකාලය 1948 දි ආරම්භ කර ඇත. පින්ලන්තයේ පලමු ජංගම පුස්තකාලය 1913 දි අශ්ව කරත්ත මගින් ආරම්භ කර ඇති අතර, 1951 දි බස් රථ මගින් පොත් ලබාදිමට කටයුතු කර ඇත. ඩෙන්මාර්කය 1926 දි මෝටර් රථ යොදා ගනිමින් ජංගම පුස්තකාල සේවාව ආරම්භ කර ඇත.

ශී ලංකාවේ ජංගම පුස්තකාල සේවාවේ ඉතිහාසය

ලංකාවේ ගැමි ජනතාවගේ කියවීමේ රුචිය දැල්වීමේ අරමුණින් ගෙන් ගෙට ගොස් පොත් බෙදාදීමට ජංගම පුස්තකාලයක් ආරම්භ කිරීමට කටයුතු කර ඇත්තේ 1966 මාර්තු 13 වන දින ගාලු කෝරළේ පුධාන සංඝ නායක හා බැද්දේගම ශුි රත්නසාර පරීවේනාධිපති රාජකිය පණ්ඩිත ගණේගම ශුී සරණංකර නාහිම්යන් විසින්ය, කරත්තයක්තුල සකස්කළ පුස්තකාලයක් මේ සඳහා යොදා ගෙන ඇත.

අධායනයේ අරමුණු

මහජන පුස්තකාල මගින් තියාත්මක කරන සේවා පුවර්ධනය කිරීමේහිලා විවිධ පුවේශයන් (Approaches) භාවිතා කරනු ලැබේ. ජංගම පුස්තකාල සේවාව, මහජන පුස්තකාල සේවා පුවර්ධනය සඳහා යොදාගත හැක්කේ කේසේ ද යන්න අධ්යයනය කිරීම මෙහි පුධාන අරමුණ වේ. ලිපියේ සෙසු අරමුණු වන්නේ මහජන පුස්තකාලයක උපයෝජක පිරීස් හදුනා ගැනිම, මහජන පුස්තකාලවල ජංගම සේවා කියාත්මක කිරීමේදි පුස්තකාලයාධිපතිවරුන් සහ කාර්ය මණ්ඩලය මුහුණදෙන බාධක සහ ගැටළු පිළිබඳව සොයා බැලිම, ජංගම සේවා කියාත්මක කිරීමේ දි අවශෘ වන මුලික යටිතල පහසුකම් හදුනා ගැනිම සහ අවශෘ කරුණු අනාවරණය කර ගැනිමයි. ජංගම සේවා කියාත්මක කිරීම පිළිබඳව සහ ජංගම සේවාවල වැදගත්කම පිළිබඳව පුස්තකාලයාධිපතිවරන්ට අවබෝධයක් ලබාදිම, ජංගම සේවා කියාත්මක කිරීම පිළිබඳව පුස්තකාලයාධිපතිවරන්ට අවබෝධයක් ලබාදිම, ජංගම සේවා කියාත්මක කිරීම පිළිබඳව උපයෝජකයින් දැණුවත් කිරීම සදහා භාවිතා කරන කුම පිළිබඳව අනාවරණය කර ගැනිම, සහ උපයෝජකයන්ගේ කියවීමේ හුරු පුරුදු දුරස්ථ වීමට බලපාන කරුණු හඳුනා ගැණීම සෙසු අරමුණු වේ.

අධපයනයේ වැදගත්කම

පුධාන පුස්තකාලයට නොගොස් ජංගම පුස්තකාල සේවාව මගින් යම් පුද්ගලයකුට හෝ කණ්ඩායමකට තම කියවීමේ රුචිය වර්ධනය කර ගැනිමට ඇති පුමුබ අවස්ථාවක් ලෙස ජංගම පුස්තකාල සේවාව හැදින්විය හැක.. මෙම සේවාව පුධාන පුස්තකාලයට පැමිණිමට නොහැකි නාගරීක හා ගාමිය, වැඩිහිටි, ළමා, මහළු, තරුණ, සැමටම ඉතා වැදගත් වන අතර ළමා නිවාස, වැඩිහිටි නිවාස, බන්ධනාගාර, රෝහල්, ආදී විවිධ ආයතන සඳහා ද සුවිශේෂි සේවාවක් ලබාගත හැක.

ජංගම පුස්තකාල සේවාව

මහජන පුස්තකාලයකට ඉතා වැදගත් මෙන්ම අතහාවශා සේවාවක් වශයෙන් ජංගම පුස්තකාල සේවාව දැක ගැනිමට පුළුවන. ජංගම පුස්තකාල සේවාව කළින් සිතාමතාම සැළසුම් කරන ලද කියාවලියක් සේම කාර්ශක්ෂමතාවයක් දැකිය හැකි නිවැසියන්ගේ පුයෝජනය පිණිස පවත්වන සේවවකි. ජංගම පුස්තකාල සේවාවේ සමස්ථ අරමුණ වන්නේ සාධාරණ පුස්තකාල සේවාවක් සැපයිම වැඩි දියුණු කිරීම සහ ඒ මගින් උපයෝජකයින් පුස්තකාල සේවාවට පුවේශ වීමට වැඩි වැඩියෙන් පෙළඹවීමයි. ජංගම පුස්තකාල වඩාත් නමාශිලි පුස්තකාල සේවාවක් සපයන අතර, අසිමිත විශේෂිත ජනගහනයකට පුතිචාර දැක්වීමට හැකියාව ලැබේ.

ජනගහනයේ වර්ධනය හා සමහර පුදේශ ඉක්මනින් වෙනත් පුදේශවලට වඩා දියුණුවිම ද පුස්තකාල පිහිටුවීමට අරමුදල් හිගවීම ද භුගෝලිය හා වෙනත් හේතුන් උඩ උපයෝජකයින් පුස්තකාල සේවාවට පුවේශ වීමට ඇති දුෂ්කරතා හේතුවෙන් ද, ඔවුන්ගේ අධහපන මට්ටම උසස් වීම හේතුවෙන් ද, ගුන්ථ කියවීමට ඇති උනන්දුව වැඩිවිම ද, ජංගම පුස්තකාල සේවයක් ආරම්භ කිරීමට මූලිකචම බලපැමක් ඇති කෙරේ.

පංගම පුස්තකාලයක් සඳහා තෝරානනු ලබන පොත්පත් පාඨක අවශනතා අනුව කියවිමට රුවියක් ඇති පොත්පත් විය යුතුය. සැම පොතක්ම කියවීමට පාඨකයකු සිටිය යුතුය. ඉඩකඩ සීමිත බැව්න් විධිමත්ව සංවිධානය කිරීම වැදගත්ය. ජංගම පුස්තකාල සේවය නිසි සැලස්මකට අනුව නියමිත වැඩ සටහනකට අනුව කියාත්මක විය යුතුය. ජංගම පුස්තකාලයේ වාහනවල කියාකාරීත්වය ඉතා වැදගත් වේ. මෙම අංශයේ සේවයේ නියුතු කාර්ය මණ්ඩලය සේවයට කැපවුණු කාර්ශක්ෂම පියමනාප විය යුතු අතර වෘත්තිය පුතුණුවලත් පුස්තකාලයාධිපතිවරයකුගේ සේවය ද ඉතා වැදගත්ය.

සේවා ස්ථාන තෝරා ගැනිමේ දි පුඡා මණ්ඩල, මහඡන පොළවල්, නිවාස යෝඡණාකුම, කර්මාන්ත ශාලා, කාර්යාල, පන්සල්, සහ පල්ලි ආදි ස්ථාන තෝරා ගැනිම වැදගත් වේ.

මහජන පුස්තකාල ජංගම පුස්තකාල සේවා පුවර්ධනය

පංගම පුස්තකාල සේවා පිළිබඳ පර්යේෂණය සඳහා කොළඹ සහ මහනුවර නගර ආශිතව සහභාගි වූ බනුතරය කාර්යාලවල සේවයේ නියුතු වුවන් පාසල් ශිෂනයින්, ගුරුවරුන්, නිවැසියන් ආඳින් වේ. මෙම පිරිසෙන් ජාතින් වශයෙන් ගත්වීට මහනුවර පුදේශයේ 97% ක් සිංහල ද, 3%ක මුස්ලිම් ජාතික නියෝජනයක් ද දක්නට ලැබුණු අතර දෙමළ ජාතියේ නියෝජනයක් නොමැති විය. කොළඹ පුදේශයේ මෙම තත්වය පිළිවෙළින් සිංහල, මුස්ලිම්, දෙමළ 85%, 9%, 6%, ලෙස වන අතර මෙම පිරිස ස්ති,පුරුෂ ලෙස ගත් විට මහනුවර ස්ති 75% ක්ද පුරුෂ 25% කි. කොළඹ පිළිවෙළින් 72% සහ 18% කි. පර්යේෂණය සඳහා වයසු කාණඩ 06 යටතේ සහභාගි වූ අතර මහනුවර නගරය ආශිතව අවු 10 - 20 කාණඩය 36% ක් වු අතර කෙළඹ මෙම කාණඩයේ නියෝජනයක් නොවීය. අවු 21-30 කාණඩයේ මහනුවර 27% ක්ද කොළඹ 39% ද අවු 31-40 කාණඩයේ මහනුවර 15% ද කොළඹ 30% අවු 41-50 කාණඩයේ මහනුවර 6% කොළඹ 19% ක්ද අවු 51- 60 කාණඩයේ මහනුවර 9% කොළඹ 12% ද අවු 61 වැඩි කාණඩයේ 6% මහනුවර ද නියෝජනය කෙරීනි.

මෙම පිරිසෙන් පුස්තකාල සේවා මගින් පොත් ලබා ගැනිමේ දි වඩාත් කැමති භාෂාව පිළිබඳව වමසන ලදි. කොළඹ සහ මහනුවර යන නගර දෙකෙන් ම 92.5% ක් සිංහල පොත් කියවිමටත් 7.5% ක් ඉංගිසි සහ දෙමළ පොත් කියවීමටත් කැමත්තක් දක්වයි. මෙම පිරිසෙන් මහනුවර නගරය ආශිතව පිළිවෙළින් පුබන්ධ 21%, ශාස්තිය 36% ක්ද ශාස්තිය හා පුබන්ධ 43% කි. කොළඹ පුබන්ධ 42%, ශාස්තිය 30% ක්ද ශාස්තිය හා පුබන්ධ 28% ක් ද වේ. මෙම පිරිසෙන් මහනුවර 78% ක් ජංගම පුස්තකාල සාමාපිකයින් වු අතර 12% ක් ජංගම පුස්තකාල සාමාපිකයිකත්වය ලබාගෙන නොතිබුණි. කොළඹ 97% ක් ජංගම පුස්තකාල සාමාපිකයින් වු අතර 3% ක් ජංගම පුස්තකාල සාමාපිකයිකත්වය ලබාගෙන නොතිබුණි. මෙම

තත්වය මත පෙනි යන්නේ නගර දෙකේම බහුතර පිරිසක් ජංගම පුස්තකාල සේවාව සම්බන්ධයෙන් උනන්දුවක් දක්වන පිරිසක් බවයි.

ජංගම සේවාව ලබා ගැනිමට පහසු ස්ථාන වශයෙන් මහනුවර පුදේශයේ පිරිසෙන් 54% ක් පුඡා ශාලා ආශිතව 15% ක්ද වෙනත් 31% ක්ද වේ. මෙම පුශ්ණය කොළඹ නගරය ආශිතව කාර්යාලගතව 96% ක් ද 04% ක් වෙනත් ආදි ලෙස වේ. මෙයින් පැහැදිලි වන්නේ මහනුවර නාගරීක පුදේශයක් වුවද මෙම නගරය ගාමය පුදේශමය ස්වරුපයක් ගන්නා බවයි.නමුත් කොළඹ තත්වය මිට වෙනස් වන අතර බෝහෝ පිරිස් සති අන්තයේ නගරයෙන් පිටත වාසය කරන රැකියාව සඳහා නගරයට පැමිණෙන බවයි.

මෙම පිරිස සඳහා ජංගම අංශයෙන් පොත් ලබාදෙන කාල සිමාව පුමාණවත් ද යන්න පිළිබඳ පුශ්ණයට මහනුවර 90% ක් පුමාණවත් ලෙසද කොළඹ 78 පුමාණවත් ලෙසද පිළිතුරු සපයා ඇත. මෙමගින් පැහැදිලි වන්නේ මෙම සේවාවෙන් උපයෝජකයින් තෘප්තිමත් බවයි. මෙම සේවාව ලබා ගැනිමට කැමත්තක් දක්වන කාල සිමාව පිළිබඳ පුශ්ණයක් ඉදිරිපත් කළ අතර ඊට ලැබුණු පිළිතුරු වන්නෙ මහනුවර 27%ක් උදැසන කාලයේ ද 45% දවල් ද 34 සවස් කාලයේ ද කොළඹ 33%ක් උදැසන කාලයේ ද 54% දවල් ද 13 සවස් කාලයේ ද යන්නයි.මෙම පිළිතුරු වලින් පෙන්නුම් කරන්නේ කොළඹ නගරය ආශිතව සවස් කාලයේ ඇති කාර්ය බහුලත්වය බව පැහැදිලිය.

ප්ංගම සේවාව කියාත්මක කරන කාර්ය මණ්ඩල පිළිබඳව විමසීමේදි නගර දෙකේම පාඨකයන් කාර්ය මණ්ඩලවල තත්වය විශ්ෂ්ඨබව සඳහන් කර ඇත. එසේම පොත් එකතුව පිළිබඳව ද සතුටුදායක බව සඳහන් කරයි.

ජංගම පුස්තකාල සේවාව පරිහරණය කරන පිරිසෙන් පුධාන පුස්තකාලය සමඟ සම්බන්ධතා පවත්වන පිරිස මහනුවර 66% ක් එන අතර 27% ක් සම්බන්ධතා පවත්වන්නේ නැත 7% නිසි පිළිතුරු ලබාදි නොමැත. පුධාන පුස්තකාලය සමඟ සම්බන්ධතා පවත්වන පිරිස කොළඹ 15% ක් වන අතර 75% ක් සම්බන්ධතා පවත්වන්නේ නැත 10% නිසි පිළිතුරු ලබාදි නොමැත. මෙයින් පැහැදිලිවන කරුණක් වන්නේ පුධාන නගරය වන කොළඹ නාගරීකයේ පුධාන පුස්තකාලය සමඟ සම්බන්ධතා පැවත්විමට කාල වේලාව නොමැති වුවත් මහනුවර පුදේශයේ බහුකරය පුධාන පුස්තකාලය සමඟ සම්බන්ධතා පැවැත්වීමේ කැමත්තක් ඇති බවයි.

නිගමනය සහ නිර්දේශය

ජංගම පුස්තකාල සේවා පිළිබඳ පර්යේෂණයේ පුතිඵල අනුව මහජන පුස්තකාල සේවා පුවර්ධනය කිරීමේහිලා ජංගම පුස්තකාල සේවාව මෙම නගර දෙකේම සාර්ථකතව කි්යාත්මක වන බව නිගමනය කළ හැකිය. එමගින් මහජන පුස්තකාල සේවා පුවර්ධනය වේ, එහෙත් ජංගම සේවාව සඳහා නව මාධ්ය යොදා ගැනීමට ද උනන්දු විය යුතුය.

ආශිත ගුන්ථ නාමාවලිය

- ජයතිස්ස, එල්.ඒ.(1999) පුස්තකාල කළමනාකරණය. කැලණිය. කර්තෘ
- මහජන පුස්තකාල පුමිති (1992) *පස්තකාල පවෘත්ති 13 කලාපය.* 21
- කාරියවසම් බී.ජී. සුනේතුා (2010) දැයෙහි සංවර්ධනයට උරදෙන මහජන පුස්තකාල හා බැඳි වහප්ත සේවා Sri Lanka Library Reviews - Golden Jubilee Issue, 24, 107-112
- එන්.යූ, යාපා (2007) මහජන පුස්තකාල කාර්මික තොරතුරු සේවා විමසුමක් Sri Lanka Library Reviews, 21, 78-90
- චීරසරීය, ඩඞ්.ඒ (2014) මහඡන පුස්තකාල සේවා පුවර්ධනයෙහිලා කළමණාකරණ භූමිකා පුවේශය යොදා ගැනිම සහ.ඒ ආශිත නිපුනතා පිළිබඳ අධ්‍යයනයක්. Sri Lanka Library Review, 28, 30-40
- ජයවර්ධන,එම්,ඩි.එචි.(1992) ජංගම පුස්තකාල සේවාව .*පුස්තකාල පුවෘත්ති*, 13(4), 18-19
- Bridges, Laurie. Rempel, Hannah Gascho and Griggs Kimberly, *Making the case for a fully mobile library* Retrieved from www.emeraldinsight.com/0090-7324.htm
- Gattan, Atif M., Razek1, Mohammed A. (2014) Towards Efficient Mobile Library Services. Paper presented at Fifth International Conference on Intelligent Systems, Modelling and Simulation Sheraton Langkawi Beach Resort Teluk Nibong Langkawi 27 Jan - 29 Jan 2014
- Tutu, James Macharia. (2012) The Impact of Kenya National Library Services (KNLS), Kisumu Provincial Mobile Library Services on Education in Kisumu County. Kenya. *E-journal of Library Philosophy and Practice* Retrieved from http://digitalcommons.unl.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=2096&context=libphilprac

Documentation of Cultural Heritage of Batticaloa District of Sri Lanka: With special reference to digitization of Palm-Leaf Manuscripts – a project

S. Santharooban², T. Ramanan & M. N. Ravikumar

Senior Assistant Librarians, Eastern University, Sri Lanka

Abstract

Having a long historical track, Batticaloa District is enriched with unique heritage contents in folk literature, indigenous medicine, exotic rituals, local drama and theatre, farming and irrigation practices, and food preservation. Vessels of indigenous knowledge and cultural heritage are found in the form of palm-leaf manuscripts, stone inscriptions, folklore and word-of-mouth. Since the pockets of cultural heritage and indigenous knowledge are subject to threats and loss, due to man-made reasons and adverse environmental conditions, these ought to be documented and made available on accessible media like digital repository to take them to the posterity. In this vein, the objectives of the project include discovery of resources possessing heritage values, digitization of the heritage resources, increasing the awareness of preserving indigenous knowledge and cultural entities in the district, and developing a digital repository to preserve cultural values of local communities. Hence, the authors embarked on gathering and documenting these resources. Therefore, the process was started with the identification of the sources of heritage materials as the first phase of the project. And, digitization of identified entities and artefacts was carried out in the following step. Owners and places of palm-leaf manuscripts were identified using snow-ball sampling and conferring on available literature. This paper elaborates on works carried out to gather and digitize the palm-leaf manuscripts, as the first step towards developing a digital repository on Greenstone Digital Library (GSDL), open-source software. Nevertheless, project will gather and digitize other sources of heritage importance in subsequent phases.

Keywords: Batticaloa, Cultural heritage, Digital repository, Indigenous knowledge, Sorcery, Sri Lanka, Tangible and intangible heritage

² Corresponding author (e-mail: santharoobans@esn.ac.lk)

Introduction

Sri Lanka has a unique array of cultural heritage as it has long period of history in human civilization. The country has its own lifestyle and practice in language, religious festivals (of Buddhist, Hindu, Christian and Islamic communities), livelihood activities, food habits, clothing, handicrafts, law and public administration, farming, construction, irrigation systems, and other customs of aesthetic values. Although few tangible cultural heritage entities have been preserved to date, it is still limited and not insatiable. Moreover, there are number intangible cultural heritage entities to be documented.

It is inevitably essential for any society to preserve and sustain its cultural values to align its future generation with cultural identities. This will also serve as a strategy to maintain uniqueness of any community. Each society is evolving by virtue of globalization, in terms of changes in language, lifestyles and overall cultural activities. As a result of that, future generation would not bear their unique cultural identities, thus might disappear in the multinational-multicultural stream they live in. Therefore, a culturally enriched society, if not want to decline from its individuality, should protect and preserve articles that are valuable in terms of local heritage, before they go in to extinction.

The preservation and conservation of cultural heritage protects economically valuable assets of communities. It also preserves the indigenous knowledge components and the sense of sustainability and identity (Jha et al., 2010). Thus, elements and practices that contain heritage values need to be identified and documented.

In this regard, this article sheds light on the scope of discovering and documenting the sources of cultural heritage of Batticaloa District (Sri Lanka) by making advantage of digital tools and platforms to create digital repository. The following account enumerates the threats and challenges to cultural heritage and its documentation, respectively. The project has been commenced with the discovery and digitization of palm-leaf manuscripts of the district. Eastern part of the island, mainly Batticaloa and Ampara Districts have considerable number of cultural heritage entities, most of which were not appropriately documented since the country had 30 years of civil unrest till 2009. Moreover, personal causes such as poverty, ignorance and unwillingness of the community, and natural disasters like flood, cyclone and Tsunami had ruined most of the evidence. Yet, there are numbers of materials and practices to be documented to safeguard region's cultural heritage, before they become extinct.

History of Batticaloa

Being one of the three districts in the Eastern Province of Sri Lanka, Batticaloa has an area of 2,854 square kilometres (1,102 sq mi) and a population of 586,601 (Statistic Handbook, 2015). Evidence reveals that Tamils, Moors and Sinhalese were co-habiting from pre-historic period in Batticaloa (Satkunam, 1980: 49 – 60, as cited in Nadaraja, 1980).

It is surprising to learn that history of the region goes back to Iron Age, as evidence such as Urn Burials and Brahmi stone inscriptions, discovered extensively across the eastern province (Indrapala, 2005: 107, as cited in Gunasingam, 2008: 31). Seneviratne (1985) also supports the existence of Tamils in the period of Urn Burial culture, based on a Brahmi stone inscription found in Trincomalee District. Brahmi stone inscriptions and artefacts connected to early Iron Age culture found in Batticaloa (Kathiraveli area) establishes a fact that sea voyages were common between eastern coast and Poompuhar, (a city in South India, which was submerged into the ocean) (Indrapala, 2005: 102, as cited in Gunasingam, 2008: 32).

Moreover, the history of eastern coast of Sri Lanka was traced both from internal and external evidence (palm-leaf manuscripts, stone and copper plate inscriptions), and it was discovered an Indian King, named 'Mähan', expedited a war march into Sri Lanka in A.D. 1215, and chiefly ruled eastern coast for more than forty years (Thangeswary, 1995). This evinces that the district has comparatively a long history which is supported by stone inscriptions, urn burials, and palm-leaf manuscripts.

Batticaloa, popularly known as 'Land of Singing Fish', was ruled by different kings, tribal chieftains, and heads of small clans in the ancient time its history, and later, after 15th Century, was having the control of Portuguese, Dutch and British rulers till its independence in 1948 (Nadaraja, 1952 & Gunasingam, 2008). Thus, culture of the area was influenced by those rulers and conquerors, especially in religion, architecture, language, education, farming, and arts.

In early days of history of Batticaloa, indigenous knowledge was, as in other parts of the ancient world, recorded in palm-leaf, wooden planks, bronze plates, and bars and pillars of igneous stones and rocks. In addition, a considerable degree of local knowledge has been descended through word-of-mouth from forefathers and people who were experts in particular subjects. Nevertheless, these valuable knowledge and cultural heritage entities were rarely documented and preserved for the benefit of younger generations. Therefore, the

authors took initial steps to discover their existence, and develop a mechanism to capture those elements into digital repository.

Potentiality of Documentation of Cultural Heritage of Batticaloa

The project has distinguishable phases starting from identification of heritage resources, gleaning the data and information related to each entity, digitization of items, and presenting the resources on digital platforms. In the first phase, quest to identify and locate the cultural heritage entities was carried out using existing literature and tapping through known channels. It has been quite challenging for the authors to locate the exact place or person that is bearing the heritage values.

The cultural heritage entities were initially identified through key person interview method. Snow-ball sampling method was employed to create the links by tapping the key-persons. The key persons included senior citizens, priests and personnel from temple authorities, traditional physicians, writers, and academic staff. Interviews were recorded using audio and video recorders. In addition, information on different cultural heritage entities were identified through literature survey of books and articles which were written by local and foreign authors, related to Batticaloa.

These information were later assessed for their reliability and credibility, and the places and persons were visited with appropriate digitizing equipment. For instance, palm-leaf manuscripts and other written documents were digitized using portable scanners and digital camera.

Sources of Cultural Heritage

Cultural heritage of the Batticaloa has been ranging from intangible customs and traditions to tangible cultural entities. The preliminary study identified the following types of sources that carry cultural heritage of Batticaloa Region. These articles of cultural heritage may potentially have both intrinsic and instrumental values. Nevertheless, the purpose of documenting them will serve both values.

The intangible cultural heritage in Batticaloa includes the followings:

a) Family systems and tribal sections: Ancient Batticaloa inhabitants had tribal ancestry or womb-tie lineages (known as "Kulam" and "Kudi") among them, which was not as strict and same as the caste systems elsewhere in the world (Brito, 1876). Marriages and taking sides in temple rituals and cultural events are based on this maternal lineage system. Each community in Batticaloa has separate lineages and divisions based on livelihood activities and ancestral reasons. These systems are fading away with the displacement and dispersal of inhabitants of rural and traditional areas.

- b) Sorcery and traditional medicine: Batticaloa is famously known for its sorcery (commonly known as Black Magic) and traditional medicine (Ethirmannasingham, 1980: 97, in as cited Nadaraja, 1980), which have been fading away in time due to misconceptions in the community. Special rituals and sorcery are believed to be brought in from Kerala, South India. Sorcery has two broader categories, one is intended for defense and the other is to cure diseases (Thillainathan, 2015). Even to date, people in rural temples engage more of spell binding for rituals, though it is waning in time.
- c) Language: The area has its unique way of speaking Tamil words, which had connection with ancient linguistic scriptures found in South India (Periyathambipillai, 1980: 157, as cited in Nadaraja, 1980). With the introduction of English medium education, literary application of Tamil language was shrinking in parlance and is slowly vanishing, which cannot be retrieved without proper documentation. It is noteworthy to mention here that a Tamil-Tamil dictionary was published by Selvarasakopal and Selvarasakopal (1984) (local authors) on Tamil words native to Batticaloa region. According to this dictionary, it is hard to understand the terminologies used by local Tamil people of Batticaloa by a Tamil speaking persons of other part of this country.
- d) Religious and cultural entities: Dr. S Jeyshankar (personal communication, November 28, 2014) points out that stanza and songs sung in temple festivals contain ample amount of historical evidence. Indigenous rituals and festivals have hidden lines of performance and process. These are not disclosed to people who do not deserve or eligible by criteria drawn by specialists and forefathers of that knowledge. Lord Muruga and Goddess (mainly Kotravai and Kannaki) worships were predominant among traditional inhabitants of Batticaloa, and they continue that to date. It was discovered that ancient Batticaloans had worshipped trees, and they continued to do so even when the tree died. Traditional temples in Batticaloa were originated from this peculiar worship, thus many temples were built around or by trees. Another significant worship entity is "Paththathi", which is a unique type of ritual procedure that varies from mainstream

Hindu rituals. Meanwhile, worships of Veddas were also profoundly discovered, and are still in practice in deep pockets of the area (Thillainathan, 2015).

- e) Traditional Play: Religious festivals are often associated with *kaavadi* (devotees pierce skins with spikes), fire-walking, and folkdances *Koothu*. Religious epics and public awareness are staged in those folkdances. *Kombu Murippu* is another type of unique cultural event, which is more like a strategic game. In this peculiar game, inhabitants divide themselves into northern and southern sides, where victory solely dependent on inherited strategy and diplomacy carried out in the beginning of the play.
- f) People: Indigenous knowledge in Batticaloa is spanning across farmers' communities, fishermen society, Ayurveda and Siddha medical doctors, folklore singers, Veddas' communities, cane workers, handloom and mat-makers, laureates, and sculptors. There are villages that have an established Goldsmith society that has its own way of cultural values and local knowledge of making gold and silver jewelleries and ornaments.

Ample amount of intangible or tacit knowledge of any society is stored up in people who inherit that precious knowledge to descendants and their disciples. These resources are greatly ignored and left behind, especially in this techno-driven world. For instance, strategies in *Kombu Murippu* (a game unique to Batticaloa), styles in story-telling, and songs for folkdance are rarely recorded and have slowly become extinct in practice. Brass works is one of the oldest cottage industries in Batticaloa, which is abandoned in the new era. Likewise, techniques and knowhow of handlooms and mat making do have instrumental or economic values that could be honed through sustainable documentation processes.

The study also identified the following types of sources that carry tangible cultural heritage of Batticaloa; however they are not confined to a few types.

a) Palm-leaf manuscripts: In Batticaloa District, palm-leaf manuscripts are scattered among individuals, and are more or less in perilous condition due to negligence to preserve them. Unfortunately, there was no extensive study previously carried out to survey the availability of such manuscripts in this area. Initial observations suggest that only a few are in temples, museum and libraries, and the majority rest in the hands of individuals, who are reluctant to exhibit to 'outsiders.'

It is very difficult to identify their exact dates of writing of most of the manuscripts, as they have used 'Hindu date system' and were not in Indo-Arabic numerals. Some of them are said to be 300 years old, but no proof are identified yet. One palm leaf manuscript mentions that it was written by the Batticaloa Representative of the last Kandian King. Of the manuscripts identified by date, the oldest one is of 1821, though the events they speak about date many centuries back. The number of leaves in palm-leaf manuscripts that were discovered ranges from 15 to 1000.

A preliminary study conducted by Santharooban et al. (2012) have identified sixty-one (61) palm-leaf manuscripts from ten (10) individuals and two (02) institutions. The manuscripts include various subjects such as astrology, devotional scriptures, history, palmistry, rituals and mantra and medicine. The medicinally important PLMs exhibit different disciplines of traditional medicine, such as general medicine, medicine for child birth & child rearing and medicine for snake bite, Ayurvedic medicine, and veterinary medicine (Santharooban et al., 2012).

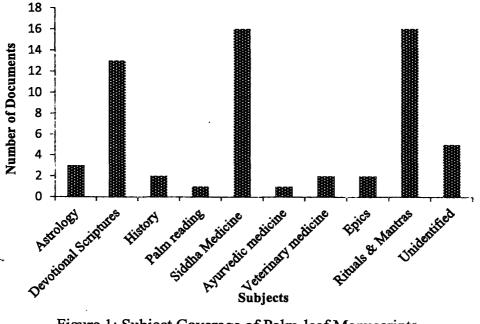

Figure 1: Subject Coverage of Palm-leaf Manuscripts (Source: Santharooban and Ramanan, 2014)

As seen in Figure 1, contents of palm-leaf manuscripts vary from indigenous medicine to devotional stanza to astrology. Much of historical knowledge of Batticaloa was drawn from the information interpreted from palm-leaf manuscripts. Texts of stone and copper plate inscriptions were found to have been transferred onto palm-leaves.

Dr. S. Jeyshankar (personal communication, November 28, 2014) says that older people had the knowledge of preserving those palm-leaf manuscripts by applying Citronella oil

and a particular leaf-extract in every six months or one year. This process will prolong their durability. However, as he continues, the knowledge of preserving palm-leaf manuscripts has vanished with the demise of the owners. Therefore, these vulnerable materials should be protected from both natural and man-made destructions, and preserved for posterity.

- b) Stone inscriptions: Stone inscriptions are found in two types, one is pillar stone inscriptions and the other is slab- stone engraves (Thangeswary, 1995). It is astonishing that some stone inscriptions found in Batticaloa are as old as some 300 B.C. For example, several stone inscriptions including Nuwaragala and Kusalanakanda (also called as *Kusalanar malai*) rock inscriptions were in *Nagara* and Asoka characters/ letters. In addition, Thirukoyil (an area located south of Batticaloa District) stone inscriptions describe the legacy of land from kings to benefactors of temples (Canagaratnam, 1921). These ancient resources are essential to help ameliorate the historical events found in existing sources.
- c) Other artefacts: In this category, authors have considered wooden furniture, handicrafts, stone utensils, ceramic vessels, bronze works, and jewelleries. Wooden furniture were made out of timbers brought from India and Rangoon (Myanmar) and they mostly exhibit peculiar and delicate way of woodcraft. Stone utensils make up grinders, pestle, and oil-extractors. Temple chariots, which carry deities, are century old and adorned with highly delicate and quality works of carvings and wooden statues. For example, *Kokkatticholai* (a scared place in located South West of the Batticaloa town) temple chariot is reported to be as old as from 16th Century. Ceramic pots, jars, chandeliers and ornaments are not old as bronze materials found in old households. They are believed to have been in use from 17th Century; however no documented verification is yet found. Unfortunately, it was found that people have the habit of selling bronze and metal items to pawn brokers, or discard them without knowing the value. Therefore, many valuable artefacts have permanently been lost.

Digitization of Palm-Leaf Manuscripts

Importance of and increasing threats to these cultural heritage elements of Batticaloa District, are the impetus for documentation and digitization. Thus, these valuable assets could transfer the heritage to next generations. All the tangible and intangible will be documented through suitable digital medium such as audio, video, image formats. Documented and digitized materials will be made available to the public from a digital library. Although the ultimate aim of this project is to document all the cultural heritage entities, the authors have started to digitize the Palm Leaf Manuscript (PLMs) available among the individuals in Batticaloa region.

i) Identification of Owners of Palm-Leaf Manuscripts

The project involved the field works to identify the owners who possess the palm-leaf manuscripts with the help of the information of the previous study of Santharooban and Ramanan (2014), and through personal interviews with cultural officers of each DS division, temple authorities, folk singers and traditional physicians.

ii) Digitization of Palm-Leaf Manuscripts

The owners will be adequately informed about the project and the importance of preserving palm-leaf manuscripts and consent was obtained from them to digitize the manuscripts. Digitization was done by high speed overhead scanner. The image was obtained on .jpg format. Since each leaf was handled with maximum care to prevent damages, the digitization has been a tedious task.

iii) Creation of Digital Library

The image files were edited without losing their originality and content. All these files are indexed based on metadata standard or schema. Metadata standards employed by renowned cultural institutions are Dublin Core, POLIS, LIDO and CARARE (Ronzino, Hermon & Niccolucci, 2012). Besides, the web portal is expected to gather huge amount of data input which could probably be media files along with regular digital documents. In such case, the digital repository system should abide by accepted protocols to ensure interoperability.

The above activities are continuing to develop the repository. However, the following activity is yet to be carried out.

iv) Audio Recording of Transcription

The local experts who are capable of reading the manuscripts will be approached to read and interpret the content with satiable description. Transcripts will be saved using voice recorder. This activity depends on the availability of local experts of palm-leaf script reading and interpretation.

Challenges to Digitizing PLMs

The primary challenge to digitizing the palm-leaf manuscripts is to find the bearers of those resources. This becomes intense when the area is geographically large and complex in habitat. Another associated obstacle is the owners are reluctant to reveal their possession due to cultural beliefs. Therefore delicate efforts were made to convince them to spare their manuscripts for digitizing.

Another important issue related to the project is lack of monetary sources, which are needed for procuring equipment and stationeries, and to pay the logistics associated with field and lab activities. Nevertheless, these challenges are being managed and tackled with appropriate strategies such as using social media to gather and tap potential sources of heritage resources. Exploiting open-source software to create the repository is another strategy to manage the shortage of funds.

Conclusions

With its long historical background, the Batticaloa District is enriched with a vast range of cultural and indigenous entities that need to be documented before they perish. These heritage elements contain both intrinsic and instrumental values that would immensely contribute to the development of inhabitants and the region. However, these articles and practices of local heritage are subject to natural and man-made threats, which ruined them in the past, especially by cyclones, flood, war, and Tsunami.

As bearers of indigenous knowledge and entities of cultural heritage are prone to demise and deterioration, there has been vital need for the local community to preserve its social identity in this rapidly evolving world. Using digital repositories and web portals give way to dynamic process of documentation, which will later lead to building curiosity in young generation who will be involved in research of cultural heritage and local knowledge. In this regard, palm-leaf manuscripts are being identified, documented and digitized to develop the heritage collection of the digital library. Before these valuable articles go into extinction, active efforts should be executed to take the cultural values to the new generation by means of online media and digital repositories. Most importantly, the outcome of this project will develop cultural tourism so that invite more tourists to Batticaloa and Eastern Province. Therefore, identifying and preserving the sources of cultural heritage will not only streamline

local knowledge but also give rise to economically valid movements in Batticaloa, such as cultural tourism through environmentally friendly entrepreneurships.

References

Britto, C. (1876). The Mukkuva Law or Rules of Succession among the Mukkuvars of Ceylon. Colombo, H.D. Gabriel.

Canagaratnam, S. O. (1921). The Monograph of Batticaloa District Eastern Province, Ceylon. Colombo: H.R. Cottle Government Printers, Ceylon, pp. 5, 29-34.

Statistical Handbook (2015) Planning Unit, District Secretariat Batticaloa.

Gunasingam, M. (2008). Tamils in Sri Lanka: A Comprehensive History c.300 B.C. - c.2000 A.D., Sydney, MV Publications, South Asian Studies Center.

Jha, A. K., Barenstein, J. D., Phelps, P. M., Pittet, D., and Sena, S. (2010). Cultural Heritage Conservation. In Safer Homes, Stronger Communities: A Handbook for Reconstructing After Natural Disaster. Washington, DC: The World Bank.

Nadaraja, F. X. C. (1952). History of Batticaloa ('Mattakkalappu Maanmiyam'). [Tamil] Batticaloa: Nadaraja Publishers.

Nadaraja, F. X. C. (ed.). (1980). Wealth and Life of Batticaloans ('Mattakkalappu Makkal Valamum Vaalkkaiyum'). [Tamil] Batticaloa: Hindu Youth Alliance.

Ronzino, P., Hermon, S. & Niccolucci, F. (2012) A metadata schema for cultural heritage documents. Retrieved from https://www.academia.edu/1227094/A_Metadata_Schema _for_Cultural_Heritage_Documentation

Santharooban, S. & Ramanan, T. (2014). Discovery of Palm-leaf Manuscripts in Batticaloa, Sri Lanka, International Conference on Future Museums: An Asian Perspective, Center for Asian Studies, University of Kelaniya, pp. 170-176.

Santharooban, S., Gayathri, T. & Prashanthan, B. (2012). A pilot survey of the palm leaf manuscripts in Batticaloa district. NILIS symposium 2012, 22-23rd November.

Selvarasakopal, P.P., & Selvarasakopal, K.T. (1984). Dictionary of Tamil Words and Phrases of Batticaloa-Sri Lanka. Jeeva Press. Batticaloa, Sri Lanka

Seneviratne, S. (1985). The Archeology of Megalithic Black and Red Ware Complex in Sri Lanka. *Ancient Ceylon*, 5, 246-260.

Thankeswary, K. (1995). History of King Mähan ('KalingaMaahan Varalaaru'). [Tamil] Arayampathy: Anpu Publishers.

Thillainathan, S. (2015). Mattakkalappu Thamilar Pannpaatu Marapukal (Customs and traditions of Batticaloa Tamils). [Tamil] Kumaran Book Shop.

A Bibliometric assessment of research literature on Ebola virus disease based on Scopus database

Komathy Murugathas³ Senior Assistant Librarian, Medical library, University of Jaffna S.Navaneethakrishnan Senior Assistant Librarian, Library, University of Jaffna ksnavan@yahoo.com

Abstract

Ebola virus disease is a highly infectious viral hemorrhagic fever in human and other primates caused by Ebola virus. The largest outbreak in year 2014 has drawn the attention of many researchers in the world. The study attempted to identify the global trend in research activities on Ebola and the productive country, productive author, degree of collaboration and productive articles among the Ebola related literature. The study period was from 1977 to 2015. The Ebola related publications indexed in Scopus database was considered for the study. The study gives an understanding of the global trend on Ebola virus research. Further it identified that leading role in Ebola research was United States (US); Feldmann, H from Unites States was the most productive author and Journal of Virology was the most productive journal publishing more number of literatures. Internationally more prominent journal Science and Nature published in US and United Kingdom respectively, dominate as venues for the mostly cited Ebola related papers.

Keywords: Ebola virus; Bibliometric analysis; Scopus; Research literature

³ Corresponding author (e-mail: jaffnamed@yahoo.com)

Introduction

Ebola virus disease is a rare and deadly disease caused by infection with one of the Ebola virus strains. The disease has high mortality rate often between 50% and 90%. World Health Organization reported that worldwide, there have been 28,601 cases of Ebola virus disease and 11,300 deaths as at 31st December 2015(WHO, 2016). Guinea, Liberia, and Sierra Leone are the mainly affected countries in the world. Ebola was initially discovered in 1976 near the Ebola River in what is now the Democratic Public of Congo. Since then, outbreaks have appeared sporadically in several African countries. The 2014 outbreak is the largest Ebola outbreak in history. As it is a lethal and highly infectious disease, it has drawn a great concern of many researchers on this viral infection.

"Bibliometric assessments are based on the assumption that most research findings are published in international journals where they can be read and cited by other researchers" (Rehn & Kronman, 2008). There are many bibliometric studies conducted on various infectious diseases. Vera-Polania et al, (2015) studied on Chikungunya and reported the global growth of literature. Bibliometric analysis of Dengue research in India analyzed the involvement in Dengue research by Indian researchers (Bhardwaj, 2014). Bibliometric studies are useful to identify the research trend in a subject. This paper is attempted to study the global research trend on Ebola virus from1977-2015.

Objectives

The main objective of the study was to conduct a bibliometric assessment of research publications related to Ebola virus. Further the research sought to identify the global trend in research activities on Ebola and the productive country, productive author, Degree of collaboration, productive articles among the Ebola related literature.

Methodology

The research method of this study was a bibliometric analytical method which adopts a detailed analysis of secondary data. "Scopus" is the widely accepted database by the academic community and also it offers author profiles which cover affiliations, number of publications and details on the number of citations to each indexed article. The data for the study was derived from Scopus database in first week of March 2016. Research publications related to Ebola virus indexed in Scopus database from 1977 up to the end of year 2015 were

retrieved by using the search term 'Ebola" (available in title, abstract and keywords) for analytical purpose. Basic search method was used in order to include all types of documents indexed in Scopus. The retrieved data showed that earliest publication on Ebola indexed on Scopus database was from 1977. There were a total of 6,217 publications including all types of documents published from the beginning (year 1977) up to the end of year 2015. Bibliographic details of mostly cited 2000 publications were selected as a sample for the analysis of the study. The selected data was analyzed using Microsoft Excel 2007 and Bib excel developed by Persson, Danell, & Schneider, (2009) in terms of bibliometric parameters.

Results and Discussion

Growth of publication

There were total of 6,217 publications were indexed in Scopus during the study period. Figure 1 shows increasing trend in growth of publications over the study period. It clearly shows the sharp increase in number of research outputs on Ebola virus between 2014 and 2015. Although it was about thirty years of study, 56% of the documents were published during two years period which was in year 2014 and year 2015. It can be said that most of the research activities were taken place after the severe Ebola virus infection reported in year 2014.

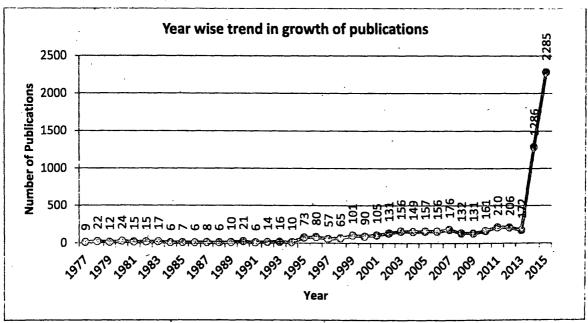

Figure 1: Growth of publications on Ebola research from 1977 to 2015

Degree of Collaboration (DC)

The degree of collaboration is above 0.5 throughout the study period. In most of the years, DC is above 0.8 within the study period except for a few years. It shows that multi-authored research papers lead the prominent position indicating cooperative research work on Ebola virus.

Country productivity

Rank order	Name of the Country	Number of authors	Percentage (%) of authors
1	United States	3449	52.00
2	Germany	361	5.40
3	United Kingdom	335	5.50
4	France	310	4.67
5	Canada	285	4.20
6 [·]	Japan	181	2.70
7	Belgium	108	1.60
8	Gabon	93	1.40
9	Switzerland	92	1.40
10	Spain	80	1.20

Table 1: Geographical distribution of authors

Table 2 presents the ranked list of productivity of countries. There were a total of 6629 authors from 166 different countries all over the world. The majority of the authors, which was 52% of the total authors, were from the United States (US). The study identified globally the leading role in Ebola research was conducted in the United States and it was followed by Germany, the United Kingdom, France and Canada.

Ranking of the productive authors

A total of 6857 authors contributed 2000 research papers in this study sample. Table 2 shows ranking of the top ten most prolific authors based on the number of citations recorded on Scopus. Further the table 2 shows the number of papers published on Ebola by each author during the study period. The study identified that the most productive author based on the number of publications and the highest number of citations was Feldmann, H. from the US with 153 research publications and a total of 7277 citations from Ebola literature within the study sample.

No	Name of the author	Total number of citations	Total number of publications
1	Feldmann, H.	7277	153
2	Geisbert, T.W.	7271	85
3	Rollin, P.E.	5886	68
4	Jahrling, P.B.	5857	66
5	Sanchez, A.	5360	52
6	Peters, C.J.	4461	48
7	Nichol, S.T.	4392	58
8	Ksiazek, T.G.	3923	49 ,
9	Klenk, HD.	3752	40
10	Hensley, L.E.	3570	53

Table 2: Most productive top ten authors from 1977 -2015 ranked by total number of citations

Highly cited articles

The study attempted to identify the highly cited articles on Ebola literature. The total number of time, an article was cited which was recorded in Scopus was retrieved and analyzed. Ranking of top ten articles were listed in Table 3. It clearly demonstrates that many of the mostly cited articles were published by Science, Nature and Nature review. It is interesting to note that an article published in 1978 was ranked in the seventh position among the mostly cited articles. All the other articles were published in year 2000 or after that. Internationally more prominent journals Science, Nature and Nature review published in the US and the United Kingdom respectively, dominate as venues for the mostly cited top six Ebola related papers.

Title No Year Citations Source journal 1 Emerging infectious diseases of wildlife -Threats to 2000 1564 Science biodiversity and human health Global trends in emerging infectious diseases 2 2008 1436 Nature Knocking down barriers: Advances in siRNA delivery 3 2009 1171 Nature Review 4 Furin at the cutting edge: From protein traffic to Nature Review 2002 584 embryogenesis and disease 2008 Viral membrane fusion 550 Nature Review 5 Fruit bats as reservoirs of Ebola virus 2005 547 Nature 6 7 Isolation of the etiologic agent of Korean hemorrhagic fever 1978 508 Jou.of.Inf.Dis 8 2007 Guideline for Isolation Precautions: Preventing 2007 497 Ame.Jou. Inf. Transmission of Infectious Agents in Health Care Settings Con 9 HIV-1 and Ebola virus encode small peptide motifs that 2001 477 Nature medicine recruit Tsg101 to sites of particle assembly to facilitate egress Development of a preventive vaccine for Ebola virus infection 10 2000 465 Nature in primates

Table 3: Ranking of the mostly cited articles on Ebola research between 1977-2015

Ranking the productive journals

Table 4: Most productive journals publishing Ebola literature

No	Journal	Total	%
		Publications	Share
1	Journal of Virology	188	9.4
2	Journal of Infectious Diseases	143	7.2
3	Virology	76	3.8
4	The Lancet	62	3.1
5	PLoS Pathogens	46	2.3
6	Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America	44	2.2
7	New England Journal of Medicine	40	2
8	Science	38	1.9
9	Emerging Infectious Diseases	37	1.85
10	Antiviral Research	33	1.7

The study identified that there are collectively 520 journals publishing Ebola related literature. Table 4 presents the top ten productive journals publishing literature on Ebola based on the number of papers in the study. The Journal of Virology published in the US had published most number of literatures in this study. It was followed by Journal of Infectious Diseases, Virology and Lancet.

Among the listed ten journals, eight journals are published from the US. It clearly indicates that US takes the leading role in Ebola research.

Conclusion and Recommendations

The study identified the global trend in research studies on Ebola virus disease between 1977 and 2015. Findings of the analysis revealed that multi-authored articles occupy the prominent position indicating the cooperative research work. In respect to the country productivity, the leading role in Ebola research was the United States (US) and it was followed by Germany, the United Kingdom, France and Canada. The most productive author based on the number of publications and the highest number of citations was Feldmann, H. from the US with 153 research publications and collectively a total of 7277 citations recorded in Scopus on Ebola within the study sample. The most productive article was Emerging infectious diseases of wild life published in year 2000 with 1564 citations recorded in Scopus. The Journal of Virology published in the US published had the most number of literatures in this study. Internationally more prominent journals Science, Nature and Nature Review published in the US and the United Kingdom respectively, dominate as venues for the mostly cited five Ebola related papers. Though the infectious disease of Ebola was identified in year 1976, majority of the research findings were published after the severe outbreak in year 2014. It is the time to generate more research activities to control and eradicate the lethal infectious disease and make the world free from Ebola without waiting for the next sporadic infection.

References

Bhardwaj, R.K. (2014). Dengue Fever: A Bibliometric Analysis of India's Contributions to the Research Literature of This Dangerous Tropical Disease. *Science & Technology Libraries*, 33:289–301.

Persson, O, Danell, R., & Schneider, J. W. (2009). How to use Bib excel for various types of bibliometric analysis. Celebrating scholarly communication studies: A Festschrift for Olle Persson at his 60th Birthday, 9-24.

Rehn, C, & Kronman, U. (2008). Bibliometric handbook for Karolinska Institutet. Huddinge: Karolinska Institutet.

Vera-Polania, F., Muñoz-Urbano, M., Bañol-Giraldo, A. M., Jimenez-Rincón, M., Granados-Álvarez, S., & Rodriguez-Morales, A. J. (2015). Bibliometric assessment of scientific production of literature on chikungunya. *Journal of infection and public health*, 8(4), 386-388.

World Health Organization (WHO), 2016. Situation report. Available at: http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/206313/1/ebolasitrep_12may2016_eng.pdf?ua=1 Accessed on 16/3/2016. Role of libraries in achieving the Sustainable Development Goals in Sri Lanka S.M.V.N.K.S. Wickramasinghe Knowledge Management Assistant, United Nations Information Centre kumariwick@gmail.com

Abstract

At the dawn of the new millennium world leaders identified eight development goals to be achieved for the betterment of the world. Many of these Millennium Development Goals reached the expected targets by 2015, but some goals needed more time and attention in order to accomplish them. The Sustainable Development Goals (SDGs) are the corollary to the world issues that the World leaders identified at the United Nations last year. All the sectors of society are expected to promote, implement and support the 17 SDGs to be achieved in 2030. This paper introduces the SDGs and discusses the role of global and local actors in Library and Information Science in achieving the global development goals

Key words: Millennium Development Goals, United Nations, Library and Information Science

Introduction

Change is inevitable. Change can be owed to natural or manmade causes. People changed the world gradually. According to the Cambridge dictionary "Development is the process in which someone or something grows or changes and becomes more advanced". Some consequences of development can be considered as destruction to the environment as the concern of mankind was only the economic and technological development. However, development has a broader meaning than just economic development. The globalized world considered that human development is equally important in the present time.. Recent United Nations documents emphasize "human development," measured by life expectancy, adult literacy, access to all three levels of education, as well as people's average income, which is a necessary condition of their freedom of choice. (Subbotina & Sherm, 2000)

The answer to many man made issues like climate change, natural disasters and pollution is sustainable development. It is understood that if development is not sustainable the world is in danger. Sustainable development is development that meets the needs of the present without compromising the ability of future generations to meet their own needs containing two key concepts. The first is the concept of needs, in particular the essential needs of the world's poor, to which overriding priority should be given; and the second is the idea of limitations imposed by the state of technology and social organization on the environment's ability to meet present and future needs. (IISD, nd)

Millenium Development to Sustainable Development

Sustainable development is a holistic approach and there are three core elements. These are economic growth, social inclusion and environment protection that need to be harmonized in a process of development. Eradicating poverty in all its forms and scopes is an essential obligation for sustainable development. In order to fulfil that requirement and to promote sustainable, inclusive and equitable economic growth, opportunities must be created for all with reduced inequalities promoting integrated and sustainable management of natural resources and ecosystems.

National Conference on Library and Information Studies (NACLIS 2016) 23rd June 2016

The Sustainable Development Goals were approved at the United Nations (UN) General Assembly by 193 nations. The UN was created by the World Leaders after the Second World War to prevent another world war. It is considered to be a world parliament and the General Assembly is the main forum where the leaders of nations discuss the global problems annually. During 2000, at the General Assembly the world leaders agreed upon 8 development goals, labeled as "The Millennium Development Goals (MDGs), that they felt were needed and also to achieve half of the targets set by these goals, by 2015. The Millennium Development Goals, are the world's time-bound and quantified targets for addressing extreme poverty in its many dimensions-income poverty, hunger, disease, lack of adequate shelter, and exclusion-while promoting gender equality, education, and environmental sustainability." (UN, 2006)

As the MDGs era comes to a conclusion with the end of the 2015 the world leaders have worked on a set of global development goals. Many consultative sessions were conducted with the experts, general public, youth, members of civil society and the result was the official launch of the bold and transformative 2030 Agenda for Sustainable Development adopted by world leaders last September at the United Nations. Therefore, it is a political commitment by the nations, which means that each and every one of us have a responsibility to support the respective government to achieve all 17 goals by 2030 as it is a shared global vision and a to do list for the future.

Sustainable Development Goals

According to the General Assembly Resolution A/RES/70/1 following are the Approved SDGs.

- Goal 1. End poverty in all its forms everywhere
- Goal 2. End hunger, achieve food security and improved nutrition and promote sustainable agriculture
- Goal 3. Ensure healthy lives and promote well-being for all at all ages
- Goal 4. Ensure inclusive and equitable quality education and promote lifelong learning opportunities for all-
- Goal 5. Achieve gender equality and empower all women and girls
- Goal 6. Ensure availability and sustainable management of water and sanitation for all

- Goal 7 Ensure access to affordable, reliable, sustainable and modern energy for all
- Goal 8. Promote sustained, inclusive and sustainable economic growth, full and productive employment and decent work for all
- Goal 9. Build resilient infrastructure, promote inclusive and sustainable industrialization and foster innovation
- Goal 10. Reduce inequality within and among countries
- Goal 11. Make cities and human settlements inclusive, safe, resilient and sustainable
- Goal 12. Ensure sustainable consumption and production patterns
- Goal 13. Take urgent action to combat climate change and its impacts
- Goal 14. Conserve and sustainably use the oceans, seas and marine resources for sustainable development
- Goal 15. Protect, restore and promote sustainable use of terrestrial ecosystems, sustainably manage forests, combat desertification, and halt and reverse land degradation and halt biodiversity loss
- Goal 16. Promote peaceful and inclusive societies for sustainable development, provide access to justice for all and build effective, accountable and inclusive institutions at all levels
- Goal 17. Strengthen the means of implementation and revitalize the Global Partnership for Sustainable Development.

Although there are 17 goals they are interconnected and 169 targets also have been identified for them. As an example if the goal 4 can be achieved it can be seen that many goals like 1,2, 3, 5, 10, 16 and many more can be achieved easily.

The relationship between the information and development

There is a close relationship between information and development. Information is the lifeline of development. According to Karki (2006) Information, as a vital resource for problem solving, decision making, education and knowledge updating, has no boundaries. Everybody, including state and society requires it to achieve their goals and objectives. Therefore it is considered as a power resource equal to other natural resources. In some cases, it is even more important than other resources.

Libraries are the places where information is collected, processed, managed and disseminated. Hence librarians are also stakeholders of development. New and validated information resources on health, education, innovation, preservation of resources, food security and many important subjects can be made known to the general public through libraries. The new technological tools can be utilized to give maximum access to these information sources.

Libraries can be effectively used for outreach activities to empower the powerless, to engage citizens in content creation, to preserve folk literature and folk lore. In order to strengthen their activities, libraries should take necessary steps to understand user needs and provide services according to the format they prefer as quickly as possible. The librarians should be empowered to be part of the development agenda.

IFLA and the global development agenda

The International Federation of Library Associations (IFLA), understanding the importance of libraries and information centers in contributing towards global development, has forged partnerships with other stakeholders in this connection. The IFLA trend report is such an initiative. The report is an initiative to address the impact of new technological developments on different sectors of society. "The IFLA Trend Report takes a broader approach and identifies five high level trends shaping the information society, spanning access to education, privacy, civic engagement and transformation. Its findings reflect a year's consultation with a range of experts and stakeholders from different disciplines to map broader societal changes occurring, or likely to occur in the information environment."

(IFLA, 2013). The IFLA trend report can be accessed at

http://trends.ifla.org/files/trends/assets/insights-from-the-ifla-trend-report_v3.pdf

Moreover, the Lyon Declaration on Access to Information and Development was passed in August 2014. There are 602 signatories to the convention and it says, "we, the undersigned, believe that increasing access to information and knowledge across society, assisted by the availability of information and communications technologies (ICTs), supports sustainable development and improves people's lives. We therefore call upon the Member States of the United Nations to make an international commitment to use the post-2015 development agenda to ensure that everyone has access to, and is able to understand, use and share the information that is necessary to promote sustainable development and democratic societies." (IFLA, 2014). In implementing the resolution, IFLA has positively contributed to the SDG consultation sessions and has encouraged other librarians to do so as well.

In order to the achieve the universal goals a national commitment is needed. Therefore, IFLA has requested each country to draft national strategies and plans to implement, track and report its own progress towards each target. This will provide the opportunity for the library community in each country to communicate to their government leaders how libraries serve as cost-effective partners for advancing their development priorities. Advocacy is essential now to secure recognition for the role of libraries as engines of local development, and to ensure that libraries receive the resources needed to continue this work.

IFLA has recognized three strategies to achieve its objective namely to a) work with the international library community to develop its position on the post-2015 development framework, b) to work with allies in civil society and the development community to advocate access to information as an element of the post-2015 development framework and c) to work with Member States to raise awareness of libraries as agents for development access to information in the post-2015 context. The toolkit enables the Library and Information Community to secure recognition for the role of libraries as engines of local development, and to ensure that libraries receive the resources needed to continue this work. It will also be supportive in advocacy at the local level, and organizing activities to increase awareness of the UN 2030 Agenda in their own library.

The toolkit will help to understand the UN 2030 Agenda process; IFLA's advocacy; understand how the UN 2030 Agenda will be implemented at the national level; organize meetings with policymakers to demonstrate the contribution libraries and access to information make to national development, and across the SDGs; Monitor the UN 2030 Agenda and implementation of the SDGs and to create awareness among library users about the SDGs.

SLLA and SDGs

The Sri Lanka Library Association (SLLA) believes in empowering the members of the library profession in the country. SLLA has already taken some initial steps to promote the SDGs within the Library and Information Community. The role of IFLA in promoting and achieving the SDGs was highlighted at the lecture delivered by the Secretary General of IFLA on 29th December 2015 jointly organized by SLLA and the National Library of Sri Lanka at the Auditorium of the National Library Service Board in Colombo to the SLLA members. Professionals with good work ethics is essentially a resource to promote the SDGs and IFLA Building Strong Library Associations (BSLA) funded Training of Ethics trainers was held in March 2016 in Colombo. The twenty SLLA members representing all the library sectors will conduct ethics training for the information professionals in the country within next two years.

Each year SLLA conducts training sessions for the professional development of different library sectors and the discussions are underway to promote good development practices through the libraries with the support of the UN Information Centre in Sri Lanka. Also discussion are currently in progress to develop mechanisms to work closely with the National Library Service Board of Sri Lanka to increase the awareness of the public and school librarians in the country on SDGs and in turn to implement them in their respective libraries. The necessary resources will be accessed through the UN Information Center in Colombo.

Development Activities for Community Outreach

The UN Information Centre in Sri Lanka has conducted SDG Awareness Sessions targeting the youth population in the country. The outreach programmes included lecture series for more than 1500 youth covering all 9 provinces of the country with the support of civil society organizations such as the UN Association of Sri Lanka and the Universal Peace Federation and the other UN organizations in Sri Lanka. UNIC also conducted Awareness Sessions for undergraduates in Jaffna, Wyamba Universities, National Institute of Social Science as well as in American National College. Few school programmes in Galle, Kalutara and Malambe were conducted. A SDG exhibition at the Youth National Event (Yovunpura) in Mihintale was organized on the invitation of the National Youth Services Council. UNIC has translated some resources on SDGs to the local language and is in the process of sharing them with the libraries.

Development Activities of the Library Sector in Sri Lanka

When looking back it is visible that the librarians of Sri Lanka have been actively involved in the development activities of the country. The National library organizes different events in the public libraries to increase the reading habits of Sri Lankans. Librarians of the National Environment Authority go out to the rural areas and conduct awareness session on protecting the environment and conduct guizzes and other competitions on environment related issues. University librarians share their knowledge and skills by conducting outreach activities to improve the lives of the people. School librarians organize knowledge sharing sessions with other under resourced librarians and also organize information literacy programmes for the staff and students through innovative activities. Most of the libraries in Sri Lanka have digitized catalogues and the users are able to access the information easily. Some public librarians visit under resourced areas and provide library facilities. The outcome of the increased library service can be measured by the high literacy level (95.7% according to Department of Census and Statistics, 2012) in Sri Lanka and a medium human development??? according to the UNDP Human Development Report 2015 as per information is a key to the development. The evidence shows that many Sri Lankans have participated in the "My World Campaign" too. My World Campaign is the opportunity given to the general public and youth in particular to vote for the goals they wanted and the 17 goals were finalized after considering all the factors.

Conclusion

The United Nations Secretary General has said that "The 2030 Sustainable Development Agenda demands that any policy, plan or action considers the most vulnerable. It says we must prioritize social goals and the integrity of the planet and transform our economy. It summons us to look beyond national borders and short-term interests and act in solidarity." (United Nations, 2016)

The libraries are trusted institutions by the government and the general public. Therefore the existing resources can be used to promote the global development agenda. There should be proper advocacy programmes to empower the librarians and in turn the users and the general

public. Therefore attention should be drawn to the library sector to promote the global development agenda. If necessary, the curricula of the Library Schools could be amended and libraries should partner with development agencies and the relevant local and global bodies to develop the existing resources. It is essential that Librarians take a pro active role in this regard. . Globally the steps are taken by IFLA, locally SLLA is ready to support the initiative and now the librarians should wake up for the call.

(Disclaimer: The views and opinions expressed in this article are those of the author and do not necessarily reflect/ represent the views of the United Nations)

References

SUBBOTINA, Tatyana P. and KATHERINA, A (2000) Beyond economic growth : meeting the challenges of global development Retrieved from http://www.worldbank.org/depweb/english/beyond/beyondco/beg_01.pdf

The International Federation of Library Associations and Institutions (2015) Libraries and implementation of the UN 2030 Agenda Retrieved from http://www.ifla.org/files/assets/hq/topics/libraries-development/documents/toolkit-libraries_and_implementation_of_the_un_2030_agenda.pdf

The International Federation of Library Associations and Institutions (2014) Lyon Declaration on Access to Information and Development Retrieved from http://www.lyondeclaration.org/content/pages/lyon-declaration.pdf

The International Federation of Library Associations and Institutions (2013) Literature Review. Retrieved from http://trends.ifla.org/literature-review

The International Federation of Library Associations and Institutions (2014) Retrieved from http://www.ifla.org/files/assets/hq/topics/libraries-development/documents/toolkit-libraries_and_implementation_of_the_un_2030_agenda.pdf

International Institute for Sustainable Development, (nd) Sustainable Development Retrieved from http://www.iisd.org/topic/sustainable-development

KARKI, Madhushan (2006) Right to Information and Role of Libraries and Information System in Nepal. Retrieved from

http://www.nepjol.info/index.php/tulssaa/article/viewFile/254/255

United Nations (2006) Millennium Project Retrieved from www.unmillenniumproject.org/goals/

United Nations (2016) United Nations General Assembly Resolution A/RES/70/1

United Nations Development Programme (2015) Human Development Report, New York: UNDP